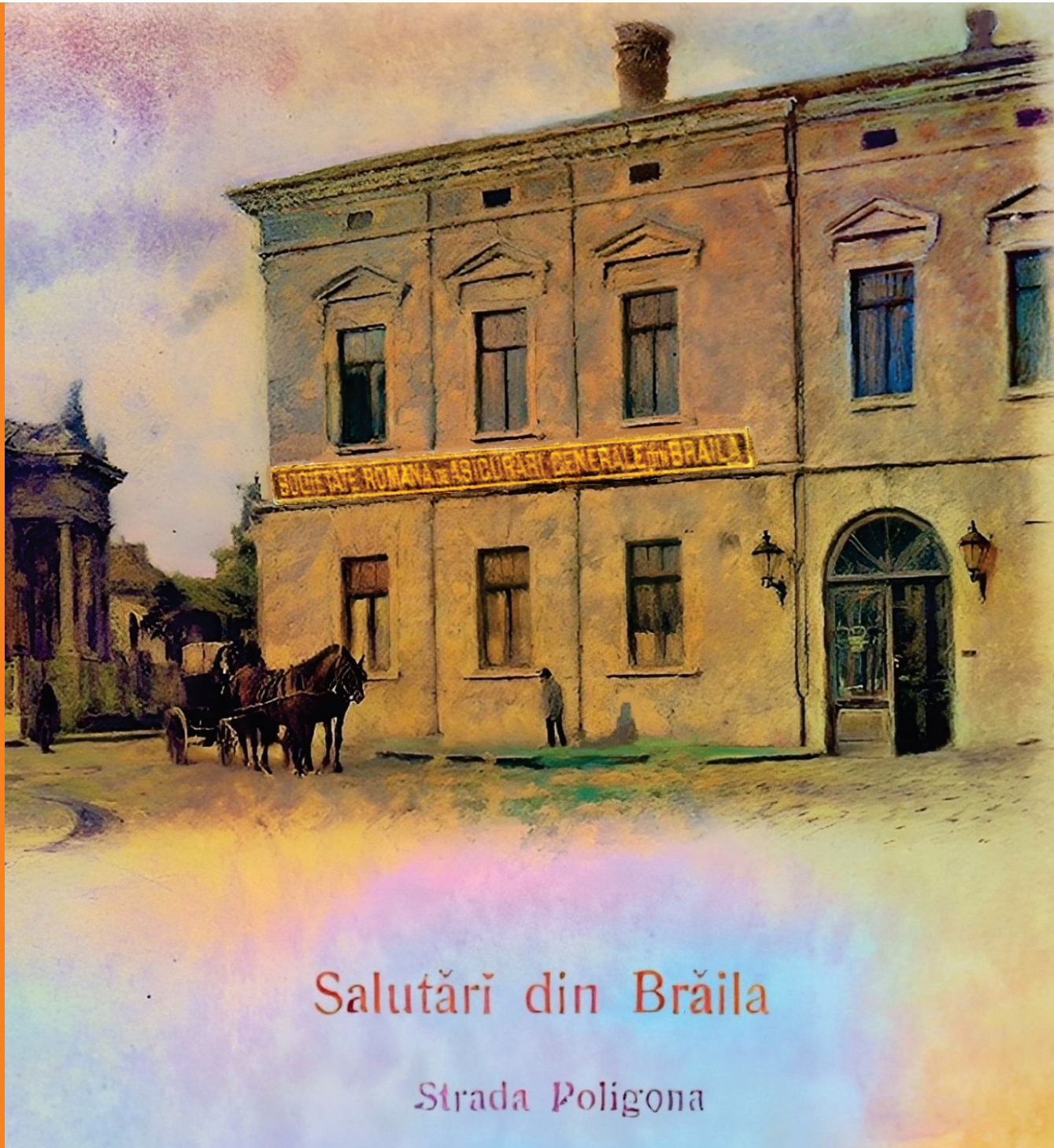

”... pentru tot ce înseamnă viață – Brăila mi-e suficientă. Ea este toată umanitatea”
Panait Istrati

Salutări din Brăila

Strada Poligona

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
PANAIT ISTRATI
BRĂILA

Ex Libris

Revistă culturală editată de
Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila

SUMAR

EDITORIAL

70 de ani de la înființarea Bibliotecii Naționale a României1
de Dragoș Adrian NEAGU

BIBLIOTECA – SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

Ziua Culturii Naționale - 175 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu.....2

de Teodora LUNGU

Atelierul de Marketing Digital pentru liceeni: o experiență de învățare și descoperire.....4

de Teodora ADAMACHE

ZICI și Ziua Națională a Lecturii 2025.....6

de Irina-Anca ISPAS

Legende și povești romanțate despre Brăila.....8

de Laura CAPLEA

Sărbătoarea iubirii.....9

de Olimpia MORARU, Ana-Maria FLORICĂ

Limba engleză – o necesitate la orice vârstă.....11

de Violeta EFTIME, Cătălin RÎȘNOVEANU

Atelierul de croșetat pentru adulți – terapie prin artă.....12

de Doina LALU, Mihaela LUNGU

CULTURA ET ANIMA

Cenaclul Literar Alter Ego Brăila - Voluptatea scriiturii feminine: Liliana Toma.....14

de Liviu CHIFANE

Ion Codru-Drăgușanu – românul călător care a înțeles foarte devreme rolul cheie al educației în dezvoltarea societății.....18

de Alexandru NECULAE

VOLUNTARI – VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar - Andreea Raluca STAN.....21

de Roxana NEAGU

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

La Colonia Italiana di Braila a lui B. Fiocchi.....24

de Leonard NECULAE

OAMENI, LOCURI, FAPTE – BRAISTORIA

Nicăpetre: *al doilea Brâncuși al României*.....26

de Laura Caplea

Povestea iei cu pești.....28

de Corina CIURARU

Anton Bacalbașa.....30

de Leonard NECULAE

BiblioTECHa

Makerspace – un hub pentru talent, competitivitate și premii.....33

de Leonard NECULAE

Trei dispozitive pentru evoluția bibliotecilor din era digitală.....36

de Leonard NECULAE

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Și eu știu să scriu! ediția a V-a 2025.....38

de Doinița Mihaela STANCIU, Lică BARBU

Educația media și anti-manipulare.....41

de Cătălin RÎȘNOVEANU

EVENIMENTE

Expoziția *Supraalimentat de inteligența artificială* - Sintetic și scăpat de sub control.....42

de Leonard NECULAE

Conferința ANBPR BiblioNEXT, Sibiu, aprilie 2025.....44

de Corina CIURARU

NINO NINO a cucerit scena culturală din Năvodari.....45

de Doinița Mihaela STANCIU, Lică BARBU

Pictura Petrykivka – artă, prietenie și culoare.....46

de Laura CAPLEA

COLABORATORI

De la gând la carte nouă - o aventură a lecturii pentru cei mai mici cititori.....47

de Mirela BUZOIANU

LUMEA CĂRȚILOR

Biblioteca – oglinda civilizațiilor

Bibliotecile din secolul al XVI-lea.....49

de Teodora LUNGU

Biblioteca românească de la Freiburg.....53

de Leonard NECULAE

Recomandări de lectură.....56

de Roxana NEAGU

EDITORIAL

70 de ani de la înființarea Bibliotecii Naționale a României

Aniversarea a 70 de ani de la reînființarea Bibliotecii Naționale a României reprezintă într-adevăr un moment istoric de mare însemnătate pentru patrimoniul cultural românesc. Biblioteca Națională a României a organizat în data de 26 iunie 2025 un eveniment aniversar dedicat acestui eveniment, în Aula Ministerului Culturii.

Această aniversare marchează nu doar istoria unei instituții, ci evoluția întregului sistem biblioteconomic românesc. Biblioteca Națională a României (BNaR, în trecut Biblioteca Centrală de Stat) este cea mai mare bibliotecă din România, aflată în București. Fondul impresionant al bibliotecii cuprinde aproximativ 13 milioane de unități bibliografice cu caracter enciclopedic, organizate în fonduri curente și colecții speciale de mare valoare.

Evenimentul aniversar a inclus mai multe momente importante: o deschidere oficială cu participarea ministrului Culturii și a personalităților marcante din domeniu, vernisajul expoziției documentare *Breviar 70. O istorie a Bibliotecii Naționale a României* și o masă rotundă dedicată profesioniștilor din domeniu cu tema *Biblioteci în dialog*.

Trebuie subliniat rolul fundamental pe care Biblioteca Națională l-a jucat în păstrarea și transmiterea patrimoniului cultural românesc de-a lungul timpului, aceasta fiind nu doar o instituție de referință pentru cercetători și studenți, ci și un simbol al continuității culturale românești. Pentru bibliotecile publice din România, această celebrare reprezintă un moment de reflecție asupra misiunii lor comune de democratizare a accesului la informație și cultură.

În următorii ani, adaptarea constantă și neîntreruptă la schimbările sociale și tehnologice este cheia pentru ca Biblioteca Națională a României să rămână o instituție fundamentală pentru cultura română. Instituția joacă un rol

crucial în digitalizarea patrimoniului cultural național, contribuind la promovarea acestuia prin expunerea resurselor culturale digitalizate în europeana.eu.

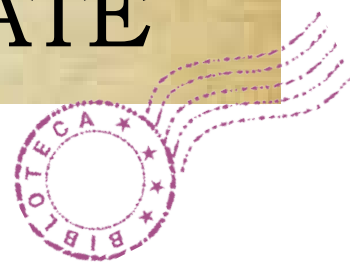
Biblioteca Națională rămâne fundamentală pentru mediul academic și de cercetare, oferind acces la fondul remarcabil de unități bibliografice amintit deja. Colecțiile sale speciale, inclusiv Fondul de Muzică și Audiovizual și Secția de Periodice, constituie resurse inestimabile pentru înțelegerea evoluției culturale românești.

În contextul actual al provocărilor sociale, economice și tehnologice, Biblioteca Națională a României demonstrează că instituțiile culturale tradiționale pot și trebuie să evolueze pentru a rămâne relevante, servind ca punte între trecut și viitor, între tradițional și digital, între local și global.

Dragoș Adrian NEAGU
Manager Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

BIBLIOTECA - SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

**Ziua Culturii Naționale – 175 de ani
de la nașterea lui Mihai Eminescu**

*Poezia română lirică a ajuns prin Mihai Eminescu la o înaltă dezvoltare. El face parte dintre cei mai mari poeți lirici ai lumii. Gândiri puternice și bogate, turnate în vorbe puține și surprinzător de potrivite pentru exprimarea lor, un fel de melodie în fraza lui, acestea sunt caracteristicile de căpetenie care au făcut ca să se grupeze în jurul lui Eminescu o generație întreagă de imitatori și o mulțime neobișnuită de cititori. Așa îl descrie Enea Hodoș în volumul *Manual de istoria literaturii române*¹. Despre personalitatea și opera marelui nostru poet s-au scris nenumărate lucrări. Operele sale au fost traduse în 85 de limbi, poemul *Luceafărul* fiind recunoscut în anul 2009 de *The World Records Academy* drept cel mai lung poem de dragoste scris vreodată. Zoe Dumitrescu-Bușulenga surprinde perfect esența creației scriitorului: *Ca o stea fixă, opera eminesciană luminează acum întregul cer al nației dându-i glorioasele ei raze, arătând participarea ei la algoritmurile geniilor universale*.² Mihai Eminescu a fost citat și la Vatican de către Papa Ioan Paul al II-lea, acesta recitând în limba română versurile poetului român, intitulate *Rugăciune*.*

În România, data de 15 ianuarie, ziua în care s-a născut poetul național Mihai Eminescu, a fost aleasă pentru a marca Ziua Culturii Naționale, astfel această zi a devenit un prilej de a desfășura evenimente și activități care să aducă un omagiu personalităților emblematică ale României, precum și valorilor culturale. Ca în fiecare an, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a organizat diverse activități prin care a marcat această sărbătoare culturală alături de cititorii săi.

La sediul bibliotecii, a avut loc expoziția lucrărilor plastice și premiile elevilor participanți la cea de-a X-a ediție a concursului județean *Eminescu în vers și culoare*, cuprins în CPEEJ 2025, poziția 130, desfășurat cu participare directă sâmbătă, 18 ianuarie 2025, în cadrul C.N. Pedagogic *D.P. Perpessicius* Brăila. S-au întrecut

23 de echipe, formate din elevi de clasa a III-a, care au redat cu emoție și culoare un fragment din poezia *La mijloc de codru des* și alte 23 de echipe de la clasa a IV-a, având ca inspirație versuri din poezia *Codru și salon*. Echipa de evaluatori, formată din profesori de educație plastică, de limba română și profesori învățământ primar, a punctat în ziua desfășurării concursului lucrările echipajelor de la Școlile Gimnaziale: *Mihai Eminescu*, *Mihu Dragomir*, *Ion Băncilă*, *Mihai Viteazul*, *Fănuș Neagu*, *A.S. Pușkin*, *D. Cantemir*, *Cazasu*, *Lanurile*, Școala Primară *Sf. Maria*, Colegiul Național *Ana Aslan*, Liceul de Arte *H. Darclée* și Liceul Tehnologic *Anghel Saligny*. La fiecare secțiune s-au acordat șase premii și opt mențiuni, departajarea făcându-se în funcție de punctajele acumulate de la cei patru evaluatori ai fiecărei secțiuni, conform grilei de evaluare.

Ziua Culturii Naționale și ziua lui Mihai Eminescu au deschis seria activităților cu tinerii noștri *BRAVO* din acest an. Împreună cu tinerii adulți cu dizabilități din cadrul *Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila*, *Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Brăila* și *Centrul pentru Viața Independentă pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Brăila*, bibliotecarii și voluntarii implicați au vorbit despre Ziua Culturii Naționale și l-au sărbătorit frumos pe Eminescu: cu poezie, cu cărți, cu întrebări și cu răspunsuri, cu emoție și bucurie. Împreună, au aflat informații despre geniul poeziei românești, despre viața și opera sa. Cărțile din colecțiile Bibliotecii i-au purtat pe

¹ Hodoș, Enea, *Manual de istoria literaturii române*, editura Foaia Diecezană, Caransebeș, 1893.

² Revista *Luceafărul*, *Mihai Eminescu în cultura universală*.

aripile poeziilor poetului nepereche. Au ascultat cu emoție cântecul *Sara pe deal*, iar cărțile sale au fost răsfoite cu drag. Apoi, tinerii cu nevoi speciale au citit, ajutați de coordonatori, versuri din cele mai frumoase poezii. *Somnoroase păsărele*, poezia pe care au îndrăgit-o mult, i-a inspirat să realizeze și o lucrare practică cu care s-au mândrit.

Opera lui Mihai Eminescu, o lume de poveste

Ariceii veseli și *Fluturașii* claselor a III-a de la Școala Vasile Alecsandri, coordonați de prof. Iustina Gavrilă, prof. Valentina Mănăilă și bibliotecarele Valentina Chiriac și Răileanu Carmen, au ales să marcheze această zi de dublă sărbătoare la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila. Copiii au aflat informații despre Ziua Culturii Naționale, au vizitat două expoziții dedicate *Luceafărului poeziei românești* și astfel au descoperit facsimile, manuscrise, ediții mai noi și mai vechi ale volumelor lui Eminescu, dar și cărți dedicate lui, aflând astfel informații din biografia și opera marelui poet. Apoi, s-a discutat despre Ziua Culturii Naționale, oamenii de cultură, semnificația acestei zile și s-a auzit materialul *Un român de poveste*, copiii descoperind informații inedite despre pasiunile și ocupațiile poetului nostru nepereche. Toate informațiile acumulate au fost de mare ajutor în identificarea răspunsurilor corecte ale unui chestionar, dar și la compunerea unor puzzle-uri tematice cu imagini legate de viața și activitatea lui Mihai Eminescu. Micuții au lucrat pe echipe, prezentând apoi colegilor imaginea obținută și semnificațiile acesteia. Împreună au lecturat basmul *Făt-Frumos din lacrimă*, au rezolvat sarcini de înțelegere a textului și au meșterit marionete de care s-au folosit dramatizând secvențele-cheie din basm. Timpul s-a scurs tare repede, dar, în ciuda acestui fapt, copiii au plecat de la bibliotecă cu un bagaj mai mare de cunoștințe.

Mai am un singur dor

Despre talent și sensibilitate, despre poezie și basm, despre viață și luptele ei, despre măreție și nemurire, despre... *Eminescu* a fost o altă activitate desfășurată împreună cu elevii clasei a V-a de la Școala Gimnazială Nedelcu Chercea, însoțiți de prof. Rodica Scarlat.

Vreme trece, vreme vine...

Elevii claselor a IV-a A și a IV-a B de la Școala Gimnazială Mihai Viteazul, însoțiți de prof. învățământ primar Elena Istrati și Aliana Ionescu au aflat amănunte despre viața lui Mihai Eminescu și au citit poezii din opera poetului. Copiii au completat un rebus, folosind informațiile pe care le-au aflat și au creat, în cadrul unui atelier handmade, o lebădă, simbol al purității și frumuseții versurilor eminesciene, pentru că suntem în *Anul Eminescu*, iar poeziile lui ne vor însoți pașii pe parcursul întregului an.

Dor de Eminescu

Copiii de la Grădinița nr. 48 *Luceafărul*, însoțiți de doamnele educatoare Alexandra Dinulescu și Silvia Grama, s-au întâlnit cu povestea vieții marelui nostru poet național, au aflat multe lucruri interesante și au ascultat poeziile *Somnoroase păsărele* și *Nu sunt prea mic*. La final, simpaticii și curioșii noștri oaspeți au colorat somnoroasele păsărele răsfațându-le în nuanțe... poetice.

Despre Eminescu s-au scris și s-au spus multe, iar cuvintele vor continua să curgă. Important este să le alegem pe cele potrivite categoriilor de vârstă cărora ne adresăm și să găsim metodele adecvate pentru a-i face pe oameni să își deschidă mințile spre adevăratele valori culturale, să își aleagă modele demne de urmat, ca apoi să poată transmite generațiilor ce vor veni un comportament educat și etic de care omenirea are, fără niciun dubiu, nevoie. Iar biblioteca poate și este obligată moral să contribuie la acest parcurs care este marcat anual printr-o Zi a Culturii Naționale, dar care înseamnă în fapt trudă îndelungată pe un drum sinuos, pentru că nimic valoros nu ia naștere fără efort, cu atât mai mult un caracter uman deschis spre tot ceea ce înseamnă cultură într-o lume devalorizată.

Surse bibliografice:

- Hodoș, Enea, *Manual de istoria literaturii române*, editura Foaia Diecezană, Caransebeș, 1893;
- Revista *Luceafărul*, *Mihai Eminescu în cultura universală*;
- *Rugăciunea lui Eminescu, recitată de Papa - Evenimentul Zilei*.

Teodora LUNGU,
documentarist

Atelierul de Marketing Digital pentru liceeni: o experiență de învățare și descoperire

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* din Brăila a fost, încă o dată, punctul de plecare pentru un proiect educațional inovator: **Atelierul de Marketing Digital pentru liceeni**. Această inițiativă s-a născut din dorința de a oferi tinerilor o experiență practică și relevantă, menită să îi familiarizeze cu principiile marketingului digital și să le dezvolte competențe esențiale pentru viitor. Inspirația pentru acest proiect a venit dintr-o altă inițiativă valoroasă organizată de bibliotecă – **Cartea Vie a Profesiei**, un eveniment desfășurat anual în toamnă, care aduce în fața tinerilor profesioniști din diverse domenii pentru a împărtăși din experiențele lor. Am simțit că este momentul ca această interacțiune să nu fie doar punctuală, ci să se transforme într-un program structurat, în care liceenii să poată învăța, experimenta și descoperi dacă marketingul digital este o direcție potrivită pentru ei.

Un atelier cu impact

În cadrul atelierului, elevii nu au fost doar spectatori ai unor prezentări teoretice, ci au lucrat efectiv la un proiect real. Tema lor a fost o provocare captivantă: **promovarea orașului Brăila în fața unui public internațional**. Astfel, au creat și gestionat conturile de social media sub umbrela **Brăila Unveiled**, unde au aplicat noțiuni precum strategia de comunicare, analiza publicului țintă, alegerea canalelor de promovare și utilizarea eficientă a conținutului digital.

Pe lângă fundamentele marketingului digital, liceenii și-au dezvoltat și abilități importante precum **lucrul în echipă, capacitatea de sinteză, adaptabilitatea și oferirea de feedback constructiv**. Un moment de cotitură în evoluția grupului a fost când au început să interacționeze activ pe grupul de WhatsApp dedicat proiectului. Acolo au avut loc discuții constructive despre strategia de postare, tonul comunicării și impactul vizual al conținutului. Această dinamică a fost un semn clar că atelierul începea să își atingă scopul: să-i transforme pe elevi din simpli consumatori de conținut digital în creatori și strategii.

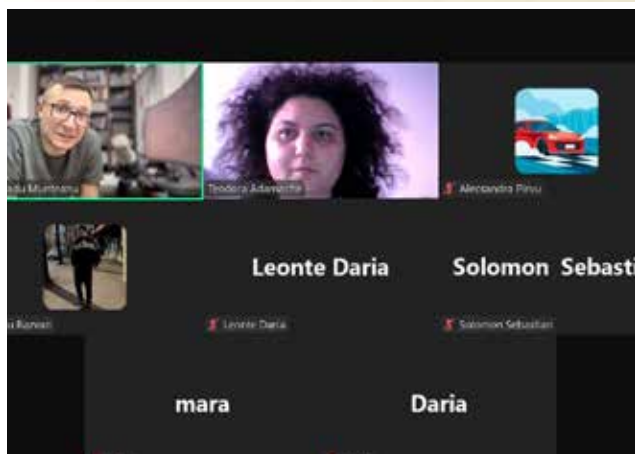
Invitați de excepție și perspective diverse

Pentru a oferi participanților o perspectivă cât mai variată asupra domeniului, am invitat și alți profesioniști să interacționeze cu ei, fie fizic, fie online. **Andrei Cismaru, Mirela Dogărescu, Ionuț Radu Munteanu și Anamaria Hancu** au fost cei care au acceptat cu entuziasm invitația de a le împărtăși tinerilor din experiențele lor. Întâlnirile au avut loc în medii variate – fie la bibliotecă, fie online, fie chiar la sediul invitaților. De exemplu, vizita la **Alma, la Lacu Sărat**, unde Mirela Dogărescu ne-a primit cu căldură, a fost o experiență specială.

Aceste sesiuni nu doar că au oferit elevilor informații valoroase, dar i-au și ajutat să înțeleagă **ce înseamnă să lucrezi în marketing digital și ce provocări și satisfacții presupune această carieră**. Le mulțumesc tuturor invitaților pentru generozitatea lor și pentru energia pe care au investit-o în acest proiect!

Provocări și învățăminte

Ca în orice proiect educațional, am întâmpinat și provocări. Una dintre cele mai mari a fost **dificultatea de a obține feedback autentic de la elevi**. Am realizat că nu sunt obișnuiți să li se ceară opinia despre astfel de experiențe și că au nevoie de mai multă încurajare pentru a-și exprima

punctul de vedere. De asemenea, **menținerea unui număr constant de participanți** s-a dovedit o provocare. Deși au fost 19 înscrieri inițiale, prezența medie la întâlniri a fost de aproximativ 10 elevi.

Această experiență mi-a oferit o lecție importantă: **pentru viitoarele ediții, voi permite un număr mai mare de înscrieri**, anticipând că nu toți vor continua până la final. De asemenea, voi explora noi metode de a-i implica activ pe elevi, astfel încât să simtă că vocea lor contează.

Impactul personal și viitorul atelierului

Pentru mine, ca formator, acest atelier a fost o experiență extraordinară. M-a ajutat să îmi perfecționez **modul de a structura și transmite informațiile**, astfel încât să fie ușor de asimilat. Am fost încântată să observ cum unii elevi **au devenit mai relaxați** în prezența mea și au început să îmi vorbească la per tu, așa cum îi rugasem, semn că au început să se simtă în largul lor.

Îmi doresc să continuăm acest proiect și să-l extindem. Una dintre ideile pe care le am este să îl organizăm **într-un format hibrid**, astfel încât să poată participa și liceeni din alte orașe, nu doar din Brăila. Într-o lume tot mai digitalizată, accesul la astfel de experiențe educaționale nu ar trebui să fie limitat geografic.

O necesitate pentru viitor: orientarea vocațională

O concluzie importantă pe care am tras-o este că **orientarea vocațională ar trebui să fie o componentă formală a sistemului de învățământ**. Profesorii diriginți ar trebui să fie încurajați să invite profesioniști din diverse domenii pentru a le oferi elevilor o imagine realistă despre piața muncii. Alegerea unui domeniu de studii sau a unei cariere este un proces complex, iar tinerii ar trebui să aibă șansa de a testa diferite direcții înainte de a lua o decizie majoră.

Cred că astfel de inițiative ar trebui susținute și reglementate la nivel național, astfel încât fiecare elev să beneficieze de ghidare în alegerea carierei. Sper ca acest punct de vedere să ajungă și sub ochii celor care pot influența politicile educaționale, pentru că **pregătirea generației viitoare nu este doar o responsabilitate individuală, ci una colectivă**.

Atelierul de Marketing Digital a fost un început promițător, dar cred că potențialul său este mult mai mare. Cu sprijinul comunității, al bibliotecii și al specialiștilor din domeniu, putem construi un program care să deschidă noi orizonturi pentru tinerii pasionați de marketing și tehnologie. Pentru că viitorul lor – și al nostru – se joacă în arena digitală, iar pregătirea începe acum.

Teodora ADAMACHE,
Managing Consultant la *See First Marketing*

ZICI și Ziua Națională a Lecturii 2025

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* din Brăila a sărbătorit și anul acesta, așa cum era firesc, două evenimente de importanță majoră în campania de stimulare a lecturii la nivel național și global. Este vorba despre 5 februarie - Ziua Internațională a Cititului Împreună (ZICI) și despre 15 februarie - Ziua Națională a Lecturii. Cele două momente au fost marcate prin activități diverse, cu implicarea beneficiarilor direcți și a instituțiilor partenere.

Ziua Internațională a Cititului Împreună/ World Read Aloud Day este o campanie internațională de promovare a lecturii și a alfabetizării, inițiată în 2010 de LitWorld, o organizație non-profit cu sediul în New York. Din momentul lansării, sărbătoarea, fixată în prima miercuri din luna februarie, a devenit în peste 170 de țări un prilej de a reuni comunități în jurul cărților și al poveștilor, fiind încurajat cititul cu voce tare, în fața unui public.

În țara noastră, ZICI a fost sărbătorită pentru prima dată în 2015, la inițiativa Asociației *Citim Împreună România*. În 2025, evenimentul a fost marcat pe data de 5 februarie, tema din acest an concentrându-se asupra democrației, așa cum o sugerează și titlul: DemocraZICI.

Startul activităților dedicate ZICI a fost dat la Ludotecă. Sub coordonarea Doiniței Mihaela Stanciu, bibliotecar, spațiul de povești al Secției de Împrumut pentru Copii a găzduit, pe 4 și 5 februarie, mai multe sesiuni de lectură interactivă, organizate în parteneriat cu Liceul de Arte *Hariclea Darclee* din Brăila. Au citit cu voce tare liceeni din clasa a X-a, profilul arta actorului, îndrumați de profesorii Daniela Antonescu, Nicoleta Brînză și Zane Jarcu.

Invitații au explorat tainele textelor literare, într-o ambianță caldă și prietenoasă, bucurându-se de magia cuvântului scris și citit. Cei mai mici cititori au venit de la Grădinița cu Program Prelungit nr. 11, însoțiți de profesoarele pentru educație timpurie Camelia Alexandru, Frusina Chiriac, Nicoleta Lungu și Alexandra Meiroșu, și de la Grădinița cu Program Prelungit *Dumbrava Minunată*, alături de cadrele didactice Ionela Fedmașu și Irina Neagu.

Le-au călcat pe urme elevii clasei pregătitoare *Albinuțele* de la Liceul de Arte *Hariclea Darclee*, îndrumați de prof. Gabriela Vasilache, elevii clasei a II-a A de la Școala Gimnazială Cazasu, însoțiți de prof. Cosmin Vasilache și elevii Școlii Primare *Sfânta Maria* din Brăila. Au fost lecturate cărți ale îndrăgitului autor pentru copii Alec Blenche - *Superputerea mea este curajul*, *De unde vin poveștile*, *Aventuri în Țara Virtuților*, *Aventuri în Țara Nevirtuților* și *Cum să fac lumea mai bună?*, dar și *Povești pentru copii fericiți* și *Povești pentru copii care se iubesc* de Alex Rovira și Francisc Miralles sau *Îmi place de mine așa cum sunt* de Olina Ortiz.

Centrul Multicultural a fost scena unui proces intentat temelor pentru acasă. La invitația Olimpiei Moraru, bibliotecar, și a Anei-Maria Florică, conservator, elevii clasei a IV-a A de la Școala Gimnazială *Mihai Viteazul*, coordonați de prof. inv. primar Aliana Ionescu, au citit din volumul *Cu temele în instanță* al scriitorului american Steven B. Frank. Momentul de lectură a fost urmat de o dezbatere desfășurată sub forma unui proces.

Cum ar fi viața de elev fără teme? Dar cum înveți fără să faci teme? Până la următoarea înfățișare, elevii au decis că vor continua să-și facă temele și să citească. De preferință, mai mult.

Copiii de la Centrul Multifuncțional din Lacu Dulce au ascultat pe 5 februarie povestea *Prințesa Poruncița* de Johanna Lindemann și Astrid Henn, în lectura bibliotecarelor Viorica Apostu și Gabriela Ștefu. Activitatea s-a încheiat cu un rebus, cei mici descoperind astfel, în manieră ludică, drepturile copiilor și valorile democrației.

Constituția pentru copii și tineret a fost citită cu voce tare elevilor de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Brăila, însoțiți la activitate de profesoarele Pîrvu Carmen și Bursuc Rodica. Sub coordonarea Cameliei Cherciu, bibliotecar, participanții au aflat cum se definește un stat, care sunt însemnele oficiale ale statului român, care este capitala țării, ce este constituția unei țări, dar și câteva drepturi și obligații ale cetățenilor.

Maratonul lecturii a continuat cu activitățile prilejuite de Ziua Națională a Lecturii, instituită prin lege în țara noastră, din 2022, pe data de 15 februarie. Evenimentul își propune să promoveze cartea și cititul prin organizarea unor cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă, ateliere de ilustrare de carte, discuții libere și dezbateri despre literatură și cărți sau alte programe similare.

Au dat tonul preșcolarii de la Grădinița nr. 60 a Liceului cu Program Sportiv din Brăila, provocați să descurce poveștile încurcate cu măiestrie de coordonatoarele activității, Valentina Chiriac, Silvana Preda și Carmen Răileanu. Lupul, personajul comun al celor trei povești, s-a dovedit prietenos de această dată, sărindu-le în ajutor. Experiența a fost una interactivă și captivantă. La final, cei mici au confecționat cărțile cu povești, ordonând imaginile în succesiunea potrivită.

La Secția de Împrumut Carte pentru Adulți a avut loc, pe 12 februarie, o activitate interactivă coordonată de Mihaela Lungu și Doina Lalu,

bibliotecari, cu participarea elevilor clasei a VIII-a A de la Liceul Tehnologic *Anghel Saligny* din Brăila, însoțiți de prof. Mihaela Manolescu. În centrul atenției s-au aflat cărțile a doi scriitori români: *Cum am supraviețuit clasei a VIII-a* de Robert Ersten și *Invizibilii* de Ioana Pârvolescu.

Centrul Multicultural i-a avut ca invitați, în aceeași zi, pe elevii Școlii Gimnaziale Vădeni, îndrumați de profesoara de limba și literatura română Georgiana Ghenov și de Dorina Budău, profesoară de limba franceză. Vedeta zilei a fost scriitorul francez Jules Verne, născut pe data de 8 februarie, considerat inițiatorul literaturii SF și al doilea cel mai tradus scriitor, după Agatha Christie. Elevii au citit fragmente din romanul *Căpitan la cincisprezece ani*, au confecționat un semn de carte și au vizitat secțiile bibliotecii. Activitatea a fost coordonată de Olimpia Moraru, bibliotecar și de Ana-Maria Florică, conservator.

Evenimentul a fost sărbătorit și la atelierele bibliotecii. Așa a fost activitatea desfășurată de Camelia Cherciu, bibliotecar, la Cantina Socială *Sf. Vasile cel Mare*, pentru copiii care provin din familii defavorizate, activitate înscrisă în programul atelierului săptămânal *Fascinația lecturii*. Participanții au citit și au discutat despre prietenie, realizând împreună afișul evenimentului.

Și exploratorii de la atelierul *File din cartea naturii* au sărbătorit Ziua Națională a Lecturii pe 15 februarie, citind cu voce tare *Povestea lui Papitou, motănelul îndrăgostit* de Roxana Stoica. Activitatea, coordonată de Irina Ispas, bibliotecar, și de Mirela Buzoianu, voluntar, a fost una interdisciplinară, lectura fiind completată, ca de fiecare dată, cu prezentarea unor curiozități din lumea animalelor, activități practice și un experiment amuzant.

Irina-Anca ISPAS,
bibliotecar

Legende și povești romanțate despre Brăila

Cine nu a auzit de Chira Chiralina, de Codin – tâlharul care a speriat orașul, de Casa cu stafii sau faimosul Terente – regele bălților? Dar de hrubele turcești și comorile Semilunii sau de bogăția și luxul armatorilor brăileni? Povești despre curaj, iubire și mister, aceste legende au circulat de-a lungul multor generații și au influențat profund identitatea și cultura locală.

Brăila - orașul salcâmlor, vestit pentru frumusețea femeilor, precum și pentru celebra expresie «A nimerit orbul Brăila» sunt de asemenea legende născute în sânul unei comunități pitorești, într-un timp în care orașul strălucea de prosperitate. Fabuloasele povești aduse la lumină din tenebrele istoriei continuă să captiveze și astăzi atenția adulților și a copiilor, deopotrivă.

Acesta este motivul pentru care la atelierul *Legendele Brăilei* desfășurat la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, copiii învață despre originea locurilor și despre faptele oamenilor care au trăit aici. Activitatea se adresează elevilor de la 7 la 14 ani și cuprinde vizionarea unor materiale video atractive cu unele dintre cele mai cunoscute legende brăilene, după care copiii sunt încurajați să-și împărtășească părerile. De departe, cele mai interesante legende sunt *Casa cu stafii* și *Hrubele turcești*, care atrag dezbateri și multe întrebări din partea copiilor. Discuțiile sunt completate cu alte povești uimitoare și curiozități despre Brăila de odinioară, astfel încât elevii să-și imagineze tabloul complet al vieții cotidiene din epoca respectivă. Atelierul are și o parte practică, unde copiii realizează câte un mic suvenir tematic. De obicei, la final este vizitată secția Colecții Speciale, pentru a le prezenta copiilor unele dintre cele mai vechi și rare cărți din colecțiile bibliotecii. Atelierul este organizat în special în perioada programului Școala Altfel, când cadrele didactice sunt interesate să participe cu elevii la diverse activități non-formale sau în cadrul Clubului de Vacanță.

Activitatea are rolul de a descoperi și conserva legendele locale, dar reprezintă și un mod de a ne bucura de orașul nostru, de a-i gusta farmecul. O călătorie în timp prin Brăila de altădată, cu locuri ce tănuiesc încă povești nespuse, este oricând binevenită!

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Sărbătoarea iubirii

Valentine's Day sau Ziua Îndrăgostiților este sărbătorită în fiecare an pe data de 14 februarie și este una dintre cele mai populare sărbători ale iubirii din întreaga lume. Rădăcinile acesteia sunt legate de tradițiile și obiceiurile din lumea occidentală, însă treptat, Valentine's Day a fost adoptată în multe țări din întreaga lume, inclusiv în România, devenind simbol al sentimentelor de dragoste și apreciere. Sărbătoarea poartă denumirea salvatorului îndrăgostiților din antichitate, Sfântul Valentin, un preot roman din secolul al III-lea, care a oficiat căsătorii în secret într-o perioadă în care împăratul Claudiu al III-lea interzicea căsătoriile, considerând că soldații necăsătoriți dădeau rezultate mai bune pe câmpul de luptă.

Legenda spune că Valentin a fost arestat și executat pe 14 februarie, dată ce a fost asociată cu sacrificiul său pentru iubire. De-a lungul timpului sărbătoarea a evoluat, însă abia în secolul XX aceasta a căpătat forma comercială și socială pe care o cunoaștem astăzi.

În zilele noastre, Valentine's Day este sărbătorită diferit în funcție de cultură și zonă. Cele mai comune tradiții includ schimbul de felicitări, flori, mai ales trandafiri roșii, sau cadouri simbolice, cum ar fi bijuterii sau cutii cu bomboane de ciocolată. Această zi este o zi populară și pentru declarațiile de iubire, exprimate fie printr-un mesaj simplu, fie sub forma unor scurte poezii.

A devenit o tradiție ca în fiecare an Centrul Multicultural să organizeze diferite activități cu prilejul acestei zile. Dacă anul trecut au fost organizate dezbateri pe tema *Sfântul Valentin versus Dragobete*, în cadrul cărora adolescenții și-au spus părerea despre cele două sărbători ale iubirii, anul acesta a fost rândul poeziei, al versurilor de iubire să fie tema activității ce s-a desfășurat cu acest prilej. Astfel, elevii clasei a IX-a F din cadrul Colegiului Național Nicolae Bălcescu Brăila, însoțiți de prof. Adina Valentina Chiorpac-Mihai, au scris frumoase stihuri, spunem noi, dedicate iubirii, cărora le-au dat citire în cadrul activității și care au devenit *frunze* într-un copac al iubirii.

Câteva dintre aceste *valentine* le prezentăm în cele ce urmează, cu speranța că vă vor încânta inima și sufletul.

Love fills the heart so warm and bright,
It shines like stars in the peaceful night
With every beat, our hearts will grow,
In love, we find the light we know.

Andreea Manea

Love is the light that fills the air,
A gentle touch, a tender stare
My heart beats strong, so wild, so free
For all my love belongs to thee.

Alesia Dimian

Love is bright, love is true,
It lives inside my heart for you,
A little smile, a little cheer,
Love will stay when you are near.

Ștefan Selin

In your eyes, the stars ignite,
A love so pure, so warm, so bright.
My heart beats strong, a sacred tune,
Dancing beneath the silver moon.
Through every storm, through light and dark,
You are the flame, the glowing spark.
Forever bound, we'll never part,
For love lives deep with in the heart.

Georgiana Corugă

Love is more than just a name,
A burning heart, a glowing flame,
Through the night and through the day,
It will never fade away.

Miruna Gabriela Dobrilă

You are kind, you are sweet,
You make my heart skips a beat,
When you smile, the world feels new,
I am happy next to you.
On this day, I want to say,
I will love you every day!

Denis Bratu

Love is the song, the heart will sing
A melody in endless spring
It dances light on morning air,
A touch so soft, beyond compare
Through joy and pain, it still will stay
A guiding light, a steady ray.
No force can break, no time can part
The bond of love, the beating heart.

Laura Neagu

Indiferent de modul în care este sărbătorită Valentine's Day, esența acestei zile rămâne aceea de a exprima și celebra iubirea în toate formele ei și de a ne opri din rutina zilnică, arătându-le celor dragi cât de mult înseamnă pentru noi.

Olimpia MORARU, bibliotecar
Ana-Maria FLORICĂ, conservator

Limba engleză – o necesitate la orice vârstă

O limbă străină, îndeosebi limba engleză, reprezintă un instrument care, bine mânuit, poate deschide multiple perspective. Drumul aprofundării este unul lung, însă întotdeauna sunt importante bazele care pot stimula deschiderea, curiozitatea și dorința de a continua. Aceste lucruri sunt vizate și de coordonatorii atelierelor de limba engleză dedicate diferitelor categorii de vârstă, care se desfășoară la biblioteca din Brăila.

Engleza de la zero

Nevoia de a învăța o limbă străină a devenit tot mai mare în ultimele decenii, ea fiind necesară în mediul profesional și social aproape la fel de mult ca limba maternă. Deși necesită timp, răbdare și efort, adulții, printre care mulți pensionari, doresc să învețe limba engleză. Unii vor să fie mult mai competitivi și cu un grad de adaptabilitate mai mare la cerințele profesiei sau vor un alt job, alții vor să călătorească, să interacționeze cu oameni și locuri noi, îmbogățindu-și astfel orizontul cultural.

O altă parte participă la acest atelier nu doar pentru turism, ci au motivat că au copii stabiliți în străinătate și, din dragoste pentru nepoții lor, pentru nevoia de a comunica cu ei, de a depăși bariera lingvistică, revin în bancă. Realmente, este o bucurie să îi vezi cât sunt de punctuali, serioși, atenți și activi. Este, fără îndoială, un efort lăudabil și cursanții dovedesc motivație și consecvență, venind în fiecare săptămână la atelier, lăsând deoparte obligațiile personale, pentru o oră de engleză.

O surpriză a fost numărul mare de doritori, fapt pentru care, alături de colega mea Nicoleta Prodan am format trei grupe, cu care lucrăm săptămânal, pe o tematică structurată după cerințele lor de învățare, întâlnirile desfășurându-se atât dimineața, cât și după-amiaza, în funcție de posibilitatea fiecăruia de a fi prezent, în corpul nou al bibliotecii, din Piața Poligon nr 4. Ne-am propus să creăm o atmosferă plăcută, prietenoasă, să ne atragem cursanții cu lecții interactive, pentru a menține interesul lor și să asigurăm astfel continuitatea atelierului.

Violeta EFTIME,
bibliotecar

Limba engleză la Centrul Multicultural

Atelierul de limba engleză pentru adulți a intrat deja în al treilea an de existență. În fiecare vineri, cu unele excepții, amatorii de limba lui Shakespeare se întâlnesc după-amiaza, după ora 16:00, în holul Centrului Multicultural, din strada Belvedere nr. 3.

Este vorba despre un grup fluid de persoane adulte, o parte pensionari, altă parte adulți care încă muncesc. Grupul a suferit modificări de-a lungul timpului, mai ales în ceea ce privește frecvența persoanelor care trebuie să împace slujba cu timpul liber. Astfel, au fost membri care au renunțat să mai participe, membri care nu au mai reușit să ajungă la noi de ceva timp, deși încă își doresc să o facă, dar avem și membri nou veniți, care nu sunt la primul contact cu limba engleză și sunt dispuși să se adapteze din mers. Când nu ne întâlnim fizic, contactul între membri e facilitat de tehnologie: avem un grup WhatsApp pe care ținem legătura.

Un alt atelier, cu profil similar și care se desfășoară în aceeași locație, dar o dată la două săptămâni, este cel dedicat copiilor ucraineni refugiați în țara noastră. Aceștia vin la sediul bibliotecii pentru a primi ajutor în primul rând la lecțiile de limba engleză pe care le au pentru școală. Și în acest caz vorbim de un grup eterogen, format din copii de vârste diferite, care au nevoi de învățare diferite. Comunicarea cu ei ar fi imposibilă fără ajutorul doamnei Nina Brajenco, mama a doi dintre ei, vorbitoare fluentă de limba română.

Cătălin RÎȘNOVEANU,
bibliotecar

Atelierul de croșetat pentru adulți – terapie prin artă

Este de netăgăduit faptul că biblioteca reprezintă o constantă culturală de-a lungul vremii, dar poate că cel mai important aspect al parcursului acestei instituții rezidă în a oferi publicului servicii utile care să crească valoarea bibliotecii în rândul comunității și în felul acesta să poată atrage mai mulți utilizatori. Acest lucru se poate realiza analizând diverse informații, legate de profilul comunității, identificând nevoile acesteia.

Definiția unei biblioteci s-a schimbat în ritm alert în ultimii ani, aceasta devenind un adevărat spațiu de învățare, împărtășire, creativitate, experimentare, inovație. Biblioteca, în viitor, va fi locul în care atât oamenii, cât și cărțile vor fi în centrul atenției, vor fi surse de inspirație către noi tipuri de cunoaștere și noi înțelesuri în domenii cât mai diverse, spațiul cultural căpătând noi valențe, devenind mai dinamic, mai orientat spre oameni, spre conexiune. Bibliotecile vor fi mai apreciate pentru experiențele pe care le creează pentru comunitate.

Astfel că bibliotecarii, cunoscând comunitatea cel mai bine, colaborează pentru extinderea oportunităților spre diverse grupuri de oameni care urmăresc socializarea, experimentarea, creativitatea, evadarea din realitatea cotidiană.

În acest context, *Atelierul de croșetat pentru adulți* care a debutat anul acesta, a avut ca

premise pasiunea pentru lucrul manual și dorința de a experimenta lucruri noi și a fost gândit ca o modalitate de a aduce laolaltă doamnele din comunitatea noastră care au acest hobby și care sunt în căutarea unei activități relaxante sau care, pur și simplu, vor să-și dezvolte abilitățile creative. Tot ca *premise* ale inițierii acestui atelier considerăm că sunt susținerea și promovarea acestui străvechi meșteșug, care, după cum se știe, contribuie la conservarea patrimoniului cultural și tradițiilor poporului român. Este binecunoscut faptul că lucrurile realizate manual reprezintă un veritabil element de identitate, care arată interesul fiecărei persoane pentru frumos, unic, autentic. Unicitatea este pusă în lumină de valoarea inestimabilă a lucrului creat de propriile mâini, poartă amprenta creativității și pasiunii celui care îl făurește, am putea spune chiar că este ca o extensie a personalității noastre. Iar în cazul în care este făcut cadou, acesta nu rămâne doar un obiect material, ci stabilește o legătură emoțională între cel care dăruiește și destinatar, aducând un plus de autenticitate, un farmec cu totul aparte, dovedind faptul că cineva a luat din timpul său prețios pentru a crea ceva cu totul special.

S-a constatat faptul că în timpul acestei activități ne folosim diferite părți ale creierului, exersând coordonarea, creativitatea, atenția și răbdarea, atât de necesare într-o societate aflată

într-un continuu *roller-coaster*. De aceea, mulți oameni găsesc în croșetat o metodă excelentă de a reduce stresul și de a scăpa de agitația cotidiană.

Pe lângă faptul că generează o stare de bine, arta croșetatului presupune și reconectarea cu natura, atât de necesară pentru sănătatea noastră mentală și emoțională, prin lucrul cu fire și fibre naturale: bumbac, lână, în etc.

Un alt beneficiu al acestei îndeletniciri este faptul că restabilește mobilitatea articulațiilor mâinii, asigurând, prin mișcare, sănătatea acestora. Totodată, croșetatul reprezintă o modalitate ideală de a petrece timpul liber cu folos.

Astfel că, doamnele care vin la acest atelier au învățat primii pași în această minunată artă, cum ar fi alegerea numărului croșetei (instrumentul asemănător unui cârlig cu care formăm bucle sau ochiuri prin tragerea firului) în funcție de grosimea firului de croșetat, alegerea texturii firului de croșetat, descifrarea unei diagrame, a simbolurilor utilizate, iar ulterior, cum să creeze un obiect simplu (șal, obiect de decor, mini-coșuleț, jucărie croșetată prin tehnica japoneză Amigurumi sau flori croșetate care să înfrumusețeze diverse obiecte). **Amigurumi** (jucăriile tridimensionale croșetate) reprezintă arta japoneză de a realiza, prin intermediul croșetei, animale și creaturi mici.

Cuvântul este derivat dintr-o combinație de cuvinte japoneze: **ami**, ceea ce înseamnă *croșetate* sau *tricotate*, și **nuigurumi**, ceea ce înseamnă *păpușă umplută*. Amigurumi sunt (de obicei) animale, dar pot include și interpretări artistice sau obiecte neînsufletite, specifice pentru cultura japoneză. Caracteristica principală a păpușilor

amigurumi este drăgălășenia. În acest scop, animalele tipice amigurumi aveau cap sferic, corp cilindric cu extremitățile subdimensionate, conform unui stil **chibi** din afara Japoniei. Ele pot fi folosite ca jucării pentru copii, dar, în general, sunt realizate și cumpărate numai în scopuri estetice. Amigurumi sunt realizate cu croșeta și umplute cu vatelină sau alte materiale. Tehnicile și modelele de croșetat merg de la simplu la complex, unele amigurumi fiind realizate prin asamblarea elementelor componente croșetate. Astfel, figurinele amigurumi oferă o sursă inepuizabilă de inspirație.

Printre avantajele acestei plăcute activități se numără și accesibilitatea pentru începători, satisfacțiile fiind imediate, iar beneficiile pe termen lung. Formă excelentă de relaxare, călătoria noastră prin lumea plină de descoperiri a croșetatului are ca *fundament* o atmosferă în care domnește o energie pozitivă, un *vibe* plin de viață, de prietenie, de voie bună și căldură sufletească, de culoare și oameni faini. Talentul de a transforma *ochiurile de lanț* sau *piciorușele* în adevărate opere de artă îți dă senzația că te afli pe un tărâm magic, acest hobby relaxant și terapeutic te *prinde* încet-încet, te *ademeneste* și te face să te pierzi în lumea firelor și să-ți eliberezi mintea. Aceste momente de creativitate devin o oază de autenticitate, un timp în care ne reconectăm nu doar cu arta, ci și cu noi înșine și cu cei dragi, o îmbrățișare a frumuseții fără frontiere a creației umane. Ca să nu mai spunem că este o activitate care te poate însoți oriunde: în fotoliul de acasă, la o plimbare în parc, într-o călătorie cu trenul sau, de ce nu, chiar într-o vizită la bibliotecă!

Așadar, fie că vă doriți două ore de relaxare, fie că vreți să realizați un obiect de decor unic ori că vreți să pregătiți un cadou cu adevărat special, atunci atelierul de croșetat este locul potrivit pentru dumneavoastră!

Doina LALU, Mihaela LUNGU,
bibliotecari

CULTURA ET ANIMA

Cenacul Literar Alter Ego Brăila Voluptatea scriiturii feminine: Liliana Toma

Membru marcant și consecvent al cenaculului literar *Alter Ego*, Liliana Toma s-a făcut cunoscută atât prin cele cinci volume publicate, care abordează genuri diverse de creație, cât și prin pertinenta intervențiilor analitice din cadrul întâlnirilor de cenacul, dovedind un acut simț critic și o bună cunoaștere a fenomenului literar în toate aspectele sale.

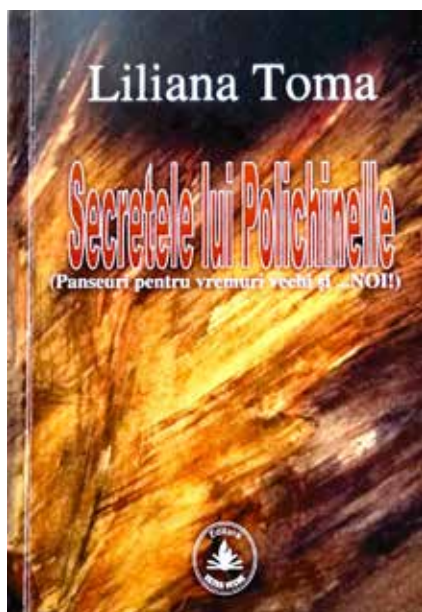
Liliana Toma se declară un om *foarte obișnuit*, care scrie, gândește, are frici și *strigăte de Evrika*, un om care iubește oamenii și lucrurile și întâmplările, un om *nesofisticat*,

care apreciază înainte de toate naturaletă, modestia. De altfel, singurul tip de om pe care îl disprețuiește este arogantul. Munca din plăcere, nu din obligație, îi amintește mereu ce/cine/cum este. A avut o copilărie obișnuită, a fost *o fetiță răsfățată, dar în limitele unei bune creșteri*. Cea mai puternică însușire a fost plăcerea nebună de a citi. Un episod marcant i-a rămas în memorie: *Citeam pe pragul casei până târziu în noapte, când nu mai distingeam literele și mama, văzând că se repetă lucrul ăsta, s-a temut că-mi voi strica ochii, drept pentru care, într-o seară mi-a luat cărțile și le-a aruncat la gunoi. A fost cea mai mare pedeapsă pentru mine. M-am dus, le-am cules din gunoi, le-am șters, am plâns, le-am parfumat și le-am așezat cu grijă pe raft,*

ca pe obiecte de mare preț. Așa le prețuiesc și azi. Pasiunea pentru lectură a continuat în liceu, apoi în facultate, devorând de-a dreptul operele unor autori precum Faulkner, Kafka, Tolstoi, Dostoievski, G. B. Shaw, Joyce, Stanislaw Lem. La rugămintea unui profesor, a conspectat toate numerele revistei de literatură universală *Secolul 20*, între 1961 și 1979, căutând în special scriitori din marea literatură rusă. Și-a făcut cu greu legitimație la Biblioteca Academiei, filiala Cluj-Napoca și a continuat lecturile, selective, grele, de substanță. Acolo, în atmosfera academică a Clujului, s-a format spiritual. Acelui spațiu de cultură, și în special revistei *Echinocțiu*, îi datorează ceea ce este astăzi. A fost cea mai prolifică perioadă a vieții sale. De aceea, o bună parte din scrierile sale au acțiunea plasată în spațiul ardelenesc. A urmat întoarcerea la obârșii, revenirea la Brăila.

Prima carte publicată, *Secretele lui Polichinelle* (Editura Vatra veche, 2019), este un volumaș surprinzător de aforisme, subintitulat *Panseuri pentru vremuri vechi și... NOI*. Liliana Toma pare să traseze, înainte de toate, coordonatele ideatice și structurile de gândire ale operei sale, premergător manifestărilor literare propriu-zise. Exercițiile de reflecție sunt organizate tematic și abordează cu acuratețe și acuitate diverse aspecte existențiale: omul, arta, prostia, religia, iubirea, filosofia. Panseurile sunt percutante, cu o profunzime notabilă, apelând cu ingeniozitate la umor, ironie, sarcasm pentru a biciui tarele condiției umane și ale societății în general.

Cele cinci volume publicate până în prezent de Liliana Toma dezvăluie un talent înăscut în

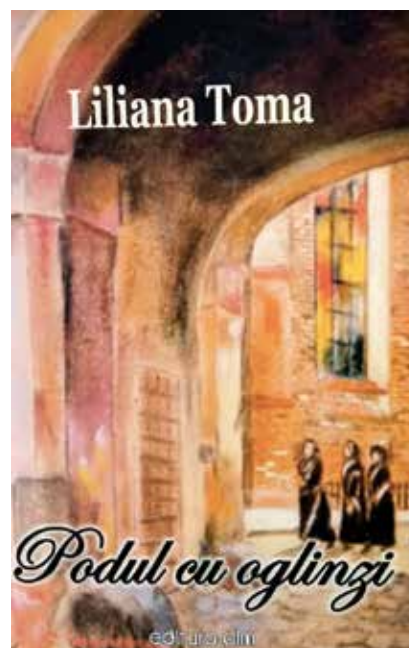

a mâinii cuvântul și a-l determina să exprime tumultul neconținut de sentimente. De fapt, aceasta ne dezvăluie că s-a apucat de scris de foarte mică. În școala gimnazială scria poezie epică despre întâmplări imaginare la vânătoare. Creațiile aveau rimă, ritm, măsură, fără ca autoarea să aibă vreo idee despre acestea. Totuși, spațiul universitar a asigurat deschiderea creatoare majoră prin frecventarea unor cenacluri de anvergură, prin cunoașterea unor scriitori de valoare, critici literari, esești (Ion Vartic, Marian Papahagi, Mircea Zăciu). Au fost adevărate lecții, dure, care au așezat-o pe făgașul corect, disciplinat, au ajutat-o să își creeze un stil, căruia i-a rămas credincioasă. Pentru ea, *scrisul a început ca o joacă și a continuat ca un exercițiu conștient*. Publicarea cărților tipărite s-a petrecut târziu, respectând o cronologie interioară, a universului său intim. Dintre acestea, nu există una anume pe care s-o simtă mai aproape, să o răsfete. Fiecare are povestea ei, frumusețea ei, ineditul ei. În ceea ce privește publicul, volumul *Spre nord, prin sud* a suscitat un interes mai mare în străinătate, deoarece autoarea a primit reacții favorabile din Australia, Spania.

În 2020, apărea la Editura PIM din Iași volumul de proză scurtă *Podul cu oglinzi*. Este o carte care sedimentează scriitura Liliane Toma din toate punctele de vedere, atât ca trasee narrative și tematice, cât și ca stilistică. Povestirile sunt de întinderi variabile, cu subiecte diverse, care se

încadrează, însă, în câteva coordonate esențiale. Una dintre acestea este sondarea relației dintre real și fantastic, cu atenție asupra modului în care irealul izbucnește în împrejurări aparent profane și creează un nucleu ficțional captivant, cu finaluri de cele mai multe ori bulversante, stabilind o nouă ordine asupra realității, încapsulată într-un firesc narativ bine controlat. În fiecare creație, autoarea construiește atmosfera în linii dense, cu un limbaj bogat bine mânuit, iar personajele se nasc cu ingeniozitate din tușe pregnante, individualizându-le și conferindu-le trăsături definitorii ce le fac memorabile. Efectul este acela de univers ficțional bine construit, prin care autoarea problematizează coordonatele existenței și ale condiției umane.

În ceea ce privește inspirația, Liliana Toma consideră că aceasta există, dar că nu poate fi clar definită. *Sunt zile în care mă simt amorfă, parcă mintea mi-ar fi plină cu lintiță, n-am nici cea mai insipidă idee, nimic nu se leagă. Și sunt zile, cel mai adesea nopți, când ideile vin puzderie, ca stelele pe cer și nu știu pe care s-o apuc, pe care s-o notez mai repede, să nu se piardă. Uneori, e mare înghesuială de idei, alteori, e mulțimea vidă. Am un personaj masculin în roman, un scriitor care povestește, iritat, cum e întrebat pe la diverse întâlniri, interviuri, despre cum scrie, cum îi vine inspirația și el socotește că e un abuz să întrebi asta, că e laboratorul intim al fiecărui*

creator. Ei bine, mă dezic de personaj, deși mi-l asum. Da, e laboratorul intim al fiecăruia, dar n-ar trebui să fie un mister. Eu cred că trebuie să ai nu doar inspirație, ci și o anume stare, să te transpui în personajul creat, să poți simți, suferi, vorbi ca el. Ca scriitor, trebuie să-ți respecti atât creația, cât și cititorii. Personajele sale nu sunt doar ficțiuni, îi sunt prieteni și în fiecare pune ceva din sine.

Volumul *Spre Nord prin Sud... (file dintr-un altfel de jurnal)*, apărut în 2022 la Editura Detectiv literar propune o scriitură aparte, la granița dintre literatură și reflecția eseistică, în capsule textuale îmbibate de lirism și sensibilitate. Se reface sub ochii cititorului, în linii ficționale, parcursul identitar al unui eu întors către sine, care își percepe devenirea și o dezvoltă cuvânt cu cuvânt, senzație cu senzație, într-o metamorfoză continuă către punctul de plinătate a ființării, care să combată arsura efemerității. Tot acest periplu este încorporat în limbaj metaforic, cu circumvolute atent măiestrite, ce concretizează voluptatea existențială la nivel de cuvânt, într-un efort continuu de a încadra temporalitatea în tipare perceptibile, cu putere retrospectivă și eternizatoare. Se conturează în tonuri diafane imaginea copilăriei, construite în jurul chipului bunicii, care se desprinde din neguri și permite atingerea sublimului afectiv, către o suspendare a tiparelor constrictive și o atingere a veșniciei încapsulate în cuvântare.

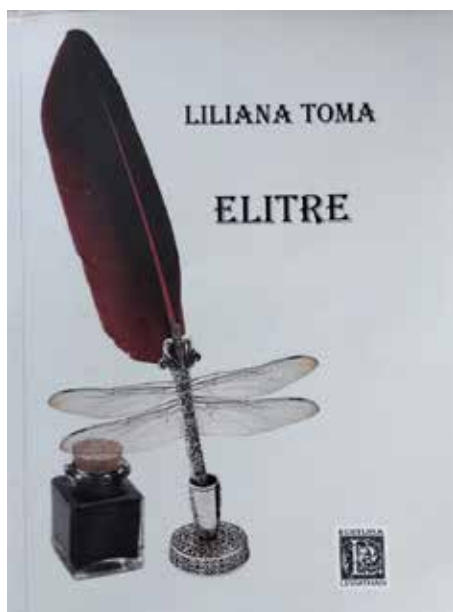

Liliana Toma ne dezvăluie o amintire specială legată de cititori. Unii dintre aceștia au întrebat-o despre sfârșitul tragic al protagonistei din textul *Fata popii* din volumul *Podul cu oglinzi*, o tânără de 16 ani, care face vrăji pentru a-și visa ursitul în noaptea de Sf. Andrei, însă a doua zi este găsită spânzurată în clopotnița bisericii. Cititorii au vrut să afle de la autoare de ce a ucis-o. Răspunsul a fost prompt: *n-am ucis-o, s-a sinucis*. Așa cum spune autoarea, se poziționează ca narator obiectiv în spatele personajelor, pentru că *fiecare scriere este, înainte de orice, un act ficțional*.

Un loc aparte în destinul literar al autoarei îl are Brăila, *leagănul copilăriei, al adolescenței, al primei iubiri*. Liliana Toma mărturisește că fascinația fluviului a urmărit-o oriunde a fost. Are câteva scrieri în care Dunărea e *peisaj, e fascinație, e poveste, dar niciodată nu uită să își ia tributul*. În alte scrieri apare *citadinul brăilean*, care nu are cum să îi scape unui ochi atent și cunoscător al locurilor. *Datorez Clujului enorm, spun asta apăsător, să se știe, dar de Brăila sunt legată printr-un adevărat cordon ombilical*.

Volumul de proză scurtă *Elite*, apărut în 2022, la Editura Leviathan, marchează evoluția operei Liliane Toma către o sedimentare a narativității și o cizelare a stilului în tipare bine conturate. Diversitatea temelor și a construcțiilor textuale demonstrează măiestrie artistică dusă la cote înalte. Autoarea își arată abilitățile stilistice în conturarea universului rural, cu ritmurile și condiționările sale, care izbucnesc în situații critice, în revelarea miraculosului și a fantasticului în împrejurări aparent banale, în surprinderea resorturilor sufletești aprinse de pasiunea unei iubiri vinovate și în multe alte ipostaze literare. Ies în evidență fluenta textuală, naturalețea dialogurilor, plasticitatea pasajelor descriptive și construcția atentă a personajelor, toate acestea fiind mecanisme ale autenticității artistice de care dă dovadă Liliana Toma.

I-am cerut autoarei să ne creioneze imaginea proprie asupra condiției scriitorului în contemporaneitate. Aceasta ne-a trimis la câteva aforisme din volumul propriu: *De scris te apropii*

cu umilință, nu cu semeție. E greu să ai inspirație, când nu ai vocație. În artă, adesea, impostura este invers proporțională cu talentul. Liliana se consideră un modest slujitor al condeiului, cu instrumentele clasice și foaia de hârtie, care o iubește și pe care o iubește. Este convinsă că nu este ușor să scrii când ai ceva serios de spus. *A fi scriitor înseamnă a fi un slujitor sincer, devotat. Consideră că în zilele noastre se scrie mult, dar, din păcate, s-au cam estompat granițele dintre cultură și imitația ei nevolnică.* Un scriitor trebuie să convingă, să emoționeze, să spună lucruri vechi de când lumea, dar să o facă într-o formă nouă, proaspătă, sinceră. *Scriitorii nesinceri se simt de la primele cuvinte. Să fii scriitor e o mare responsabilitate, cu toate accepțiile termenului.*

Volumul de poezie, *Vis cu puncte cardinale*, apărut în 2023 la Editura Detectiv literar, concentrează în expresie fulminantă toate acele resorturi lirice care se manifestaseră în volumele precedente.

De data aceasta, rostirea poetică își găsește libertatea și îmbracă în expresivitate stilistică resorturile unei sensibilități aparte. Se disting teme precum visul, cale de eliberare sufletească, Divinitatea și revelația acesteia în existența umană, natura și fascinația pentru bogăția acesteia, timpul cu nostalgia rememorării și încercarea de a-i combate curgerea, povestea și puterea ei cathartică. Cu alte cuvinte, Liliana Toma trasează

în cuvânt punctele cardinale ale ființării poetice și voluptatea scrierii și a rescrierii revelatorii.

În ceea ce privește planurile de viitor, pentru Liliana Toma, anul 2025 anunță apariția unui volum de proză scurtă absurd-suprarealistă și a unui roman. De asemenea, are în lucru un alt roman, o ficțiune între parabolă, roman cu cheie și psihologism. Realizările proprii îi dau încredere în viitorul cărții, chiar și al celei tipărite. *Virtualul este un experiment care va lăsa urme, dar nu este bomba atomică. Nu rade de pe fața pământului tipăritura. Cartea tipărită este un bun palpabil, fizic, o bucurie personalizată cu o dedicație, un autograf, este măsura autenticității, o poți suci, rășfoi, mirosi.*

Autoarea este îngrijorată nu de formatul cărții, ci de conținut, care este din ce în ce mai mult expus compromisurilor. Deși în volumul în proză ce va ieși de sub tipar în curând oferă o parabolă despre decadența cărților, Liliana Toma se declară optimistă, concluzionând că *nu va dispărea cartea tipărită decât odată cu omenirea.*

Liviu CHIFANE

Ion Codru-Drăgușanu – românul călător care a înțeles foarte devreme rolul cheie al educației în dezvoltarea societății

Ion Codru-Drăgușanu a fost un scriitor român care s-a remarcat în mod special printr-un jurnal de călătorie inedit pentru perioada în care acesta a trăit. O memorialistică remarcabilă prin acuitatea spiritului de observație, realizată în contextul în care a călătorit între 1835 și 1845 în Europa, după cum aflăm din *Mic Dicționar Enciclopedic*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, apărută la Editura Științifică și Enciclopedică, București 1978, realizat de o serie de colaboratori printre care Constantin Albu, Simion Alterescu, Iosif Andre (p. 1207).

Drăgușanu s-a născut la 9 noiembrie 1818 în satul Drăguș, comuna Viștea, județul Brașov și a decedat pe 26 octombrie 1884, în Sibiu. A fost adept al curentului latinist, participant la Revoluția din 1848-1849 și și-a dedicat o mare parte din activitate conceptului conform căruia indivizii pot evolua în viață doar dacă au parte de educație, motiv pentru care a militat până la sfârșitul vieții sale pentru înființarea de școli în

mediul rural și crearea unei legături puternice între dascăli, elevi și familiile acestora.

Prozatorul român a fost fiul lui Adam Plăiaș Codru sau Adam al lui German și al Asineftei (născută Trîmbițaș) și la începutul carierei chiar a semnat ca Ioanne Germaniu Codru. Acesta se trăgea dintr-o familie de țărani grăniceri, înnobilită pe vremea Susanei Loranțfi (n. 1601, Ónod, acum în Ungaria - d. 18 aprilie 1660, în Sárospatak, în prezent tot în Ungaria - a fost principesă-consoartă a Transilvaniei, prin căsătorie cu Gheorghe Rákóczi I, principe al Transilvaniei). A studiat la școala din sat, la Școala Grănicerească Germană din Viștea de Jos și a urmat un semestru la Colegiul Sf. Sava din București, dar a fost mai mult autodidact ajungând să cunoască, printre altele, o serie de limbi străine.

În 1835, total deranjat de *gustul de disciplină militară*, fiind certat aspru de căpitanul său *pentru nimica*, după cum notează chiar el în scrisorile ce compun jurnalul care l-a făcut celebru, I. Codru-Drăgușanu a decis să renunțe la cariera ostășească și să plece din Transilvania către Țara Românească. Ulterior a făcut mai multe călătorii în Europa între 1838 și 1848 care i-au definit caracterul. A îndeplinit diverse funcții administrative în Transilvania, culminând cu cea de vicecăpitan al districtului Făgăraș între 1863-1880, după cum se precizează în *Dicționarul Biografic al Literaturii Române (A-L)*, editura Paralela 45, de Aurel Sasu (p. 364).

Participant la Revoluția de la 1848

După călătoria sa prin Europa, Ion Codru-Drăgușanu a putut face o comparație mult mai obiectivă între felul în care stăteau lucrurile în Țara Românească față de restul Europei, astfel că s-a numărat printre tinerii care își doreau să schimbe lucrurile.

În 1846, când, probabil, se înapoiază în Țara Românească, personalitatea lui Codru Drăgușanu era pe deplin formată. Trăise experiențe variate și cunoscuse oameni cu mentalități, deprinderi, poziții sociale, orizont spiritual și prejudecăți diferite, parcursese principalele țări din occidentul european și, experiență mai puțin familiară românilor din acea epocă, avusese prilejul să ia contact direct și cu Rusia țaristă. Lecturile, dar mai ales experiența de viață acumulată îi conturează câteva păreri clare cu privire la nevoile țării sale și la căile pe care acestea puteau fi satisfăcute. Ideologia luministo-pășoptistă pe care și-o însușise, la fel ca ceilalți tovarăși de generație, deși prin mijloace oarecum diferite, îl pregătise pentru cele două ipostaze fundamentale în care-l vom vedea în următorii ani petrecuți în Țara Românească: cea de învățător și cea de revoluționar, notează Georgeta Antonescu în cartea sa *Introducere în opera lui Ion Codru Drăgușanu*, apărută la Editura Minerva, București, 1983 (p. 11).

Așadar, acesta a fost participant la Revoluția de la 1848 în Țara Românească, apoi deputat de Hațeg în Dieta de la Sibiu din 1863, secretar al Comitetului Școlar Grăniceresc între 1880-1884, vicepreședinte al Despărțământului Făgăraș al Astreii.

Prima sa lucrare tipărită este un *Cuvânt școlastic*, apărută în ziarul *Universul* în 1848. A mai colaborat la: *Foaie pentru minte, inimă și literatură*, *Concordia*, *Albina*, *Telegraful român*, *Federațiunea*, *Gazeta Transilvaniei*, *Familia*, *Transilvania*. Reputația sa literară a fost întemeiată însă pe *Peregrinul transilvan* în 1865, unul dintre cele mai interesante jurnale de călătorie ale epocii pășoptiste.

Se pare că în adevăr acest Român înzestrat cu cele mai bune însușiri ale neamului nostru scria neconținut, pe rând: din țară, din Germania, din Franța, din Anglia, din Italia, din Rusia, din Elveția, de la 1835 la 1843, și de acolo înainte, până la o dată pe care n'o putem ști, unui prieten de acasă, căruia-i amintia locurile de naștere și chipurile de care-i fusese încunjurată copilăria. Când se întoarce definitiv acasă, călătorul nesățios de ceruri nouă, I. Codru Drăgușanu

*(născut, spune V. Gr. Pop, greșind, pe la 1823; de la d. dr. Drăgușanu, fiul său, medic al orașului Sinaia, am putut căpăta și alte știri), ajuns «director al prefecuturii» la Făgăraș, publică la Sibiu, în «prevezătura» lui S. Flitsch, «tomul I» din «Peregrinulu transilvanu» sau «Epistole scrise den tieri straine unui amicu in patria, de la anul 1835 pana inchisive 1848». Cartea e foarte rară. N'o are nici Academia Română. Cu o astfel de ortografie și cu atâtea cuvinte fabricate, ea nu se putea ceti. Azi, când apare cu limba de azi, înlăturându-se capriciile filologice din Ardealul aceluia timp, e o carte cu totul nouă. Și, de sigur, una din cele mai interesante, mai bogate în idei, în fantesie, în puncte de vedere originale din câte le are literatura noastră, scria Nicolae Iorga în prefața ediției a II-a a cărții lui I. Codru-Drăgușanu, *Călătoriile unui Român ardelean în Țară și în Străinătate (1835-44)*, (*Peregrinul Transilvan*), publicată la București, Tip. Societății Cultura Neamului Românesc, în 1923 (p. 6).*

Importanța educației și sentimentul responsabilității față de națiune

Ion Codru-Drăgușanu considera, după cum subliniază Georgeta Antonescu în cartea pe care i-a dedicat-o scriitorului, că *școala trebuie să ofere copiilor o educație corespunzătoare și o învățătură reală, temeinică, apropiată necesităților adevărate, iar nu «o spoitură deșartă»* (*Introducere în opera lui Ion Codru-Drăgușanu*, p. 13). Potrivit aceleiași surse, I. Codru-Drăgușanu pledează *pentru un învățământ bazat pe buna cunoaștere a limbii materne și pe o colaborare comprehensivă între dascăl și familie, a căror acțiune coroborată să pregătească țării cetățeni luminați, onești și activi* (idem, p. 13). Autoarea a dorit să mai precizeze că tocmai viziunea aceasta l-a făcut să se alăture pășoptiștilor.

Peregrinul, proaspăt întors după opt ani de rătăcirii prin țări străine, înțelepțit de experiență și capabil să compare variate realități economice, politice și sociale, apare în acest discurs ca un burghez luminat și ponderat, preferând aventurii stabilitatea, dar știind că

aceasta se cucerește prin efort, vederi deschise și devotament cetățenesc. Tocmai de aceea, în mod firesc, el se va angaja în lupta revoluționară a anului 1848, făcând parte din corpul comisarilor de propagandă pentru județul Prahova, alături de N. Roată, Costache Telegescu, Dumitrache Florescu și Atanasie Baronschi (ibidem, p. 14), a mai punctat Georgeta Antonescu în opera citată, adăugând totodată că și activitatea ulterioară a scriitorului a avut o legătură strânsă cu ideea sa privind nevoia înființării a cât mai multor școli și aducerea copiilor țăranilor români către învățătură.

Activitatea sa ilustrează astfel nu numai capacitatea de dăruire și spiritul practic care i-au asigurat succesele și în cariera administrativă, ci și o mai generală mentalitate a intelectualității ardeleni a timpului: sentimentul responsabilității față de națiune și încrederea în virtuțile spiritului de asociație. Această convingere l-a făcut ca nici după pensionare să nu abandoneze strădaniile pentru propășirea conaționalilor săi. Nemaivând, se pare, teren de activitate la Făgăraș, el se mută în 1880 la Sibiu, în calitate de secretar al Comitetului școlar grăniceresc, continuând astfel la sfârșitul vieții eforturile pentru ridicarea prin școală a neamului său (ibidem, p. 28), notează Georgeta Antonescu.

Totodată, aceasta precizează că la numai câțiva ani după mutarea sa în Sibiu, în 26 octombrie 1884, în urma unei afecțiuni renale acute, Ion Codru-Drăgușanu a decedat, fiind înmormântat în cimitirul din suburbiul Iosefin.

Ce a scris Ion Codru-Drăgușanu

Opera lui I. Codru-Drăgușanu înseamnă: *Rudimentele gramaticii române. Estrase din Tentamen criticum, cu adaos de regule simple și diverse anotațiuni pentru uzul școlarilor începători*, București 1848; *Regulamente pentru Vătășii și decurii proieptate a se introduce în comunitățile districtului Țării Făgărașului*, Sibiu, 1864; *Peregrinul transeilvan sau Epistole scrise den țere straine unui amic în patrie, de la anul 1835 până închisive 1848*, I, Sibiu, 1865; *Banditul fără voie*, Graz, f.a; *Călătoriile unui român ardelean în țară și*

în străinătate (1835-1844) (Peregrinul transilvan), ed. prefăcută în stilul literar de astăzi de C. Onciu, tipograf, cu o pref. de N. Iorga, Vălenii de Munte, 1910 (ed. II, 1923); *Peregrinul transilvan (1835-1848)*, ed. îngrijită, pref., itinerar biobibliografic, note și glosar de C. Albu, București, 1980.

Secția Colecției Speciale a Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila deține un exemplar din ediția a II-a a cărții lui Ion Codru-Drăgușanu, *Călătoriile unui Român ardelean în Țară și în Străinătate (1835-44), (Peregrinul Transilvan)*, publicată la București, Tip. Societății Cultura Neamului Românesc, în 1923, cu prefață de N. Iorga. De asemenea, instituția deține în colecțiile sale și *Mic Dicționar Enciclopedic*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, apărută la Editura Științifică și Enciclopedică, București 1978, realizat în colaborare: Constantin Albu, Simion Alterescu, Iosif Andre, *Dicționarul Biografic al Literaturii Române (A-L)*, editura Paralela 45, de Aurel Sasu, precum și *Introducere în opera lui Ion Codru Drăgușanu*, apărută la Editura Minerva, București, 1983, de Georgeta Antonescu.

Alexandru NECULA,
bibliotecar

VOLUNTARI - VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar

Nume și prenume: Andreea Raluca STAN
Studii: Facultatea de Psihologie

Ce înseamnă pentru dumneavoastră a fi voluntar?

Pentru mine, a fi voluntar înseamnă mai mult decât a oferi din timpul sau energia mea – înseamnă a construi punți între oameni, a aduce speranță acolo unde poate lipsi și a contribui activ la binele comun. Voluntariatul este o formă de responsabilitate socială și, în același timp, o sursă profundă de împlinire personală. Este un act de dăruire sinceră, necondiționată, care pornește din dorința de a face o schimbare, oricât de mică, într-o lume care are tot mai mult nevoie de solidaritate și empatie.

Totodată, prin voluntariat simt că cinstesc memoria tatălui meu care a fost un om foarte dedicat comunității și mă simt mai aproape de el.

În experiența mea, voluntariatul nu înseamnă doar *a ajuta*, ci și *a învăța* – despre ceilalți, dar și despre mine însămi. M-a învățat răbdare, ascultare și m-a făcut să apreciez și mai mult puterea comunității. Cred cu tărie că fiecare gest contează, iar implicarea voluntară poate transforma mentalități și destine.

De când faceți voluntariat și care sunt domeniile în care ați activat în acest sens?

Fac voluntariat de peste 10 ani, iar de 7 ani, de când s-a născut băiatul meu cel mare și mi-am dat seama că depinde și de mine cât de bună este lumea în care va crește, o fac constant și cu mai multă dedicare. Primele mele activități de voluntariat au fost în domeniul educației, organizând ateliere de lectură și ateliere de dezvoltare personală atât pentru copii, cât și pentru părinți. Am continuat aceste demersuri, iar în ultimii ani am înființat împreună cu colegile de la Asociația *Creionăm Viitorul* și sprijinul comunității un spațiu de învățare outdoor la Grădinița *Dumbrava Minunată* Brăila și trei biblioteci pentru copii în mediul rural. Acestea se află în comunele Măxineni, Cazasu și Pechea din județele Brăila și Galați.

Pe parcursul timpului, m-am implicat și în alte arii, precum sănătate (am organizat strângere de fonduri pentru dotarea cu lenjerii de pat a întregii secții de pediatrie de la Spitalul Județean Brăila). Împreună cu echipa *Creionăm Viitorul* și partenerii noștri acționăm pentru protecția mediului – organizăm campanii de ecologizare și conștientizare, am creat două jocuri de educație ecologică (*Nu consuma plastic, frate!* și *Reciclăm, România!*) și am susținut sute de ateliere în școli și grădinițe în ultimii ani, am organizat expoziții de produse alternative la plastic, tabere de educație ecologică pentru adolescenți și multe altele.

Fiecare domeniu mi-a adus lecții valoroase și mi-a oferit ocazia de a lucra cu oameni dedicați, care împărtășesc aceleași valori: solidaritate, empatie și implicare activă. Sunt norocoasă pentru că au ales să mi se alăture și le sunt recunoscătoare, ei sunt cea mai valoroasă resursă a echipei noastre și am convingerea că împreună le vom lăsa o lume mai frumoasă copiilor noștri.

Ce v-a determinat să faceți voluntariat?

Decizia de a face voluntariat a venit dintr-o nevoie interioară de a da un sens mai profund timpului și resurselor mele, dar și din convingerea că fiecare dintre noi poate contribui, chiar și prin gesturi mici, la binele colectiv. Am devenit mai determinată după ce am născut primul copil și am început să văd lumea cu alți ochi. De exemplu, atunci au început să mă deranjeze chiștoacele de țigară aruncate pe stradă pe care cel mic era tentat să le bage în gură, așa că am organizat campanii de conștientizare prin care le-am colectat împreună cu alți voluntari și am distribuit scrumiere portabile, de buzunar, prin intermediul programului *Cu Apele Curate*. Am avut parte și de o sincronizare fericită, pentru că în aceeași perioadă am descoperit acest program și de atunci toate acțiunile pentru protecția mediului le-am derulat în parteneriat cu ei.

Ce vă motivează în activitatea de voluntariat?

Ceea ce mă motivează cel mai mult în activitatea de voluntariat este modelul pe care îl transmit copiilor mei și speranța că vor crește într-o lume puțin mai bună datorită acțiunilor mele.

Faptul că pot aduce un zâmbet, o speranță sau un sprijin concret cuiva aflat într-un moment dificil îmi oferă o satisfacție profundă, greu de descris în cuvinte. Este acel sentiment că faci parte dintr-un bine mai mare decât tine, că eforturile tale contribuie la o schimbare pozitivă în comunitate.

Mă motivează, de asemenea, solidaritatea din echipele de voluntari și sentimentul de apartenență la o rețea de oameni care cred în aceleași valori. În plus, voluntariatul îmi oferă ocazia continuă de a învăța – despre oameni, despre societate, dar și despre mine însămi.

Este o activitate care îmi hrănește sufletul.

Cum ați ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ați ales biblioteca pentru activitatea dumneavoastră?

Am ajuns la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* din Brăila într-un moment în care simțeam nevoia să mă implic într-un spațiu care nu doar oferă acces la informație, ci și creează punți între oameni, idei și generații. Biblioteca mi s-a părut locul ideal pentru a desfășura activități de voluntariat, pentru că aici cultura, educația și comunitatea se împletesc într-un mod viu și accesibil tuturor.

Am ales biblioteca pentru că este un spațiu al deschiderii și al învățării continue. Întotdeauna am avut o relație apropiată cu cărțile și cu mediile educaționale, iar ideea de a contribui la proiecte culturale, ateliere pentru copii sau evenimente dedicate dezvoltării personale m-a atras imediat. În plus, echipa bibliotecii m-a primit cu căldură și profesionalism, oferindu-mi cadrul ideal pentru a mă dezvolta și pentru a-mi pune în valoare abilitățile. Am avut norocul să o întâlnesc pe Doinița Stanciu – bibliotecar la Secția pentru copii – Ludoteca, încă de la prima colaborare cu această instituție, am rezonat din prima clipă, iar acum, 14 ani mai târziu, dezvoltăm proiecte din ce în ce mai curajoase, cu impact puternic în comunitățile cu care lucrăm. Mulțumesc! Recunoștința mea se îndreaptă și spre domnul director Dragoș Neagu, cu care am avut o colaborare eficientă de-a lungul acestor ani, care a răspuns prompt și a sprijinit inițiativele noastre.

Pentru mine, biblioteca nu este doar un loc al cărților, ci un centru viu de idei, inițiative și speranță – un spațiu în care voluntariatul capătă un sens profund și durabil.

Care este categoria de vârstă cu care ați ales să lucrați? De ce?

Am ales să lucrez în special cu copiii și adolescenții, pentru că această categorie de vârstă este într-o perioadă esențială de formare – intelectuală, emoțională și socială. Cred cu tărie că investiția în educația și sprijinul tinerilor are cel mai mare potențial de a genera schimbări pozitive pe termen lung, atât la nivel individual, cât și în comunitate.

Lucrând cu cei mici, am învățat ce înseamnă răbdarea, creativitatea și adaptabilitatea. Sunt sinceri, curioși și au o energie care inspiră. Adolescenții, în schimb, sunt într-o căutare continuă de sens și direcție, iar faptul că pot fi acolo, ca ghid sau sprijin, mă motivează enorm. Cred că fiecare întâlnire, fiecare activitate pot planta o sămânță de încredere, valori și aspirații sănătoase.

A lucra cu tinerii nu este doar un act de educație, ci și unul de responsabilitate socială. Prin voluntariat, am descoperit cât de multă nevoie au de modele pozitive, de încurajare și de spații în care să se exprime liber și în siguranță.

Totodată, am avut ocazia să colaborez și cu grupuri de adulți. Apreciez schimburile de idei și maturitatea cu care abordăm teme relevante pentru viața de zi cu zi.

Aveți satisfacții în urma voluntariatului?

Cu siguranță, voluntariatul îmi oferă numeroase satisfacții – unele vizibile imediat, altele care se construiesc în timp, în tăcere, dar cu un impact profund.

Una dintre cele mai mari bucurii este să văd cum timpul și energia investite contribuie la dezvoltarea personală a celor cu care lucrez. Fie că este vorba de un copil care capătă mai multă încredere în sine, un adolescent care își descoperă o pasiune sau un adult care găsește sprijin și încurajare într-un moment dificil, fiecare astfel de transformare reprezintă o adevărată răsplătă sufletească.

De asemenea, voluntariatul mi-a oferit satisfacția de a lucra în echipe dedicate, de a cunoaște oameni care împărtășesc aceleași valori și de a contribui, împreună, la proiecte cu impact pozitiv în comunitate. Este un sentiment aparte să știi că ai făcut o diferență, chiar și mică, în viața cuiva.

Intenționați să continuați astfel de acțiuni? Aveți și alte proiecte în plan?

Da, cu siguranță, a devenit un mod de viață. Consider că voluntariatul nu este doar o etapă, ci un mod de a fi – o alegere conștientă de a contribui activ la binele comun, indiferent de vârstă sau etapă de viață. Este de la sine înțeles că toamna facem ecologizări pe plaja Perla, că în Săptămâna Verde avem ateliere de educație ecologică, la începutul anului avem campania de strângere de fonduri prin formularele 230 pentru noi biblioteci în mediul rural și tot așa.

Pe lângă activitățile curente, am în plan dezvoltarea unor proiecte noi, pe măsură ce vor lua naștere o să povestesc despre ele.

Cred cu tărie că schimbarea începe la nivel local și că proiectele de voluntariat pot deveni adevărate motoare de transformare în comunitate. De aceea, voi continua să caut oportunități de implicare și colaborare cu instituții, ONG-uri și alți voluntari dedicați.

Sfătuiți și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Da, recomand cu toată convingerea ca și alte persoane să se implice în activități de voluntariat. Este una dintre cele mai valoroase experiențe pe care le poți trăi, indiferent de vârstă, profesie sau nivel de pregătire. Voluntariatul te ajută să te conectezi cu oamenii, să înțelegi mai bine nevoile reale ale comunității și, în același timp, să te descoperi pe tine însuți dintr-o perspectivă nouă.

Îi încurajez pe toți să încerce, chiar și pentru o perioadă scurtă. Nu este nevoie de resurse mari sau de cunoștințe speciale – este nevoie de

dorința de a dăru și de a fi prezent acolo unde este nevoie. Beneficiile sunt extraordinare: îți dezvoltă abilități, legi prietenii, îți lărgiești orizonturile și, mai ales, simți că faci parte dintr-un efort colectiv care contează.

Voluntariatul înseamnă solidaritate, umanitate și responsabilitate. Într-o lume care are din ce în ce mai multă nevoie de empatie și implicare, fiecare gest contează. Iar schimbarea, oricât de mică, începe cu noi. Să ne reamintim să și dăruim, nu doar să așteptăm să se întâmple sau să facă alții.

Caracterizați-vă în câteva cuvinte. Ce vă pasionează?

Sunt oricând gata pentru un joc de societate, îmi place să fac drumeții și să stau lângă focul de tabără, să îmi depășesc limitele (am învățat să schiez la 35 de ani și vreau să învăț să desenez ☺), îmi plac dansurile populare, ador să gătesc și, mai ales, să mănânc dulciuri cu băieții mei, îmi plac filmele de Crăciun, romanele de dragoste și lista este lungă.

Există o persoană/o personalitate/un citat care vă inspiră, vă motivează în viață?

O sursă profundă de inspirație în viața mea a fost și rămâne tatăl meu - un om dedicat, altruist, implicat cu tot sufletul în viața comunității. De la el am învățat că adevărata valoare a unei persoane nu stă în ceea ce deține, ci în ceea ce dăruiește celorlalți. Îmi amintesc cu emoție cum se implica fără ezitare în sprijinirea celor aflați în nevoie și cum întotdeauna găsea timp să asculte, să sfătuiască, să fie prezent.

Un principiu pe care l-am auzit adesea în casa copilăriei mele, spus cu convingere de părinții mei, era: *De unde dai, Dumnezeu îți dă*. La vremea respectivă, îl înțelegeam simplu, ca pe un îndemn la generozitate. Astăzi însă, îl percep ca pe un adevăr profund despre rostul nostru în lume: cu cât oferim mai mult din inimă, cu atât ni se întoarce mai mult - nu neapărat în lucruri materiale, ci în bucurie, sens și oameni care ne prețuiesc.

Aceste valori m-au format și mă motivează zilnic. În momentele de cumpănă, îmi amintesc de exemplul tatălui meu și de credința că binele se întoarce întotdeauna. Sunt recunoscătoare pentru această moștenire spirituală care mă învață să trăiesc cu generozitate și demnitate.

**Rubrică realizată de Roxana NEAGU,
corector**

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

La Colonia Italiana di Braila a lui B. Fiocchi

Nu trebuie să-ți fie teamă decât de greșelile tale.
– proverb italian

Lucrarea *La Colonia Italiana di Braila* a lui B. Fiocchi, agent al Comisiei Europene a Dunării, a fost tipărită de Tipo-Lithografia *Pericle M. Pestemalgioglu* în anul 1906, la Brăila și se află în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Județene *Panait Istrati*.

Lucrarea este scrisă în limba italiană, are 57 de pagini și conține autograful autorului, reușind să zugrăvească importanța comunității italiene stabilite la Brăila, influența pe care a avut-o în afacerile legate de zona portuară și de navigație, precum și în schimburile comerciale intense cu zonele de origine.

Pe scurt, în prima jumătate a secolului trecut, România a reprezentat un veritabil magnet pentru italieni. 12.000 de cetățeni din Peninsula au venit să lucreze în construcții. Muncitorii italieni au construit în România drumuri, poduri, căi ferate, bănci, școli, biserici. S-au stabilit și au întemeiat comunități în locuri diferite din țară. S-au așezat acolo unde au găsit de lucru corespunzător pregătirii și profesiei lor. Italienii stabiliți în România au îmbrățișat diverse activități și meserii: muzicieni, actori, medici, ziariști, pictori, oameni de litere, profesori.

Totuși, cei mai mulți italieni pot fi întâlniți în marile aglomerări urbane ca antreprenori, unde au participat la construirea unor mari edificii. Au lucrat la drumuri și poduri, șosele, căi ferate, aducțiuni de apă, viaducte, dar și fântâni, biserici, monumente funerare, bănci, școli. O categorie aparte în cadrul minorității italiene din România au constituit-o comercianții. Pentru aceștia, România a însemnat o bună piață de lucru în toate timpurile. Erau întâlniți mai ales în porturile de la Dunăre și Marea Neagră. La Constanța, în porturile Galați și Brăila (unde exista una din marile Burse de grâu din Europa) au format comunități care există și azi. Dovadă a mărimii și importanței acestor comunități erau Consulatele Italiene care au funcționat la Constanța, Galați și Brăila, dar și edificiile unde se întâlneau membrii comunităților numite *Casa Italia*.

La Brăila, în infrastructura portuară, italienii erau, în principal, proprietari de remorhere și șleपुरi: Pietro Passalacqua, G.B. Passalacqua,

Prospero Passalacqua, Menelaos Passalacqua, Eduardo Fanciotti, Alfredo Peirano, Settimo Consolo, Arturo Pesaro. Printre cei mai mari armatori și case de *agenturare* sau asigurări navale erau Luigi Gattorno, Eduardo Fanciotti, A. Zumino, Gaetano și Federico Franzini, Pietro Passalacqua. În oraș a luat ființă societatea *Navigazioni Generala Italiana* avându-l ca director pe Luigi Gattorno.

Italia se clasa, cu nave sub pavilion propriu, care ajungeau în portul Brăila, pe poziția a IV-a, după Anglia, Grecia și Austro-Ungaria. Marfa care era adusă era formată din: țesături, teracotă, marmură, bumbac, veselă și ustensile de bucătărie, ulei de măsline, paste, vin, lichior, fernet, spumante, grappa, susan, condimente, conserve, mortadella, parmezan, fructe proaspete și confiate, costume, parfumuri ș.a.m.d. și provenea din Lombardia, Piemont, Venetia, Genova, Liguria, Toscana, Livorno și Emilia-Romagna. Din zonă, italienii exportau foarte multe cereale, piatră, produse din Orient care ajungeau la Brăila. Cei mai mari exportatori erau G. Rosa, Alfredo și Riccardo Peirano, Eduardo și Enrico Fanciotti, Gino Papanti, Ettore Corrandino, Mario Valperta și Michele Braco. Printre cei mai buni piloți de pe Dunăre erau G. Borgioni și G. Sutor din serviciul Comisiei Europene a Dunării.

Italianii au avut o mare contribuție la sistematizarea orașului, proiectând multe edificii publice. În fapt, inginerul Luigi Giulini a fost, mult timp, șeful Serviciului Tehnic Municipal. A supervizat construcția casei Gattorno în Piața Poligon și a casei Armellini în Piața Sfinții

Arhangheli. După proiectul arhitectului Adolfo Vasconi di Varese au fost supervizate lucrările de construcție a somptuasei case Ralli, teatrul din Brăila. Arhitectul Lorenzo Custa a proiectat și supervizat lucrările la Palatul Administrativ, Prefectură și Tribunal, precum și la casele Economu, Jaja, Dociu, Schwartzman, Triandafir și Bancotescu. Rețeaua de apă a fost refăcută de către firma italiană *Almagia-Camiz*. Ferruccio Ferrero din Torino a refăcut și întărit partea de cheu și dane portuare ale Portului Brăila și a cumpărat două cariere de piatră în Dobrogea. Italianul genovez Basile Martignoni s-a ocupat de sistematizarea portului și a fost unul dintre directori. Cel mai mare producător de mobilă din zonă era Graziano Macchi, cel mai bun lucrător în marmură și piatră, reputat constructor era Antonio Giusti, cel mai puternic comerciant, dar și implicat în proiectele culturale ale orașului era Pietro Passalacqua, în industria forestieră cel mai cunoscut era Pietro Carrivelli, originar din Calabria, care avea și *Ristorante l'Albergo* și *Birreria Francese* din centrul orașului. În 1888 a fost înființată Școala Italiană, prin grija profesorului Emilio Mayer din Trieste și a societății italiene *Benemerita e Patriotica Societa Dante Aligheri*, limba italiană fiind una dintre limbile oficiale comerciale ale portului, motiv pentru care se preda și în școlile românești. Existau diverse societăți italiene, comerciale sau culturale și au apărut și publicațiile bilingve: în Brăila s-a tipărit între 1839 și 1841, *Mercur*, jurnal comercial al portului Brăila – *Mercurio*, *giornale di commercio*, care apărea bisăptămânal și era tipărit, ca și ziarele din zonă, la tipografia italianului Francesco Monferrato, care și-a desfășurat activitatea din 1845 până în 1871.

După Unirea Principatelor, comunitatea italiană a continuat să crească, pentru că veneau mulți muncitori și pietrari din regiunea Veneto, care au lucrat la multe proiecte de infrastructură care au modernizat România.

La sate se întâlnesc italieni, în zona de câmpie sau spre zona de munte unde înaintașii lor au lucrat ca agricultori, muncitori forestieri, mineri sau la exploatarea de piatră, ca cioplitori în piatră. Unii sunt urmașii lucrătorilor din carierele de piatră de la Iacobdeal și Turcoaia sau care erau specialiști în construcții de tunele, viaducte, ba chiar și cioplitori de piatră, veniți din Belluno.

Harnici agricultori, grădinari și viticultori, pe la 1888 au luat în arendă de la guvernul român peste opt mii de hectare de teren de pădure, le-au destelenit și le-au cultivat cu viță de vie și cereale în zona Bărăganului și Dobrogei.

Italianii au alcătuit una dintre cele mai unite și stabile comunități din zonă. Integrarea rapidă în viața socială din România a fost posibilă datorită asemănărilor lingvistice, multiculturalismului din Brăila, al comerțului dezvoltat al zonei, dar și pentru că au fost purtătorii unor valori de care era atâtă nevoie într-un timp, aici.

Iată cum descrie autorul orașul:

Un străin care sosește la Brăila nu crede că se află într-un oraș oriental, pentru că nimic nu denotă acest lucru, ci într-un oraș complet occidental, atât pentru curățenia străzilor sale, care sunt parcurse de tramvaie electrice și iluminate electric, cât și pentru eleganța magazinelor sale și frumusețea caselor, aproape toate înconjurate de o mică grădină.

Portul este întotdeauna plin de o pădure de catarge ale navelor care arborează steagurile tuturor statelor europene, deoarece este acum accesibil navelor mari, datorită lucrărilor de regularizare și excavare efectuate de Comisia Europeană a Dunării, precum și datorită confortului oferit de cheiurile sale moderne largi, cu șine de cale ferată, care aduc mărfurile direct la punctul de îmbarcare.

Pentru a ne face o idee despre importanța portului Brăila, este suficient să spunem că aici staționează în medie 30 de vapoare comerciale pe zi, pe lângă cele de pasageri, iar în anii cu recolte abundente, precum 1892-93-94-95, numărul lor zilnic depășește 70.

Brăila are o populație de peste 46.000 de locuitori, care reprezintă împreună diferite rase și religii: sunt români, greci, bulgari, sârbi, turci, armeni, maghiari, germani și italieni; sunt împărțiți în ortodocși, mahomedani, catolici, protestanți și evrei și, prin urmare, vorbesc cele mai diverse idiomuri; dar toți cetățenii sunt o comunitate datorită ospitalității românești generoase și proverbiale, care îi primește pe toți cu fraternitate.

Lucrarea *La Colonia Italiana di Braila* a lui B. Fiocchi conține, pentru cei interesați, foarte multe date privind traficul fluvial comercial al companiilor și asociațiilor italiene înființate la Brăila, descrieri ale orașului și ale importanței sale economice, ale personalităților de origine italiană cu datele lor biografice și ale realizărilor acestora în slujba urbei, păstrând parfumul vechiului oraș cosmopolit.

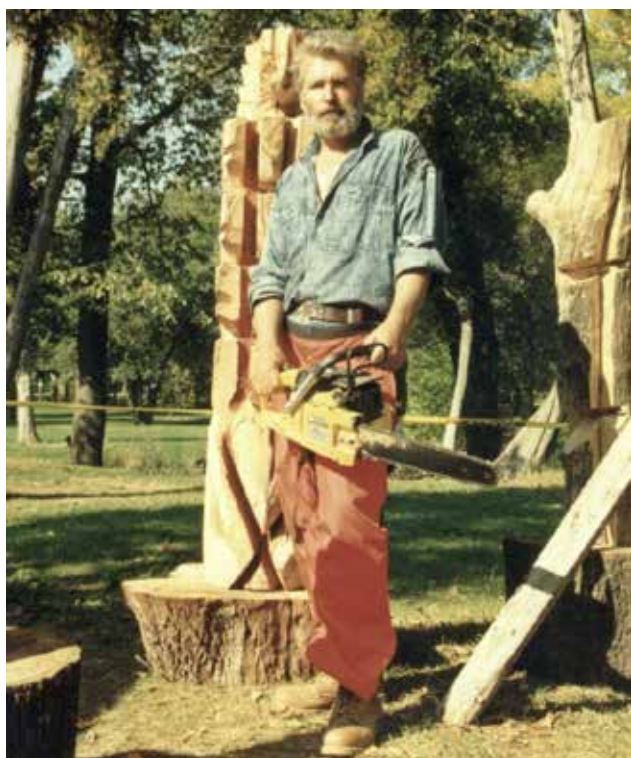
Leonard NECULAE,
redactor

OAMENI, LOCURI, FAPTE - BRAISTORIA

Nicăpetre: *al doilea Brâncuși al României*

Considerat continuatorul operei marelui Brâncuși, Nicăpetre a lucrat fără întrerupere pe pământ românesc și canadian la construirea operei sale. Petre Bălănică, pe numele său adevărat, s-a născut în 1936 în cartierul Brăilița și s-a stabilit în 1981 în Canada, unde și-a continuat cariera până la sfârșitul vieții, în 2008. Sute de opere, în piatră, marmură, lemn, pe hârtie, în România, în Canada, în Japonia și pe alte meleaguri au rămas după Nicăpetre, spre încântarea noastră.

Ajutat de faptul că toată lumea îi spunea *Ce semeni cu Brâncuși!* și-a lăsat barbă ca Brâncuși, iar atelierul din Canada și l-a făcut din scânduri după cel din Montparnasse. Nicăpetre a purtat o admirație ferventă operei și personalității lui Constantin Brâncuși. Admitea o coincidență de

teme și preocupări, poate și de temperament, și îi plăcea să afirme, referindu-se la asemănarea fizică dintre el și părintele sculpturii moderne, că *sfinții aduc oarecum cu Dumnezeu*. În același timp, se grăbea să adauge: *Aștept vremea când voi fi comparat cu mine însumi*.

Absolvent al Institutul de arte plastice *Nicolae Grigorescu*, Nicăpetre s-a afirmat încă de la început ca desenator și sculptor de mare valoare. Până în 1980 a trăit și a creat în România. A publicat desene în nenumărate reviste românești și a ilustrat câteva volume de poeme. Prima expoziție personală, *Cariatide*, din 1969, a cuprins lucrări de sculptură și desen la Galeria *Simeza*. I-au urmat expozițiile de sculptură din anii 1970, 1972, 1974, la Galeria *Apollo*; 1975 - expoziția de desen la Galeria *Amfora*; 1976 - expoziția de sculptură la Galeriile de artă ale municipiului București; 1979 - expoziția de sculptură și desen la Galeriile de artă Bacău; 1980 - expoziția de desen la Galeria *Galateea*.

O invitație la un simpozion de sculptură din Grecia a prilejuit plecarea sa din țară, iar după o scurtă trecere prin Grecia și Italia, Nicăpetre s-a stabilit în 1981 în Canada, la Toronto. A practicat diverse meserii pentru a se întreține, dar în scurt timp s-a afirmat ca artist și a primit recunoașterea universală.

Viața este ea frumoasă, dar lovește dur de tot uneori. După zece ani în care am trăit și cioplit într-o fundătură din Bariera Vergului în București mi-am luat lumea-n cap și am ajuns în Scarborough-Toronto-Ontario-Canada. Nici habar nu aveam că există așa ceva pe lumea asta; Scarborough!? Brăilița? definitiv un loc al nimănui, for sure Scarborough un loc oarecare,

un penibil Babilon, scria Nicăpetre într-unul dintre textele sale publicate în revista culturală *Observatorul* de la Toronto. A expus nu numai în cadrul unor prestigioase manifestări organizate în Canada, ci și în spații culturale de referință din SUA, Japonia, Grecia, Germania, Austria.

Lucrările sale s-au bucurat de numeroase distincții: Marele Premiu la Concursul Internațional de Sculptură *Henri Moore* din 1991 de la Hakone (Japonia) pentru lucrarea în marmură *Adam și Eva*, Premiul Juriului la Concursul Internațional de Sculptură organizat de Universitatea din Birmingham – Alabama, SUA, în 1993, distincție la Expoziția Trienală de Sculptură de la Osaka în 1995, pentru lucrarea în lemn *Devenire*.

Spre sfârșitul vieții, omul și opera s-au întors la locul începuturilor. În 2001, *Casa Colecțiilor de Artă* (aflată în splendida casă Embericos, monument istoric de arhitectură) a devenit *Centrul Cultural Nicăpetre* cu una dintre cele mai mari colecții de sculptură și expoziții de profil în aer liber din țară. Pe banii săi a reușit să aducă la Brăila o parte dintre operele lucrate în Canada. Donația cuprinde 763 de desene, 85 de sculpturi și alte materiale documentare. Ultima dorință a artistului a fost de a i se aduce aici cenușa. Nicăpetre a încetat din viață în 2008 la Toronto, după o grea suferință, iar trupul său a fost incinerat: o parte din cenușă a fost aruncată în Dunăre, iar o altă parte a fost depusă într-o urnă funerară în una dintre încăperile clădirii.

Centrul Cultural Nicăpetre reprezintă primul caz de recuperare și integrare în patrimoniul cultural național a operei unui artist român de talie internațională care a trăit în diaspora.

Bibliografie:

- Untilă, Virgil, *Nicăpetre: Dezvelirea lemnelor*, Ed. Istros, 2009
- *Brăila downtown via U.A.P. - Nică Petre*, Ed. Istros, 1994
- www.artindex.ro/2012/09/20/exclusiv-sculptorul-nicapetre
- surse foto: artindex.ro

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Povestea iei cu pești

Grupul **Poveștile IEI Brăila** iubește tradițiile și meșteșugurile, le respectă și transmite aceste comori mai departe, către copii, tineri sau adulți. Constituit în 2014, Poveștile IEI a adunat de-a lungul celor peste 10 ani de activitate zeci de brăileni, femei, tineri sau doar iubitori de tradiție și artă populară, explicând cu dăruire cum se coase, cum se realizează o cămașă

autentică, după canoane vechi și tehnici aparent uitate, dar redescoperite de meșterițe pasionate de broderia românească. Femeile din grup, brăilence cu ocupații din cele mai diverse, se întâlnesc lunar la șezătoarea găzduită de Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila cu un scop bine definit: de a învăța cum se face o cămașă autentică și de a da mai departe această artă nobilă.

Pentru că, nu întâmplător, ne numim **Poveștile IEI**, vă vom încânta în cele ce urmează, sperăm noi, cu o poveste despre o ie deosebită: **IA cu pești**. Și nu este deosebită pentru că așa credem noi, ci pentru că este foarte iubită și cusută de românce de peste tot din țară și nu numai. Dar cum a ajuns această **ie cu pești** să fie celebră printre cele care cos și îmbracă port românesc?

Istoria acestei cămăși românești se pierde în timp, dar știm că, la un moment dat, o basarabeancă frumoasă s-a căsătorit și s-a stabilit în România, undeva în nordul Moldovei. Ca orice femeie din timpurile acelea era meșteră în a broda și a coase veșminte pentru ea și familia ei. Așa, poate din dragoste pentru locurile natale, poate pentru că a îndrăgit vreun model al plaiurilor Moldovei care i-au devenit casă, a cusut cu fire albastre cămașa care, pe altă, are modele care seamănă foarte bine cu niște pești stilizați.

Un timp, cămășile noastre românești au trecut în uitare, multe s-au distrus fiind neglijate, altele s-au dus odată cu purtătoarele lor într-o lume mai bună.

IA cu pești a stat cuminte în cufăr și, într-un final, a fost moștenită de nepoata moldovencei noastre vrednice, doamna Gabriela Dorina Cloșcă, nu întâmplător șefa Secției de Etnografie a Muzeului *Carol I* Brăila. La ea am văzut-o pentru prima oară și m-a emoționat faptul că ia reprezenta pentru nepoată legătura deosebită, peste timp, a generațiilor, acea conectare cu strămoșii de care avem toți nevoie.

De aici, **IA cu pești** nu a mai avut nevoie decât de un mic pas până la a cunoaște lumea și lumea să o cunoască pe ea. Arhitectul Ioana Corduneanu, fondatorul comunității **Semne Cusute**, a intuit potențialul pe care această cămașă îl oferă și a desenat o planșă digitală, publicată apoi în mediul online, care a trezit un interes foarte mare în rândurile celor care cos și poartă ie. Cămașa a devenit *virală* și cunoscută drept **IA cu pești de Brăila**. A fost replicată în zeci de moduri, vechea și frumoasa cămașă având nepoate peste tot prin țară, dar și în afara ei, în comunitățile unde româncele au învățat din nou să coasă ie prin intermediul grupurilor și șezătorilor moderne din care și **Poveștile IEI Brăila** face parte.

Surse fotografii:

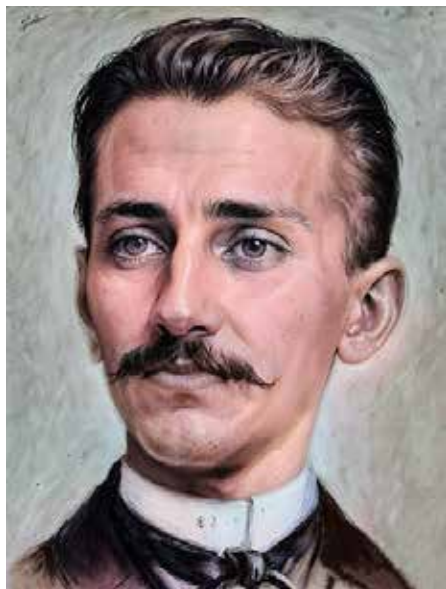
- Foto 1 – o parte dintre membrele grupului Poveștile IEI Brăila.
- Foto 2 – Originalul - arhivă personală Dorina Gabriela Cloșcă;
- Foto 3; Foto 4 – imagini Ioana Corduneanu, preluare cont facebook comunitatea Semne Cusute;
- Foto 5 – arhivă personală Cristina Ghioci (Galați);
- Foto 6 – arhivă personală Simona Barbu (Germania);
- Foto 7 – arhivă personală Maria Moldovan (Brăila);
- Foto 8 – arhivă personală Ramona Velea (Italia);

Corina CIURARU,
coordonator Poveștile IEI Brăila

Anton Bacalbașa

La 21 februarie 1865 s-a născut, la Brăila, Anton Bacalbașa. Tatăl său era serdarul Costache Bacalbașa, polițistul-șef al orașului Brăila, care era de loc din satul Telea, județul Gorj. Adevăratul nume al tatălui pare să fi fost Telescu, pe care l-a schimbat după înfierea sa de către un unchi din Galați, care era staroste de băcani, adică Bacalbașa (cuvânt ce vine din limba turcă, unde *bakkal* înseamnă *băcan* și *baş* înseamnă *cap* sau *șef*).

La 1 februarie 1834, tatăl viitorului scriitor era înrolat, ca soldat, în oastea Țării Românești. Un an mai târziu era avansat la gradul de sergent-major, iar la 10 noiembrie 1841 a părăsit oștirea, însă la 6 septembrie 1842, printr-o poruncă domnească, a primit gradul de pitar. Se pare că bătrânul Bacalbașa era un om plin de haz și mucalit, calități pe care le-a transmis și copiilor lui. Mama se numea Aneta Bobescu și descindea dintr-o familie înstărită, care ținuse să dea o educație aleasă copiilor.

Doi dintre frații viitorului scriitor, Constantin și Ion Bacalbașa, vor scrie și ei, Constantin fiind autorul volumului *Bucureștii de altădată*, care evocă atmosfera capitalei din 1871 până în 1914. La școală, Anton nu a fost un elev ieșit din comun, însă era un cititor avid, iar limba latină și limba română erau marile sale pasiuni.

A fost exmatriculat după trei ani de gimnaziu și s-a înrolat voluntar în armată. Viitorul ziarist s-a îmbolnăvit însă de tuberculoză, boală care avea să-l răpună peste ani, a renunțat la cariera militară și a reintrat în viața civilă, activând la clubul muncitorilor socialiști, în paralel făcând gazetărie.

În 1882 a debutat în revista lui Alexandru Macedonski, *Literatorul*, nr. 3, cu schița *Justiție*. În anul următor a publicat un început de roman cazon în *Mesagerul Brăilei*, iar în ziarul *Emanciparea*, condus de fratele său Constantin Bacalbașa, a semnat cu pseudonimul Batony traduceri din *Capitalul* lui Karl Marx. A fost un popularizator al ideilor marxiste și unul dintre primii intelectuali marxiști din România. De altfel, a fost și primul care a publicat o transpunere prescurtată a *Capitalului*. A publicat apoi diverse articole în mai multe ziare socialiste, până în 1895: *Emanciparea*, *Literatorul*, *Mesagerul Brăilei*, *Dezrobirea*, *Democrație socială*, *Munca*, *Lumea nouă*, *Drepturile omului*.

Era mereu prezent la acțiunile și întrunirile *Cercului muncitorilor* din București și ținea expuneri referitoare la istoria socialismului. În noiembrie 1887 a fost chiar arestat după greva cizmarilor și închis o lună la închisoarea Văcărești.

Copil teribil al presei socialiste, iubitor de farse și bufonerii, Bacalbașa era, în campaniile pe care le susținea, un gazetar de temut. Scria cu patimă, cu exaltări de vizionar, știind să fie dur, șfichiuitor, vindicativ. Virulența lui pamfletară nu cruța deloc instituțiile timpului considerând aproape totul o farsă sinistă, un spectacol de bâlci, penibil și caraghios.

A fost un membru marcant al Partidului Social Democrat al Muncitorilor din România și a făcut parte din consiliul său general între 1893 și 1894, când a demisionat din PSDMR, înscriindu-se, mai târziu, în Partidul Conservator, pe listele căruia a fost ales deputat de Ilfov în colegiul al doilea, în anul 1899. A mai fost cenzor la Societatea Presei (1894) și secretar în Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice.

În 1893 a înființat, împreună cu I.L. Caragiale, *Moftul român*, o revistă satirică ce se va bucura de foarte multă popularitate. În vara aceluiași an a devenit și prim-redactor la *Adevărul*, publicație antimonarhică ce era condusă de Alexandru Beldiman și i-a apărut prima ediție a volumului *Moș Teacă*, volum care va ajunge, în decursul unui singur an, până la ediția a IV-a.

Moș Teacă e o șarjă enormă a mentalității de tip cazon. Inspirându-se din creația lui Charles Leroy, *Le Colonel Ramollot*, scriitorul a fost acuzat că ar fi comis un plagiat. Însă *Moș Teacă* apare ca un personaj de cea mai autohtonă proveniență, ieșit dintr-o cazarmă românească. Pe cât de grotesc, pe atât de absurd, ridicol prin ignoranță, îngâmfare, automatisme, de o agresivitate tâmpă și grosolană, personajul și-a câștigat îndată o faimă care s-a menținut în timp. Anton Bacalbașa se află într-un moment de vârf al carierei sale, scrie și în *Literatură și știință*, înființează *Adevărul literar*, pe care îl va conduce până în februarie 1895 și ține la Ateneu celebra conferință *Artă pentru artă*.

La 25 septembrie și-a dat demisia din Consiliul General al Partidului Muncitoresc. Colaborarea cu *Adevărul* a încetat și ea în aprilie 1895 și Anton Bacalbașa a inventat revista satirică *Moș Teacă* pe care o va edita până în 1899. Tot în 1895 a publicat volumul *Din viața militară*, iar pe lângă revistă a editat și *Almanahul lui Moș Teacă*.

S-a căsătorit, la 30 martie 1895, cu Alexandrina Scărișoreanu, de 19 ani, fata căpitanului în retragere Ion Scărișoreanu și a Zoei Scărișoreanu și a mărturisit apropiatilor că și-a găsit, în sfârșit, liniștea în viața de familie.

Tot în 1895 a izbucnit o puternică polemică între I.L. Caragiale, care scria în *Gazeta poporului* - ziar al liberalilor și A. Bacalbașa, care scria în *Epoca* - ziar conservator - și în revista *Moș Teacă*. Cei doi și-au încrucișat virulent *spadele* ideilor politice și sociale în savuroase articole și pamflete.

Relațiile dintre cei doi colaboratori la prima serie a *Moftului român* se vor deteriora vizibil culminând cu momentul în care Bacalbașa a fost provocat la duel de un anume T. Bogdanovici, sub pretextul că mama sa ar fi fost jignită într-un articol din revista *Moș Teacă*. Bogdanovici îl alesese drept martorul lui la duel pe I.L. Caragiale.

Iată și epilogul incidentului care a pus în primejdie viața lui Toni Bacalbașa:

Ieri dimineață la ora 10 a avut loc la hipodrom un duel cu pistolul între dnii Anton Bacalbașa și T. Bogdanovici. S-au schimbat câte două focuri la 25 de pași fără nici un rezultat. (Gazeta poporului, 14 decembrie 1895, la Ultime informațiuni).

Peste câteva zile, Anton Bacalbașa publica articolul *În chestie personală*, ca o reacție a apariției neașteptate a lui I. L. Caragiale ca martor al părții adverse, folosind jocul de cuvinte: *Ex-umoristul a încercat să devie omorist*.

La 19 octombrie 1897 a ținut un discurs fulminant în sala Tomis, la o întrunire a proletarilor, la care au participat peste 600 de persoane. Din ce în ce mai slăbit, nu a renunțat la scris și s-a pronunțat în favoarea celor mulți și oprimați prin articolele: *Oamenii Oculței*, *Jos trădătorul*, *La Văcărești nu la Filaret*, *Fanatismul liberal*, *Greva*, *Servitorul regelui*, *Justiția militară*, *Păpușile Maiestății-Sale*, *Cele trei cusururi ale regelui*, *Casa de nebuni*, *Ajutor!*, *Propagandiști și torturatori*, *Furtuna se apropie*, *Șarlatani la bâlci* ș.a.

În primăvara lui 1899 a fost pusă în scenă, în Sala Băilor Eforie, piesa *Pardon - revistă umoristică în trei acte și un tablou*. Comedia era scrisă de Constantin, Ion și Anton Bacalbașa. Însă, după ce a fost ales deputat de Ilfov, ros de tuberculoză, Anton s-a retras la Predeal pentru a se îngriji, dar, ca urmare a unei răceli, boala i s-a agravat și, transportat de urgență la București, la 1 octombrie a murit în casa sa din bulevardul Regina Maria, nr. 34, sărac și plin de datorii. A fost condus pe ultimul drum la cimitirul Bellu de I.L. Caragiale și Alexandru Vlahuță.

Gazetar scripitor și prolific, Bacalbașa nu a avut nici răgazul, nici răbdarea de a elabora o operă la care talentul său l-ar fi îndreptățit. Iar cea mai bună încheiere este caracterizarea pe care i-a făcut-o Izabela Sadoveanu în ziarul *Adevărul* din 23 iulie 1924:

Totuși, cuvântul lui era o vrajă. Un adevărat orator pentru mase. Mulțimea îi cădea în genunchi, putea s-o târască oriunde, la revoluție și la moarte. Vibrant, insinuant, zguduitor cu un accent atât de nobil și înălțător uneori, încât nimeni nu putea rămâne indiferent. (...) Generația mea poate să privească cu milă la preținșii oratori populari de azi!

Un al doilea Toni nu s-a născut încă. Pentru generațiile de azi, Toni e pur și simplu autorul lui *Moș Teacă*, un fel de Prince Rigadin al ziaristicii noastre. Pentru noi, care am dus viața alături cu el, Toni era un izvor arzător de viață, un creator de fiecă minut în el și în jurul său.

Așa, de pildă, se poate zice de Costache Bacalbașa că este cel mai bun gazetar al nostru. Toni făcea ziaristică cu acel brio și acea notă personală cu care ținea și discursurile. Dar nu i se putea zice nici gazetar, nici orator. El era altceva! Era o personalitate debordantă care

se putea înfăptui în orice formă cu aceeași ușurință și aceeași perfecțiune. Avea un dar de improvizație, o fantezie nesfârșită și o inteligență ascuțită și creatoare care făceau din el partenerul și completarea cea mai fericită a maestrului Caragiale.

Cu o vorbă de spirit tăioasă ca o lamă de cuțit, dar aplicată cu acea justețe care o făcea să cadă în punctul cel mai sensibil și mai dureros, dar care nu era nici o jignire, nici o umilire, cu o glumă a cărui răutate era numai intelectuală, cu o clevetire care nu era o defăimare, Toni știa ca nimeni altul să țină tonul (...) fără a cădea în greșeli de gust și de tact.

Avea o întorsătură de limbă și o lovitură în condei care nu e la îndemână nimănui din cei ce au venit după dânsul.

Surse:

- Observatorul de Toronto, Globalinfo, Galeria portretelor, Marxist Internet Archive.

Leonard NECULAE,
redactor

BiblioTECHa

Makerspace – un hub pentru talent, competitivitate și premii

La competiția *First Tech Challenge Romania*, ediția a IX-a, 2024, cel mai mare program educațional de robotică pentru elevii de liceu din România, la Regionala est, Piatra Neamț, în perioada 17-19 ianuarie, au participat echipele *Helix* și nou-înființata *Hex*. Din 49 de echipe participante au trecut mai departe numai 14. Miza a fost accesarea în finala competiției naționale de la Pitești. Totul a fost un carusel de echipe, culori, încurajări, energie, stres, meciuri palpitate, ratări, supărări, explozii de bucurie, presiune, ambiție.

Brăila a fost reprezentată de 5 echipe de robotică. De la Biblioteca Județeană *Panait Istrati*, au participat două echipe: *Helix* și nou intrata *Hex*, mentorată și îndrumată de componenții echipei *Helix*.

După un început de campionat, în etapele preliminare, mai puțin fericit, componenții *Helix* și *Hex* s-au mobilizat și, în ultimele două săptămâni, au muncit non-stop, animați de ambiția de a demonstra că sunt parte a elitei roboticii naționale. Au recuperat, cu dârzenie și

printr-un efort interzis cardiacilor și *Helix* chiar a intrat în play-off-ul Concursului Regional, luptându-se pentru finală. Presiunea, oboseala, stresul, recuperarea decalajului de puncte inițial i-au oprit în calificări, dar premiul obținut - *Innovate Award*, i-a dus în finala națională, reușind, și în acest an, să reprezinte cu fruntea sus Biblioteca Județeană și Județul Brăila. *Hex*, la prima participare, a reușit un premiu II la secțiunea *Innovate Award*, iar *Helix*, confirmând încă o dată, Premiul I la secțiunea *Innovate Award* și calificarea în finala competiției.

Așadar, din nou în finala națională *First Tech Challenge Romania*, echipa de robotică *Helix* a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila a reușit să mențină performanța la un nivel superior obținând la Pitești Arena premiul 2 *Innovate* în cadrul competiției. Această reușită a confirmat încă o dată, pentru al șaptelea an consecutiv, că efortul susținut și munca în echipă pot genera rezultate remarcabile pentru liceenii brăileni. Premiul 2 *Innovate* a fost câștigat în urma analizei documentației tehnice și a prezentărilor dinamice făcute de membrii echipei pe parcursul

celor cinci sesiuni de întrebări și răspunsuri, precum și în șase meciuri desfășurate în cele trei zile de concurs. În competiție s-au înscris 60 de echipe din toată țara, iar obiectivul principal al juraților a fost acela de a înțelege abilitățile tehnice și nontehnice ale echipei *Helix* în sezonul #9 FTC, transpuse în angrenaje reale, funcționale și fiabile.

Generația de roboticieni 2021-2025 din *Helix* a promovat întotdeauna principiile S.T.E.M. (abordare educațională a învățării care folosește Știința, Tehnologia, Ingineria și Matematica), a mentorat cu succes alte echipe de robotică (*Hex* și *Helix Jr.*), a câștigat multe premii, calificându-se în fiecare an la etapa națională FTC, iar membrii echipei au fost acceptați pe baza rezultatelor la renumite facultăți din România și Europa. Echipea a fost susținută de-a lungul timpului de numeroși sponsori, de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) - Filiala Brăila și, cum altfel, de Biblioteca Județeană *Panait Istrati*.

Componenta echipelor a fost următoarea:

HELIX

- Răzvan Neculai – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Driver
- Eva Pacea – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Driver & Team Leader
- Ioana Cristina Popa – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Mecanic & Human Player
- Maria Sîpică – Colegiul Național *Gh. Munteanu-Murgoci* - Programare
- Carina Badea - Colegiul Național *Gh. Munteanu-Murgoci* – Non Tehnic & P.R.
- Codruț Cristian Caramarin – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* - Programare
- Mihai Chirovan – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Mecanic & P.R.
- Eduard Ion – Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Coach & P.R.

HEX

- Ioana Amalia Bordea - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Human Player
- Ștefan Andrei Iordache - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Proiectare 3D & Driver
- Mario Florin Stroe - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Driver & Programare
- Iustin Daniel Trancă - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Programare & Driver
- Diana Apostu - Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* – Non Tehnic & P.R.
- Alexandru Meșu - Colegiul Național *Nicolae Iorga* – Mecanic jr.
- Mara Priceputu - Colegiul Național *Nicolae Iorga* – Non Tehnic & P.R.

Performanța nu se poate face decât prin dedicare, cooperare și înțelegere, iar componenții echipelor au mulțumit, în primul rând, familiilor, care i-au susținut necondiționat, profesorilor care i-au înțeles și sprijinit, *Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) – Filiala Brăila* și sponsorilor. Și, nu în ultimul rând, mentorilor lor: Silviu Octavian Gheorghe și Alin Roșioru.

Tot la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, Alecu Ștefăniță se ocupă de echipa *CODE Kids*. În proiectul *CODE Kids*, copiii cu vârste cuprinse între 10 și 14 ani fac coding în bibliotecile publice și totul are ca scop crearea unei mișcări de coding și STEM în care copii, tineri, bibliotecari și voluntari din mediul rural și urban mic își dezvoltă competențele digitale și se implică în viața comunității din care provin prin rezolvarea unor teme digitale creative. Prin activitățile de formare și atelierele organizate, este deschisă o altă fereastră către explorarea lumii digitale cu oportunitățile sale de dezvoltare și învățare, precum și participarea la diferite concursuri locale, regionale, naționale și internaționale.

Echipa *Code Kids Brăila* a obținut anul acesta un merituos loc I la Regionala de la Constanța, la categoria Inovație.

Iar la finala Târgului Național de Știință *CODE Kids*, Premiul I a fost acordat echipei *DEVELOPMENT OUTLET* de la Biblioteca Comunală Chiscani din județul Brăila cu

proiectul *BikeSense: Monitorizarea Sănătății prin Mișcare*, proiect la care au fost ajutați și îndrumați de reprezentanții Makerspace-ului Bibliotecii Județene *Panait Istrati* din Brăila.

Pe 12 aprilie, la București, a fost organizată ediția a X-a a Concursului Național de Inovație Tehnică & IT *DaVinci*, dedicat tinerilor pasionați de tehnologie și antreprenoriat. Au concurat echipe de elevi din toată România și Republica Moldova luptându-se pentru premiile care răsplătesc cel mai bun proiect hardware și software.

Creat cu scopul de a încuraja și promova valorile inovării tehnice și antreprenoriale, Concursul *DaVinci* oferă o platformă reală de afirmare pentru elevii care cred în puterea ideilor și a tehnologiei de a transforma lumea.

Evaluarea proiectelor a fost realizată de o comisie de jurizare din diverse domenii, condusă de președintele juriului, astronautul **Dorin-Dumitru Prunariu**. Criteriile de jurizare au inclus: originalitatea, aplicabilitatea practică, impactul în societate, dezvoltarea proiectului și măsurabilitatea beneficiilor.

Christian Morogan, avându-l ca mentor pe Silviu Octavian Gheorghe, de la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, a câștigat premiul al II-lea la faza Națională a concursului *Da Vinci*.

Trebuie menționat și că toți componenții echipelor Makerspace-ului Bibliotecii Județene au participat la multiple evenimente în cadrul comunității locale promovând robotica și principiile STEM. Acum se pregătesc de un nou sezon *First Tech Challenge România*. Foști elevi brăileni își pregătesc examenul de licență în cadrul Makerspace-ului, iar componenții echipelor de robotică se pregătesc pentru un nou proiect împreună cu prietenii din Bulgaria, *Robo Steam Academy*, un proiect al ANBPR în genul proiectului *Nitro* de acum doi ani.

Multă muncă, multe activități și concursuri, dar și rezultate pe măsură, an de an.

Leonard NECULAE,
redactor

Trei dispozitive pentru evoluția bibliotecilor din era digitală

Biblioteca este o instituție pe care societatea se bazează din cele mai vechi timpuri și care a crescut generații întregi. Schimbul liber și deschis de cunoștințe prin intermediul cărților este o idee care a fost îmbrățișată în întreaga lume. Într-o eră a digitalizării, în care școlile, locurile de muncă și tot felul de alte organizații care desfășoară activități cu caracter social, cultural sau administrativ devin digitale, biblioteca poate, de asemenea, să evolueze odată cu noile tehnologii.

Primul pas pe care majoritatea bibliotecilor l-au făcut în direcția digitalizării a fost introducerea computerelor, dar, din păcate, pentru multe a rămas și singurul pas. Acum, însă, BYOD (Bring Your Own Device - Adu-ți propriul dispozitiv) este o tendință în toate tipurile de industrii, în special în educație, costul calculatoarelor și al altor tipuri de ajutoare computerizate devenind mai accesibile ca niciodată.

Cărucioare de încărcare

Cărucioarele de încărcare au fost în centrul clasei digitalizate încă de la începuturile tehnologiei în clasă și EdTech. Acestea oferă acces ușor la energie pentru o grămadă de dispozitive la un moment dat, iar soluțiile premium oferă sincronizare automată. Beneficiile pentru o sală de clasă sunt clare, dar cum rămâne cu o bibliotecă?

Având în vedere accesibilitatea din ce în ce mai mare a dispozitivelor electronice personale mai ieftine și de calitate superioară, cum ar fi laptopurile, telefoanele și tabletele, bibliotecile pot utiliza cărucioarele de încărcare pentru a sprijini experiențele digitale ale utilizatorilor lor, în timp ce, din punct de vedere monetar și practic, este mai logic decât să umple o bibliotecă cu calculatoare publice. Un cărucior de încărcare mic și economic este deja un pas înainte către o bibliotecă modernă, care se implică eficient în noile tehnologii.

Cărucioarele de încărcare vin în toate formele și dimensiunile, iar cărucioarele inovatoare, de calitate superioară, vin cu funcționalitatea corespunzătoare. Cea mai revoluționară dintre acestea fiind funcționalitatea Sync, care ne aduce la următoarea actualizare:

Cărucioare de sincronizare

Cărucioarele de încărcare de bază oferă esențialul, dar un cărucior cu funcționalitate de sincronizare multi-device ar permite bibliotecarilor să fie cu adevărat creativi cu serviciile pe care bibliotecile lor le pot oferi.

A-i determina pe oameni să citească și a le oferi recomandări excelente de cărți ar putea fi la fel de ușor ca și configurarea unor cărucioare de sincronizare cu cărți electronice încărcate pe ele - iar bibliotecile mai spațioase ar putea avea chiar și cărucioare de încărcare și sincronizare diferite pentru genuri și interese diferite.

În afară de aducerea propriului dispozitiv, bibliotecile pot crea grupuri de lectură folosind propriile dispozitive și cărți electronice care sunt actualizate cu un cărucior de încărcare/

sincronizare, iar fiecare dispozitiv poate fi folosit de grupuri diferite prin simpla sincronizare a diferitelor cărți pe dispozitive. Bibliotecarii care gestionează biblioteci cu mai puțin spațiu s-ar putea gândi unde vor putea păstra toate aceste dispozitive. Din fericire, orice cărucior de încărcare bun poate fi prevăzut cu o încuietore sigură, astfel încât dispozitivele să poată fi păstrate în siguranță în interior, chiar și în afara orelor de program.

De exemplu, cărucioarele de încărcare și sincronizare AVer au un design ușor de utilizat și permit încărcarea simultană a iPad-urilor și tabletelor Android, Chromebookurilor și laptopurilor de până la 16 inchi. Dispozitivele sunt proiectate ținând cont de siguranța copiilor și sunt extrem de potrivite și pentru desfășurarea activităților cu elevi mai mici.

Vizualizatoare

Am vorbit deja mult despre utilizarea cărților electronice împreună cu cărucioarele de încărcare și dispozitivele personale, dar de unde provin aceste cărți electronice? Orice iubitor de cărți știe că acestea nu sunt întotdeauna disponibile în format digital și, chiar și atunci când sunt, pot fi costisitoare. De asemenea, cheltuirea banilor poate părea o risipă și pentru un bibliotecar - de ce să cumperi aceeași carte care este deja disponibilă gratuit în bibliotecă?

Acest lucru ne aduce la vizualizatoare. Ele pot fi utilizate pentru digitalizarea colecțiilor de cărți, iar în bibliotecile care au un singur exemplar al unei cărți, acesta poate fi împărțit în cadrul bibliotecii unui grup de lectură. Camerele de vizualizare de înaltă calitate asigură capturi lizibile ale paginilor și, în afara digitizării cărților, pot fi pur și simplu utilizate pentru a difuza paginile cărților, pentru a crea cu ușurință un grup de lectură pentru o carte mai puțin disponibilă sau chiar un grup de lectură în mediul online.

Vizualizatoarele cu cameră sunt special concepute pentru învățământul la distanță și predarea mixtă/hibridă. Aceste camere pot crește impactul educației digitale și pot ajuta profesorii să înregistreze atât prelegeri nesincrone, cât și livestreams sincrone. Cu o tehnologie avansată

de urmărire automată AI, o rezoluție și o capacitate de zoom ultra-înalte, camerele pentru învățământ la distanță permit studenților să vadă profesorul și materialele simultan și clar, iar apoi să își organizeze singuri progresul în învățare. Elevii au, de asemenea, opțiunea de a revedea conținutul atunci când este necesar, rupând metoda tradițională de predare liniară și cultivând autonomia elevului pentru a spori interacțiunea bidirecțională între profesori și elevi. Învățarea online este eficientă și productivă chiar și pentru studenții aflați la distanță cu ajutorul camerelor pentru învățământ la distanță, camere care pot fi folosite cu ușurință și în biblioteci.

Bibliotecile care se îndreaptă spre viitor adoptă tehnologii complet noi pentru a furniza mai bine servicii publice în era digitală. Furnizarea de cunoștințe în format digital are din ce în ce mai multe întrebări, atât pentru cei care doresc să meargă la bibliotecă să se documenteze sau să desfășoare diferite activități, cât și pentru cei care doresc pur și simplu să citească o carte bună.

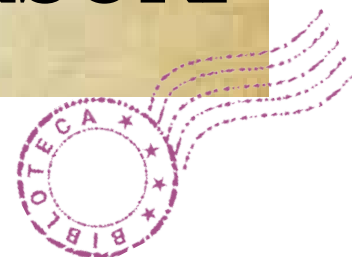
Surse:

- Chloe Wenborn – *How Technology Is Changing The Future Of Libraries*
- Oliver Johnson – *Evolve your library*

Leonard NECULAE,
redactor

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Și eu știu să scriu! ediția a V-a 2025

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, Secția de Împrumut pentru copii. Ludotecă vă anunță cu bucurie rezultatele Concursului Național de Creație Literară *Și eu știu să scriu!*, ediția a V-a, un eveniment care aduce în prim-plan talentul, sensibilitatea și imaginația micuților noștri. Concursul are ca misiune descoperirea și sprijinirea copiilor talentați, oferindu-le șansa de a-și exprima gândurile și trăirile prin scris. De asemenea, ne propunem să-i încurajăm pe tineri să se apropie de bibliotecă, să-și cultive creativitatea și să descopere farmecul lecturii.

Concursul s-a desfășurat în perioada 10 februarie - 14 martie 2025, apoi până pe data de 7 aprilie 2025 a urmat perioada de jurizare a celor 180 de lucrări din Alba, Brăila, Nisporeni, Chișinău, Argeș, Vaslui, Neamț, Mureș, Vâlcea, București, Prahova, Galați, Botoșani, Iași, Vrancea, Hunedoara, Brașov, Buzău, Suceava.

În acest an, participanții au avut de ales dintre următoarele teme:

- Poezie: *Primăvara, un nou început* sau *Magia copilăriei*;
- Proză: *Călătorii în Univers* (povestiri SF), *Cea mai frumoasă zi din viața mea* sau *A fost odată...* (povești și basme magice);
- Scenarii de teatru scurt: temă liberă.

Munca din spatele jurizării, în principal verificarea originalității lucrărilor pentru a ne asigura că fiecare creație este autentică, nu a fost deloc ușoară.

Membrii juriului s-au implicat cu bucurie, voluntar, din dorința sinceră de a încuraja copiii să scrie, să simtă plăcerea lecturii și să-și apropie limba română cu drag și curiozitate. Acesta a fost mereu sufletul concursului și mesajul pe care l-am transmis cu inima deschisă, ediție după ediție.

Nu premiul contează! E firesc ca orice copil să sper la un premiu, îl motivează. Dar mult mai

important este că a reușit să creeze și acesta e un motiv de speranță că *și el știe să scrie*.

Cu toate mulțumirile pe care le adresăm cu drag juraților, ne facem datoria și vi-i prezentăm la finalul acestui concurs:

Victoria Furcoiu – scriitoare de literatură pentru copii, membră a Uniunii Scriitorilor din România,

Daniela Mihăeș Deep – poetă din Italia, moderator la radio Vocativ, radio Aspirații,

Roxana Neagu – corector, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila.

Premiile Speciale ale Editurii Arco Iris Brașov

Keresztes Alexia Maria - Școala Gimnazială nr. 25, Brașov

Mîță Andreea - LT *Mihai Marinciuc*, Chișinău

Mocanu Dumitrița - LT *Mihai Marinciuc*, Chișinău

Secțiunea 7-10 ani poezie**Premiul I**

Popa Rafael Ioan - Școala Gimnazială *Axente Sever* Aiud

Puricel Robert-Nicolas - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Bordianu Dina - Școala Gimnazială nr. 14 *Sfântul Bartolomeu*, Brașov

Păiuș Daria Petronela - Școala Gimnazială Galicea, Vâlcea

Olariu Vlăduț-Andrei - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, Brăila

Premiul II

Ilea Eduard Ovidiu - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Astăluș Alexandru - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Chebăruș Andrei-Luca - Școala Gimnazială Galicea, Vâlcea

Naghi Sofia Nicole - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Nicolae Teodora-Christin - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Premiul III

Puiu Maria-Cornelia - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Ursu Elena - Școala Gimnazială Comuna Hangu, Neamț

Bocancea Maria - Școala Gimnazială Comuna Hangu, Neamț

Trandafir Amalia - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Cacovean Elena Mara - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Catrinescu Nicolas Petre - Școala Gimnazială *Mircea Ghițulescu* Cuca, Argeș

Mențiuni

Voicu Sofia-Ioana - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Demeter Radu Nicolae - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Zevedei Miruna Ioana - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, Brăila

Căciulă Mara Georgiana - Școala Gimnazială nr. 1 Vlădești, Argeș

Preda Amalia-Maria - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Secțiunea 7-10 ani proză**Premiul I**

Corban Miriam - Școala Gimnazială *Ion Creangă*, Brăila

Guedenon Alma - Colegiul Național Pedagogic *D.P. Perpessicius*, Brăila

Pribeagu Cristina Georgiana - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*, Brăila

Lupu Helgiu Ariana Medeea - Colegiul Național *Johannes Honterus*, Brașov

Bădică Bogdan Ioan - Școala Gimnazială *Vasile Alecsandri*, Brăila

Buzatu Amira - Școala Gimnazială Comuna Hangu, Neamț

Premiul II

Cacovean Elena Mara - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Andreșan Ana Medeea - Școala Generală nr. 11, Botoșani

Hațegan Simion Petru - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Vank Tudor Ștefan - Școala Gimnazială *Ion Creangă*, Brăila

Bounegru Ana Delia - Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*, Brăila

Mircea Matei Ioan - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, Brăila

Premiul III

Meszaroș Daria - Școala Gimnazială *Axente Sever*, Aiud

Bolan Sofia Maria - Școala Gimnazială *Mircea Ghițulescu* Cuca Argeș

Dicicanu Alessia Maria - Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*, Brăila

Găzdoi Nectaria - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, Brăila

Grăjdan Tudor Nectarie - Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*, Brăila

Mențiuni

Barbu Luca Andrei - Școala Gimnazială nr. 14 *Sfântul Bartolomeu* Brașov

Ghenov Mara Andreea - Școala Gimnazială *Ion Luca Caragiale*, Brăila

Nicolae Iustin - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, Brăila

Secțiunea 11-14 ani poezie**Premiul I**

Caleașcă Theodora Nicola - Școala Gimnazială nr. 1. Mizil, Prahova

Lupu Patricia - Colegiul Romano-Catolic *Sf. Iosif*, București

Frecăuțeanu Evelina - LT *Mihai Marinciuc*, Chișinău

Baraci Maria - Școala Gimnazială Produlești, Dâmbovița

Chifor Maria Elena - Școala Profesională
Costache Grigore Șuțu, Șuțești, Brăila
 Harea Mihaela - LT *Mihai Marinciuc*, Chișinău

Premiul II

Potoțcaia Daria - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Matei Sofia-Elisabeta - Colegiul Național *Gh.*
Munteanu Murgoci, Brăila

Olariu Ana Ștefania - Colegiul Național
Nicolae Iorga, Brăila

Marcu Larisa - Școala Gimnazială *Sf.*
Cuvioasa Parascheva, Structura *Mihail și Gavril*,
 Smârdan, Galați

Ifrim Natalia Maria - Colegiul Național *Gh.*
Munteanu Murgoci, Brăila

Premiul III

Jenunchi Daniela - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Petrescu Denisa-Maria - Liceul Tehnologic
Matei Basarab Măxineni, Brăila

Saghin Denisa-Alexandra - Liceul Tehnologic
Matei Basarab Măxineni, Brăila

Radu Darius Ștefan - Liceul Tehnologic *Matei*
Basarab Măxineni, Brăila

Vrancean Andreea - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Mențiuni

Lăcătuș Ana Maria - Școala Profesională
Costache Grigore Șuțu, Șuțești, Brăila

Cojocar Artur - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Plămădeală Emilia - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Secțiunea 11-14 ani proză

Premiul I

Tiu Eliza Rosanna - Școala Gimnazială
Federico Garcia Lorca, București

Orzan Parascheva - Colegiul Național *Iancu*
de Hunedoara, Hunedoara

Huian Matteo Andrei - Colegiul Național
Spiru Haret, Tecuci, Galați

Moisă Ioana Irina - Colegiul Național *Gh.*
Munteanu Murgoci, Brăila

Vasile Maria Alisa - Școala Gimnazială
Mircea Ghițulescu Cuca, Argeș

Premiul II

Noaptes Simina - Școala Gimnazială

Constantin Brâncoveanu, Râmnicu Sărat

Armășescu Ștefan Alexandru - Școala
 Gimnazială nr. 108, București

Pătruț Adelina Cristina - Școala Gimnazială
Sf. Cuvioasa Parascheva, Structura *Mihail și*
Gavril, Smârdan, Galați

Ungureanu Maria Lorena - Școala Gimnazială
 Traian, Brăila

Țițeica David - Colegiul Național *Gh.*
Munteanu Murgoci, Brăila

Premiul III

Mîrzac Vlad - LT *Mihai Marinciuc*, Chișinău
 Chilici Daria Andreea - Școala Gimnazială
Spătar Ștefan Angheluță Chițoc

Munteanu Natalia - Colegiul Romano-Catolic
Sf. Iosif, București

Guedenon Nira - Colegiul Național Pedagogic
D.P. Perpessicius, Brăila

Tarău Maya-Anne-Marie - Colegiul Național
Gh. Munteanu Murgoci, Brăila

Mențiuni

Cucuruzac Cristian - LT *Mihai Marinciuc*,
 Chișinău

Slobodeanu Ana Maria - Școala Gimnazială
Mircea Ghițulescu Cuca, Argeș

Soare Diana - Școala Gimnazială *Al. Ioan*
Cuza, Brăila

Luca Timeea Maria - Colegiul Național *Gh.*
Munteanu Murgoci, Brăila

Apostolache Sara Maria - Școala Gimnazială
Sf. Cuvioasa Parascheva, Structura *Mihail și*
Gavril, Smârdan, Galați

Secțiunea 11-14 ani teatru

Premiul I

Mocanu Clara - Colegiul Național Pedagogic
D.P. Perpessicius, Brăila

Premiul II

Vintilă Nicoleta-Cristina - Școala Gimnazială
 Produlești, Dâmbovița

Felicitări tinerelor condeie! Vă mulțumim
 și vă așteptăm cu drag la următoarea ediție!
 Iar pe dumneavoastră vă invităm să parcurgeți
 creațiile participanților care au obținut premii I în
 suplimentul revistei *Ex Libris* nr. 23/ 2025 și să
 vă bucurați de prospețimea talentului lor.

Doinița Mihaela STANCIU - bibliotecar
Lică BARBU - prozator,
coordonatori proiect

Educația media și anti-manipulare

În contextul provocărilor tot mai complexe ale societății digitale contemporane, educația media și dezvoltarea gândirii critice devin componente esențiale în formarea cetățenilor activi și informați. Proiectele Erasmus+ dedicate educației media și combaterii manipulării vin ca un răspuns necesar la valul de dezinformare, știri false și influențe nocive care circulă în mediul online. Prin activități interactive, schimburi internaționale de bune practici și implicarea directă a participanților, inițiativele de acest gen își propun să consolideze competențele digitale și să promoveze discernământul în consumul de informație.

și Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila. Fiecare bibliotecă a selectat două persoane, care au participat la sesiuni de instruire diferite.

Prima serie de cursuri cu bibliotecarii-cheie a avut loc în perioada 27-31 ianuarie, la Salonic, în Grecia, unde au participat reprezentanți din toate țările implicate. Următoarea sesiune, cu bibliotecarii rămași, a avut loc în Bulgaria, la Sofia, între 24 februarie și 1 martie. Instruirea a constat în prelegeri ținute de lectori din țările organizatoare, vizite în biblioteci locale și exerciții practice, prin care participanții au aplicat teoria predată la cursuri. Toate acestea au avut scopul de familiariza

Proiectul NEDLib (cod 2023-1-BG01-KA220-ADU-000167178), parte a programului european Erasmus+, are ca scop aprofundarea legăturilor dintre sectorul educațional și biblioteci prin dezvoltarea unor abilități (sau competențe) cheie pentru anumite categorii de beneficiari – bibliotecarii-cheie, bibliotecarii obișnuiți și, în final, utilizatori adulți ai bibliotecilor.

Aria asupra căreia se concentrează proiectul o reprezintă alfabetizarea informațională și media, cu accent pe combaterea dezinformării și a știrilor false și prin includerea unor elemente din domeniul jocului (gamification). Este un proiect transnațional care implică, în această etapă, participarea a cinci țări: Bulgaria, care e și inițiatorul proiectului – prin Universitatea de Studii Biblioteconomice și Tehnologii Informaționale (ULSIT) și prin Fundația Global Libraries; Letonia – prin Biblioteca Națională; Portugalia – prin Direcția Generală pentru Carte, Arhive și Biblioteci; Grecia – prin Universitatea Internațională Elenă și România prin Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR).

Din partea României, ANBPR a trimis bibliotecari din cinci biblioteci din țară: Biblioteca Metropolitană București, Biblioteca Județeană *Gheorghe Asachi* Iași, Biblioteca Județeană *Octavian Goga* Cluj, Biblioteca Județeană Mureș

participanții cu proiectul și cu tehnicile de predare.

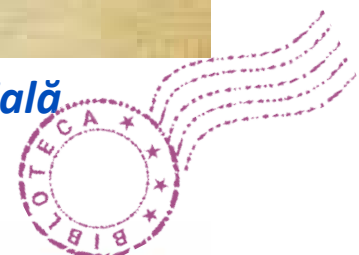
Un alt aspect important l-a reprezentat schimbul de experiență și realizarea de contacte directe cu bibliotecari și profesioniști în știința informării din alte țări, precum și între noi, cei din aceeași țară. *Networkingul* e un aspect adesea trecut cu vederea, dar odată stabilite legături cu omologii din alte instituții, acestea pot reprezenta punctul de pornire pentru proiecte comune viitoare. Astfel de întâlniri față în față sunt o ocazie bună și pentru autoevaluare și autodepășire, precum și pentru promovare. În acest sens, fiecare participant la sesiunile de comunicări a avut alocată o scurtă perioadă de timp pentru a-și prezenta biblioteca, serviciile și proiectele pe care aceasta le derulează.

Trebuie menționat și faptul că sesiunile de instruire față în față vor fi continuate cu sesiuni on-line, la care vor participa aceeași reprezentanți ai țărilor implicate. Astfel, din luna mai și până în luna septembrie, vor avea loc bilunar întâlniri pe platforma Zoom. La finalul perioadei de instruire a bibliotecarilor-cheie, va urma instruirea de către aceștia a colegilor și apoi, după o perioadă de promovare, a utilizatorilor bibliotecii care se vor arăta interesați.

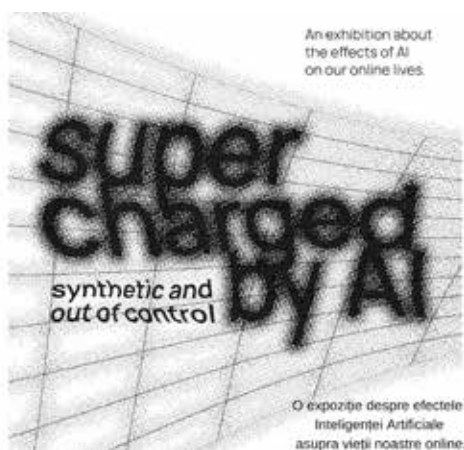
Cătălin RÎȘNOVEANU,
bibliotecar

EVENIMENTE

Expoziția *Supraalimentat de inteligența artificială* Sintetic și scăpat de sub control

În februarie, la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila, a poposit expoziția itinerantă *Supercharged by AI*, o nouă intervenție creativă despre efectele AI asupra vieții noastre online. De la chatbots la deepfakes, conținutul generat de AI devine tot mai comun online. Noile instrumente AI fac mai ușoară, mai rapidă și mai ieftină generarea de text, imagini, videoclipuri și multe altele. La rândul lor, prejudiciile care au existat întotdeauna online - escrocherii, hărțuire, polarizare și prejudecăți - sunt acum supraalimentate de inteligența artificială.

Instrumentele AI sunt utilizate pentru a fabrica știri, a imita realitatea și a modela opiniile și comportamentele publicului în moduri care pot fi aproape imposibil de detectat. Modelele AI antrenate pe seturi de date care reflectă prejudecățile creatorilor lor consolidează stereotipurile și duc la consecințe care depășesc sfera digitală. Cum putem rămâne informați și conștienți cu privire la această tehnologie?

Supercharged by AI este produsă de Tactical Tech și Density Design Lab de la Politecnico di

Milano, în colaborare cu International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA).

Această expoziție abordează modul în care inteligența artificială influențează modul în care media și informațiile sunt produse, distribuite și percepute. Expoziția este prezentată de The Glass Room, un proiect premiat realizat de Tactical Tech, care crește sensibilizarea prin explorări ludice și provocatoare ale relației noastre cu tehnologia.

Supercharged by AI este o prezentare la scară largă, ușor de realizat, care poate fi prezentată în biblioteci, centre comunitare, universități, festivaluri și muzee. Aceasta conține resurse

attractive - inclusiv 3 vizualizări, 2 cărți, 1 poster interactiv și un ghid detaliat de instalare - care fac problemele complexe legate de AI mai tangibile pentru vizitatori.

Supercharged by AI este completată de un Kit de detoxifiere a datelor (Data Detox Kit's) Essential Guide to AI, care oferă sfaturi practice despre ce să facem atunci când ne confruntăm cu aceste probleme în viața noastră online.

Începând cu luna noiembrie 2024, această expoziție inedită despre impactul societal al AI a călătorit prin 50 de biblioteci din Europa.

În România, Expoziția *Supercharged by AI* a fost găzduită de Biblioteca Națională a României, Biblioteca Metropolitană București, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila, Biblioteca Județeană *ASTRA* Sibiu și Biblioteca Județeană *Octavian Goga* din Cluj.

Această inițiativă a avut la bază o colaborare între Tactical Tech, DensityDesign și IFLA - International Federation of Library Associations and Institutions, fiind finanțată de European Media & Information Fund (EMIF), iar varianta în limba română a expoziției a fost coordonată și

îngrijită de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR).

La Brăila, *Supercharged by AI* a fost vizitată de peste 250 de liceeni, împreună cu cadrele didactice. Înainte de vizitarea expoziției, directorul Bibliotecii Județene *Panait Istrati*, Dragoș Adrian Neagu, a făcut, de fiecare dată, o expunere a istoriei apariției instrumentelor de Inteligență Artificială și o prezentare a unor programe care pot fi de folos în procesul educațional, dar și a riscurilor pe care le poate aduce manipularea cu rea credință a Inteligenței Artificiale în spațiul online.

Un proiect de succes, o expoziție interesantă, o încercare de poziționare rațională și nu emoțională în fața provocărilor pe care Inteligența Artificială le va aduce într-un viitor nu foarte îndepărtat în care vom colabora pentru dezvoltarea economică și socială, fiind foarte atenți la anumite limite.

Leonard NECULAE,
redactor

Conferința ANBPR BiblioNEXT, Sibiu, aprilie 2025

La Sibiu, în perioada 28-29 aprilie 2025, s-a desfășurat o nouă conferință ANBPR - BiblioNEXT cu titulatura **Bibliotecile viitorului – laboratoare de testare și inovare**. Evenimentul a fost organizat de către Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), în parteneriat cu Biblioteca Județeană *ASTRA* Sibiu și Universitatea *Lucian Blaga* din Sibiu și a avut două obiective principale de atins: organizarea alegerilor organelor de conducere ale asociației și prezentarea de soluții de ultimă generație capabile de a optimiza activitatea în bibliotecile publice românești.

În ceea ce privește alegerile din cadrul asociației, putem relata faptul că au decurs conform prevederilor statutului și metodologiei specifice. Candidații pentru cele două structuri, Biroul Executiv și Consiliul de Conducere, și-au depus scrisorile de intenție cu suficient timp înainte pentru a putea fi analizate de către membri, astfel încât, în ziua alegerilor, fiecare reprezentant al filialelor a avut o idee clară spre cine să își îndrepte votul.

În urma numărării voturilor, noile structuri de conducere ale asociației au următoarea componență:

Biroul Executiv (Adunarea Generală de Alegeri 2025):

Dragoș-Adrian Neagu – Președinte
 Ioan Sebastian Bara – Prim-vicepreședinte
 Olivia Monica Avram – Vicepreședinte
 Sorina Stanca – Vicepreședinte
 Ramona Ioana Mezei – Secretar
 Gheorghe-Gabriel Cărăbuș
 Geta Eftimie
 Agnes Teresia Erich
 Voicu-Gelu Bichineț
 Mariana Lucia Marian
 Silviu Borș

Consiliul de Conducere:

Membrii Biroului executiv
 Răzvan Codruț Pop
 Corina Ciuraru
 Constantin Mitucă
 Mariana Marian
 Elena Balog
 Claudia Oana Popescu
 Paula Horotan
 Oana Raluca Boian
 Ionuț Tenie
 Mihaela Radu

A doua parte a conferinței a fost dedicată prezentărilor care conțin soluții tehnice de ultimă oră realizate în cea mai mare parte de către firme care propun aplicații sau metode moderne aplicabile în bibliotecile publice. Astfel putem aminti câteva dintre cele mai interesante momente:

- Prezentare IME Romania, unul dintre cei mai mari producători de soft de bibliotecă din România, care s-a referit la modul în care aplicația TinREAD se adaptează noilor tehnologii;

- *SHIFT Pilot Romania – Romanian history and customs explained to digital natives* (Demonstrații tehnologice & expoziție), în coordonarea ANBPR România, cu participarea următorilor invitați: Răzvan Purcărea, SIMAVI Romania, Dionyssos Kounadis-Bastian, audEERING, Germania, Iosif Tsangko & Anika Spiesberger, Universitatea Tehnică din München (online) și Iacob Crucianu, SIMAVI România;

- Stand de prezentare și aplicații inovatoare INOVI Smart Technologies pentru instituțiile GLAM;

- Atelier SHIFT privind colectarea de feedback din partea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;

- Ion Vaciu – O soluție de asistent virtual AI pentru bibliotecile din România;

- Claudia Oana Popescu – Biblioteca, hub de adaptare a comunității la era digitală.

Deși conferința a avut o durată mai mică decât precedentele, a fost o adevărată concentrare de informații și teme de interes pentru bibliotecari, astfel încât fiecare participant a putut să ducă cu el acasă, pe lângă schimbul de experiență dobândit din discuțiile cu alți colegi din țară, și date despre cum poate moderniza activitatea din propria bibliotecă.

Sibiul a fost o gazdă foarte bună, Biblioteca *ASTRA*, dar și Universitatea *Lucian Blaga* ne-au oferit un eveniment profesional de calitate pe măsura renumelui pe care îl au ambele instituții la nivel național.

Corina CIURARU,
Președinte ANBPR – Filiala Brăila

NINO NINO a cucerit scena culturală din Năvodari

Grupul de copii NINO NINO de la Secția de Împrumut pentru Copii. Ludoteca a Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila, coordonat de scriitorul Lică Barbu și Doinița Mihaela Stanciu, bibliotecar, a pășit cu emoție și entuziasm pe scena Festivalului Național *Șotronul cu Arte – Maia Morgenstern 2025*, desfășurat în perioada 14 - 15 martie la Centrul de Afaceri Năvodari.

Festivalul a reunit artiști din întreaga țară, Râmnicu Vâlcea, Arad, București, Bârlad, Brașov, Brăila, Alba Iulia, Cluj-Napoca, într-un mozaic de teatru, poezie, muzică folk, artă colaborativă și lansări de carte.

Brăilenii din grupul NINO NINO au avut o participare remarcabilă, cucerind publicul cu momente artistice pline de energie, culoare și emoție. Micii artiști au prezentat dansuri vesele,

Am răspuns fără șovăială invitației domnului Latip Abdul-Cair de a participa la acest original festival, unde se configurează primii pași ai copiilor în artă ca formă de educație.

NINO NINO (Cristina Pribeagu, Miruna Zevedei, Nira Guedenon, Alma Guedenon, Marina Karina Zaharia, Maria Dan) a plecat simbolic pe firul apei dunărene spre valurile înspumate ale Mării Negre, purtând în dor de artă dragostea de carte, prietenia și iubirea, pentru a le dărui prietenilor lor dragi din Năvodari, orașul unde soarele sărută marea.

În drumul copiilor de la NINO NINO pe valurile Dunării, un pescăruș în zbor le-a furat zâmbetul ca să îl aștearnă pe chipurile copiilor prezenți la Năvodari.

scenete pline de umor și cântece interpretate cu mult suflet, demonstrând talent, creativitate și spirit de echipă. Prezența lor a adus un plus de farmec și entuziasm atmosferei festivalului, fiind răsplătită cu aplauze generoase și o diplomă de excelență.

Mulțumim gazdelor pentru organizare, personalităților culturale prezente la acest festival, organizatorilor pentru premiere și năvodărenilor pentru ospitalitate!

E rândul pescărușilor de la Marea Neagră să aducă zâmbetul la Dunărea Brăilei, pentru a continua prietenia în dor de artă!

Doinița Mihaela STANCIU
Lică BARBU

Pictura Petrykivka – artă, prietenie și culoare

Într-o atmosferă caldă și plină de creativitate, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a găzduit în luna mai a.c. un atelier inedit dedicat picturii Petrykivka, o formă de artă tradițională ucraineană, recunoscută de UNESCO ca patrimoniu cultural imaterial al umanității.

Evenimentul a fost organizat de Biroul din Constanța al Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) și a reunit adulți din comunitățile ucraineană și română, care au pictat împreună, inspirându-se din simbolurile caracteristice acestui stil decorativ. Picturile tradiționale se regăsesc în inima multor ucraineni. Originare din satul Petrykivka, din regiunea ucraineană Dnipropetrovsk, modelele decorează case, camere și ornamente vechi, simbolizând frumusețea și armonia cu natura.

Artista ucraineană Oleksandra Barmina le-a explicat participanților simbolurile, pașii și sensul profund al acestei arte, care reprezintă harul și spiritul poporului ucrainean. Stilul este ușor de recunoscut prin elementele sale specifice: flori stilizate, păsări fantastice, frunze delicate și spirale dinamice, toate pictate cu pensule fine, adesea realizate din fir de blană de pisică. **Florile** sunt nelipsite din compoziții și reprezintă frumusețea vieții, renașterea și armonia cu natura. **Păsările** simbolizează libertatea, pacea și legătura spirituală cu cerul, adesea apar în pereche, ca semn al iubirii și echilibrului. **Spiralele și ramurile curbate** exprimă continuitatea vieții, energia vitală și dinamismul universului. **Paleta de culori** este aleasă cu grijă: roșul semnifică bucuria și energia, verdele – speranța și natura, iar albastrul – liniștea și profunzimea sufletului.

Fiecare participant a fost încurajat să creeze o lucrare personală, pornind de la aceste simboluri.

La final, toate lucrările au fost așezate la uscat, urmând să fie prezentate în cadrul unei expoziții de amploare la sediul Biroului din Constanța.

Povestea acestor întâlniri a început în 2023, când succesul primului atelier de pictură a încurajat-o pe Oleksandra, maestru în arta picturii Petrykivka, să continue. Mai târziu, în același an, de Ziua Culturii Ucrainene, marcată în data de 9 noiembrie, la o cafenea din Constanța, a avut loc un curs de pictură, în cadrul unui eveniment public organizat de refugiați, societatea civilă și UNHCR - Agenția ONU pentru Refugiați.

Știind că, la sosirea într-o țară nouă, majoritatea refugiaților se confruntă cu stresul găsirii unui loc sigur și stabil în timp ce se adaptează la schimbările bruște din viața lor, artista a dorit să le ofere un moment de apartenență și vindecare prin artă. Pe întreg teritoriul României, UNHCR, împreună cu partenerii locali, oferă un spațiu sigur unde oamenii pot primi sprijin psihologic și de sănătate mintală, inclusiv terapie prin pictură.

Ca de obicei, biblioteca brăileană nu reprezintă doar un spațiu pentru lectură, ci un spațiu unde oamenii creează și construiesc legături durabile. Atelierul de pictură româno-ucrainean a fost un gest de solidaritate și apropiere, dar și o dovadă că arta unește acolo unde cuvintele uneori nu reușesc.

Laura CAPLEA,
bibliotecar

COLABORATORI

De la gând la carte nouă - o aventură a lecturii pentru cei mai mici cititori

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a devenit, pentru o zi, un tărâm magic al poveștilor și al descoperirii, în cadrul activității *De la gând la carte nouă*, parte a Proiectului județean *Ziua lecturii în aer liber*, coordonat de doamna Inspector pentru Educație Timpurie, Paula Ștergărel.

Zeci de preșcolari de la grupele mari nr. 1 și 2 ai Grădiniței cu program prelungit nr. 47 Brăila au pășit pragul Bibliotecii Județene *Panait Istrati*, cu ochii mari de curiozitate și inimile pline de emoție, pentru a pătrunde în tainele fascinante ale cărților și pentru a descoperi cum ia naștere o poveste până ajunge în mâinile cititorilor.

Credem cu tărie că iubirea pentru lectură se sădește încă de la cele mai fragede vârste, iar biblioteca este locul ideal unde această sămânță poate încolți frumos, pentru a le deschide ușa către o lume fascinantă – lumea cărților.

Activitatea *De la gând la carte nouă*, a cărei gazdă primitoare a fost doamna Roxana Neagu, corector în cadrul editurii *Proilavia* a bibliotecii, a fost concepută ca o incursiune prietenoasă în culisele unei cărți: de la nașterea unei idei, până la cartea pe care o ținem în mâini. Copiii au urmărit un scurt film animat, adaptat vârstei lor, care le-a arătat, pas cu pas, cum o poveste devine realitate – cum autorul scrie, editorul corectează, ilustratorul desenează, tipografia imprimă, iar cartea își găsește, într-un final, drumul spre rafturile bibliotecii.

După vizionare, am pornit într-un tur ghidat prin bibliotecă, unde cei mici au avut ocazia să răsfoiască cărți în secția pentru copii, să afle ce este un fișier,

cum se împrumută o carte, dar și să asculte povești citite de bibliotecari cu har, precum *Connie se ceartă cu Iulia*, de Liane Schneider, poveste care a fost apoi punctul de plecare pentru un joc educativ în care copiii au discutat despre importanța comunicării și au înțeles că nu trebuie să fim violenți, nici fizic, nici verbal, cu cei din jur.

Activitățile au continuat cu ateliere de desen inspirate din cărțile preferate și jocuri educative menite să le stimuleze creativitatea și dorința de a citi.

Colaborarea cu Biblioteca Județeană *Panait Istrati* a fost una excepțională – un parteneriat care ne dorim să devină tradiție. Împreună, putem să transformăm lectura într-o experiență atractivă, prietenoasă și accesibilă pentru copii.

Lectura, pentru cei mici, nu înseamnă doar învățarea literelor sau a cuvintelor. Este despre descoperire, despre empatie, despre imaginație și despre a visa cu ochii deschiși. Este o formă de hrană pentru suflet, care, oferită la timp, poate modela viitori adulți curioși, sensibili și inteligenți.

La finalul zilei, zâmbetele de pe fețele copiilor ne-au confirmat că acest drum *de la gând la carte nouă* merită parcurs din nou și din nou. Iar biblioteca – acel loc tăcut, dar plin de povești – va rămâne mereu aliatul nostru în educația prin lectură.

Experiența trăită la bibliotecă i-a ajutat pe copii să înțeleagă cât de multă muncă, grijă și pasiune se ascund în spatele fiecărei cărți. După această activitate, cei mici privesc altfel cărțile – cu mai mult respect și apreciere. Au înțeles că fiecare pagină este rezultatul unui efort colectiv, iar acest lucru i-a făcut mai responsabili și mai atenți. Întorși în grădiniță, au reordonat biblioteca clasei, au reparat cărțile deteriorate și au decis, împreună cu doamnele educatoare, să aibă grijă de micile lor comori literare.

Pentru noi, adulții, nu poate exista o bucurie mai mare decât să vedem cum dragostea pentru lectură prinde rădăcini atât de devreme. Iar atunci când aceste rădăcini cresc în pământul potrivit – biblioteca – roadele nu întârzie să apară.

educ. Mirela BUZOIANU,
Grădinița cu program prelungit nr. 47 Brăila

LUMEA CĂRȚILOR

Biblioteca – oglinda civilizațiilor Bibliotecile din secolul al XVI-lea

Bibliotecile s-au schimbat mult în decursul secolului al XVI-lea. Inventarea imprimeriei și folosirea hârtiei nu au avut repercusiuni imediate asupra conceperii bibliotecii în Europa. În anul 1500, la 50 de ani de la apariția primelor imprimerii europene, bibliotecile își păstrasera aspectul ca în ultimii 200 de ani. Numărul de cărți creștea, dar fără a afecta spațiul care le adăpostea. Pe de altă parte, în secolul al XVI-lea conceperea bibliotecilor a cunoscut schimbări profunde, atât în ceea ce privește construcția, facilitățile, cât și decorarea. Totuși, acest capitol nu a început în Europa, ci în China. S-a scris foarte puțin în Occident despre bibliotecile chinezești și cea mai mare parte a textelor care le-au fost consacrate sunt dedicate colecțiilor și rolului cărților în societatea chinezească. Cea mai mare bibliotecă chinezească păstrată până în zilele noastre datează din secolul al XVI-lea, dar bibliotecile au o istorie mult mai veche în această țară.

Pavilionul Tianyi sau Camera Tianyi este una dintre cele mai vechi biblioteci existente în China, situată în Ningbo, provincia Zhejiang, lângă pitorescul Lac Moon, fondată în 1561 de Fan Qin în timpul dinastiei Ming.

Arhitectura unică și peisajul elegant al pavilionului sunt renumite, devenind astfel un loc turistic obligatoriu în Ningbo. Proiecția construcției s-a realizat ținându-se cont de vulnerabilitatea cărților în fața focului, prin urmare clădirile sunt situate printre grădini și iazuri și sunt construite în conformitate cu elementele tradiționale chinezești Yin Yang și Teoria Sistemului Wuxing.

Pavilionul Tianyi a supraviețuit timp de 430 de ani cu o colecție mare de aproximativ 300.000 de cărți antice, dintre care 8.000 sunt exemplare de cărți rare din dinastiile Song (960-1279) și Ming (1368-1644). Cărțile sunt materiale prețioase de primă mână pentru studiul istoriei și obiceiurilor sociale din China antică. Timp de secole, Pavilionul Tianyi și-a menținut reputația de a fi *Orașul Cărții al Chinei de Sud*. Este o combinație minunată de cultură, studii sociale, istorie și artă.

În 1994, a fost înființat Muzeul Pavilionului Tianyi. Aspectul general include Pavilionul Tianyi, Grădina de Est, Sala ancestrală a lui Chens, Sala ancestrală a filialei Qings, Sala de caligrafie și pictură și Sala Cronicilor Locale. Muzeul, bine conservat, prezintă exponate istorice ale pavilionului și expoziții de artă chineză. Este deschis publicului și reprezintă o fereastră către istoria și cultura orașului Ningbo. Vizitarea acestui loc fermecător poate ajuta vizitatorii să învețe mai multe despre istoria bibliotecilor și cărților chinezești.

Tianyi reprezintă simbolul moștenirii culturale și intelectuale al provinciei Zhejiang. A jucat

un rol crucial în conservarea documentelor istorice importante și a lucrărilor academice, asigurându-se că moștenirea culturală chineză a fost transmisă de-a lungul generațiilor. Impactul bibliotecii asupra comunității academice este profund, colecțiile sale devenind resurse esențiale pentru cercetarea în cultura, istoria și politica chineză. Influența sa durabilă continuă să inspire savanții și bibliofili din întreaga lume, asigurând că păstrarea cunoștințelor culturale rămâne o prioritate pentru generațiile viitoare.

Biblioteca Marciana este o bibliotecă publică găzduită de o clădire renescentistă din Veneția. Se numără printre cele mai vechi depozite publice de manuscrise din țară, deținând una dintre cele mai mari colecții de texte clasice din lume. Biblioteca este numită după Sfântul Marcu, patronul spiritual al Veneției. Cunoscută și sub numele de *Biblioteca Sansovino*, își are originile datorită sponsorizării cardinalului Bessarion, care în 1468 și-a donat colecția de aproximativ 750 de coduri la care a adăugat ulterior 250 de manuscrise și lucrări tipărite.

Ideea construirii unei biblioteci publice la Veneția s-a născut pentru prima dată în timpul șederii lui Francesco Petrarca în orașul canalelor. În 1362, acesta și-a donat cărțile Republicii pentru a face parte din nucleul unei colecții mai mari care a rămas deschisă savanților și iubitorilor de literatură și cultură. În anul 1537, statul venețian

a început construcția clădirii viitoarei *biblioteci publice*, construcție care a reușit să armonizeze cel mai nobil stil clasic al Renașterii cu atmosfera pitorească venețiană. Odată cu mutarea bibliotecii în noul edificiu, colecțiile s-au dezvoltat datorită donațiilor, moștenirilor și, în principal, transferurilor de la bibliotecile unor mănăstiri. După căderea Republicii Veneția, biblioteca s-a îmbogățit și mai mult ca urmare a desființării entităților religioase în perioada napoleonică, astfel colecțiile au fost transferate la Biblioteca Marciana. De asemenea, conform legii venețiene din 1603, tipografiile s-au impus să livreze câte un exemplar din fiecare carte publicată.

Biblioteca Marciana aparține de Ministerul Patrimoniului și Culturii Naționale și are un milion de volume, 13.000 de manuscrise, peste 2.800 de incunabile. Clădirea este o adevărată operă de artă, începând cu decorarea sălilor, sculpturile și tavanele casetate. Holul de la primul etaj are un tavan impresionant, pictura *La Sapienza (Cunoașterea)* a lui Titian (Tiziano Vecelli), pe tavanul sălii se pot admira douăzeci și unu de portrete, lucrări ale șapte artiști selectați de Tiziano și Jacopo Sansovino. Încăperile monumentale oferă ocazia de a experimenta frumusețea vechii Biblioteci Sf. Marcu. Această bibliotecă maiestuoasă are dimensiuni extraordinare, un vestibul transformat ulterior în sanctuar public, sala principală folosită pentru bibliotecă cu o decorație bogată compusă dintr-o traiectorie istorico-artistică de mare interes și valoare. În plus, muzeul găzduiește în prezent expoziții și evenimente.

Biblioteca Merton. Înființată în 1373, Biblioteca Colegiului Merton este una dintre cele mai vechi biblioteci din Anglia și este cea mai veche bibliotecă academică din lume, încă în continuă utilizare. Construită inițial în secolul al XIV-lea, a fost îmbunătățită și modernizată de Thomas Bodley însuși (fondator al Bibliotecii Bodleian) în secolul al XVI-lea, reorganizând întreaga bibliotecă în ceea ce era atunci *revoluționarul* stil continental.

Creșterea constantă de-a lungul secolelor, colecțiile bibliotecii în formate manuscrise, tipărite și electronice reflectă cerințele și interesele academice în schimbare ale membrilor Colegiului din Evul Mediu până în prezent. Personalul profesionist sprijină studiile și cercetările mertonienilor și altora, cu asistență în localizarea și utilizarea optimă a resurselor atât în colegiu, cât și în lumea informațională mai largă. Colecțiile speciale includ manuscrise medievale, acte de pergament, tipărituri, fotografii, hărți, cărți tipărite timpurii și lucrări personale ale unor mertonieni de seamă, cum ar fi alpinistul Andrew *Sandy* Irvine și caricaturistul și criticul Max Beerbohm. Alte colecții importante includ arhiva personală și de afaceri a librarului și editorului Oxford Basil Blackwell și colecția Frank Brenchley TS Eliot.

Colecțiile bibliotecii Merton necesită îngrijire de specialitate în vederea păstrării pentru utilizare curentă și viitoare. Din fericire, aceasta este membră a *Oxford Conservation Consortium* (Consortiul de Conservare Oxford), un centru colaborativ de conservare format de un grup de colegii din Oxford în 1990. Din 2001 are sediul într-un atelier modern și spațios dezvoltat de Merton la situl Grove Cottage. Consortiul angajează conservatori acreditați, ajută la formarea viitorilor specialiști printr-un program de stagiu și atrage vizite de la conservatori din întreaga lume.

Volumele din Bibliotecă au fost inițial ținute plate, pe pupitre sau birouri și legate de acestea. Metodele de înlănțuire s-au schimbat în timp. Dovezile din legături sugerează că până în 1470 lanțul era atașat de partea inferioară a plăcii din spate printr-o clemă de metal plasată central, ținută de patru nituri. Din aproximativ 1470 până în 1603, clema cu lanț a fost nituită pe marginea anterioară inferioară a spătarului sau sub scândură și reflectă schimbarea de la pupitru la sistemul de rafturi care avea loc în acel moment.

În 1572, biblioteca a primit pentru prima dată un venit anual, când colegiul a fost de acord ca banii de admitere plătiți de către profesorii aflați la începutul anului lor de probă să fie folosiți pentru a cumpăra cărți pentru bibliotecă, iar achizițiile au avut loc începând cu 1584.

Biblioteca și arhivele colegiului s-au dezvoltat prin grija, munca și generozitatea multor generații de mertonieni, oferind o resursă remarcabilă de învățare și cercetare pentru toți membrii colegiului și pentru cercetătorii și grupurile academice în vizită. Prin tururi ghidate și expoziții schimbătoare, colegiul își împărtășește comorile unui public mai larg.

Biblioteca Universitatii din Leiden. O gravură din 1607 prezintă biblioteca dotată cu pupitre care puteau fi folosite doar stând în picioare, cu un raft așezat deasupra blatului de lectură. Se pot vedea în spate și în lateral dulapuri destinate, probabil, depozitării lucrărilor mai valoroase.

Istoria bibliotecilor Universității din Leiden datează din 1575, când Prințul William de Orange a donat o copie a *Bibliei Poliglote*. În zilele noastre, vasta hârtie științifică și colecțiile digitale cuprind milioane de cărți, reviste și alte materiale de bibliotecă. În plus, este oferit accesul la colecții speciale de alură internațională. Printre acestea se numără manuscrise medievale, arhive, tipărituri vechi, hărți, schițe, desene și fotografii din întreaga lume.

În 1595 a apărut *Nomenclatorul* - primul catalog al bibliotecilor universitare din Leiden precum și posibil primul catalog tipărit al unei

biblioteci instituționale din lume. Publicarea catalogului a coincis cu deschiderea noii biblioteci la etajul superior al Faliiede Bagijnkerk lângă Teatrul Anatomicum.

Biblioteca Bodleiană. Cunoscută drept cea mai veche sală de lectură din Biblioteca Bodleiană, Sala de lectură Duke Humfrey a fost numită după Humphrey de Lancaster, primul duce din Gloucester (fiul lui Henry al IV-lea) care a moștenit colecția extinsă de 30 de cărți la Oxford. Deși a fost folosită în principal pentru cercetători în codicologie, bibliografie și istorie locală, o mare parte din material a fost mutat în noua bibliotecă Weston, considerată astăzi un obiect de mare interes arhitectural și istoric.

În timpul vieții sale, Sir Humphrey a fost un patron al literaturii, comandând traduceri ale

operelor grecești clasice în latină și corespondând cu poeți din locuri îndepărtate, precum Italia. La moartea sa, în 1447, el a lăsat moștenire colecția sa de 281 de manuscrise bibliotecii din Oxford. Universitatea a construit o nouă bibliotecă pentru a găzdui aceste cărți neprețuite. Colecția actuală deține multe piese de literatură de neprețuit, inclusiv manuscrise ale Evangheliilor Bibliei din secolul al III-lea, unele dintre cele mai vechi exemplare cunoscute. Bodleianul găzduiește, de asemenea, un First Folio Shakespeare și o copie a Bibliei Gutenberg (una dintre cele 42 rămase în lume). Biblioteca organizează zilnic tururi ghidate.

Surse primare:

- *Bibliothèques une histoire mondiale*, James W.P. Campbell, Will Pryce, Editura Citadelles & Mazenod, Paris, 2013;

Surse secundare:

- *Magna commoditas: marele atu al Universității din Leiden: 425 de ani de colecții și servicii de bibliotecă*, Berkvens-Stevelinck, Christiane, Leiden University Press, Amsterdam, 2012;

- https://ct.zj.gov.cn/art/2019/8/5/art_1664685_36385243.html

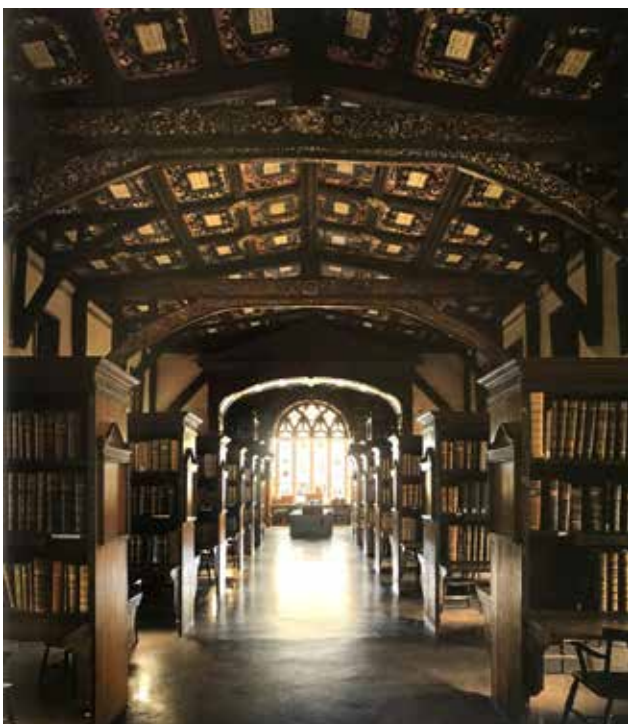
- https://en.wikipedia.org/wiki/Tianyi_Ge

- <https://www.venice-museum.com/biblioteca-marciana.php>

- <https://www.merton.ox.ac.uk/library-and-archives>

- <https://www.library.universiteitleiden.nl/about-us/library-organisation>

- <https://www.atlasobscura.com/places/duke-humfrey-s-library-at-the-old-bodleian-library>

Teodora LUNGU,
documentarist

Biblioteca românească de la Freiburg

La sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial, pe 1 mai 1949, bibliotecarul român Virgil Mihăilescu a înființat, în locuința sa din Freiburg, alături de un grup de exilați, o bibliotecă. Scopul a fost să păstreze neatinasă cultura națională.

Virgil Mihăilescu (1906-1989) a fost profesor universitar, bibliotecar al Academiei Române și a emigrat pe 21 ianuarie 1941 în Germania, după încercarea de lovitură de stat legionară. A fost internat în lagărele de la Berkenbruck și Dachau, iar ulterior ajunge șeful Bibliotecii Române de la Freiburg, un personaj apropiat al Principelui Nicolae și o figură importantă a românilor din exil. Biblioteca a fost deschisă la 1 mai 1949 împreună cu fostul cercetător Ion Bianu, iar la 21 iulie 1950 a fost recunoscută de statul federal german ca persoană juridică și morală.

Proiectul bibliotecii s-a născut în mintea autorului încă din 1942, după război fiind sprijinit de colonelul Greceanu, singurul reprezentant român al Comisiei Aliate de Control în zona franceză a Germaniei. Inițial, colecția bibliotecii a pornit cu 36 de volume românești, 14 broșuri și diverse manuale, zece volume de traduceri din limbi străine, opt lucrări despre România, 16 periodice din străinătate, două lucrări manuscrise și 110 opere literare străine.

Primul director a fost Virgil Mihăilescu, ajutat de Mircea Manolescu, bibliotecar-secretar și Marcel Preoteșcu - administrator. În primii șapte ani de la înființare, în cadrul Bibliotecii a funcționat un Oficiu de librărie, integrat apoi Oficiului de schimb, prin care s-au putut comanda volume ale autorilor români din exil. Având ca scop crearea unor fonduri de carte și arhive cu publicații românești din exil, din țară și din străinătate, Biblioteca a desfășurat și o bogată activitate publicistică. Începând din 1953 a publicat *Buletinul Bibliotecii Române*. Biblioteca a devenit și institut de cercetare după 1950, desfășurând activități din sfera studiilor umaniste.

Încă de la început, Biblioteca s-a transformat într-un centru de rezistență anticomunistă și a avut un succes răsunător. Acolo, de ziua lui Eminescu, se citeau *Doina* și *Rugăciune*, poezii interzise în țară la acea vreme. Clădirea a devenit punct de întâlnire pentru intelectuali din toată Europa, nu doar din România. Pentru că era o formă de opoziție față de regimul instaurat la București, fosta Securitate i-a urmărit în permanență pe simpatizanți. Cei care au făcut posibilă existența bibliotecii au fost refugiați români, ofițeri în armată, membri în corpul diplomatic, studenți, intelectuali, emigranți, expatriați. Toți au donat bibliotecii manuscrise și opere de artă. În prezent, în biblioteca din Freiburg se află singura colecție aproape completă a tuturor revistelor și gazetelor românești din exil.

Regretatul istoric Neagu Djuvara a spus că *biblioteca din Freiburg este o comoară* și că a împrumutat de aici cărți pentru teza sa de doctorat. Unul dintre directorii ulteriori ai bibliotecii, Marin Neagu Basarab, a spus că *în arhivă se află adevărul pe care presa din România bolșevizată, din motive ideologice, propagandistice, criminale în ultimă instanță, l-a ascuns între 1945 și 1989.*

În cadrul Bibliotecii funcționează Secția Sud-Est Europeană, Secția Macedo-Română, Secția Textelor Documentare, Secția Tezelor de Doctorat, Secția Periodicelor, Secția *Monitoarelor Oficiale* și a *Buletinelor Oficiale* 1875–1976, precum și Secția de Manuscrise. Biblioteca prezintă lucrări extrem de valoroase, unele exemplare fiind considerate unice în spațiul exilului românesc.

Astăzi biblioteca deține peste 200 de mii de volume, un milion de exemplare din 2.500 de periodice. Printre acestea se găsesc volume de carte rară din perioada medievală a României, manuscrise ale lui Mihai Eminescu, cărți rare recuperate din țară ale clasicilor români, dar și hărți, pliante, altase și buletine bibliografice, lucrări de filosofie, literatură, poezie ale autorilor din exil, critică literară, cărți de specialitate.

Unul dintre cele mai valoroase documente din bibliotecă este manuscrisul original al poeziei lui Mihai Eminescu, *Criticilor mei*, semnată și datată 10 martie 1876. Poezia-manifest a fost cenzurată la vremea apariției. Manuscrisul a fost donat de familia dinastică de Hohenzollern. În Freiburg se mai află facsimilul unor scrisori adresate de Mihai Eminescu lui Ion Creangă și Iacob Negruzzi. Biblioteca adăpostește o scrisoare autografă a Reginei Maria a României (datată 23 septembrie 1937), cartea de vizită a lui Dinu Lipatti, cu autograf (23 ianuarie 1949), fotografia Reginei Elisabeta cu o dedicație scrisă și semnată de ea și alte scrisori și cărți de vizită ale lui Panait Istrati, George Enescu, A.D. Xenopol, Vasile Alecsandri, Liviu Rebreanu.

În sediu se află și un *port femeiesc din regiunea Muscel* care a aparținut Reginei Elisabeta, precum și o pereche de mănuși din piele, care au aparținut Prințesei Maria, fiica Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta, decedată la vârsta de 4 ani. În Freiburg se mai află un suman din dimie

albă, ornat cu șnur de mătase neagră, cu mâneci adăugate și cu gulă mare, lucrat de călugărițele de la Mănăstirea Agapia pentru Regina Maria a României, suman pe care l-a purtat la Serbările Încoronării de la Alba Iulia, 22 octombrie 1922. Se mai găsesc, de asemenea, obiecte populare tradiționale, ouă pictate, covoare, numeroase icoane și picturi, printre care șase lucrări originale ale pictorului Theodor Pallady.

Munca depusă de Virgil Mihăilescu a fost una anevoioasă și de lungă durată. Conținutul Bibliotecii românești de la Freiburg este datorat aproape în întregime donatorilor, care nu au fost puțini la număr. Donații au venit cam din toate zărilor Pământului, de acolo de unde se găseau români în pribegie, iar Biblioteca românească de la Freiburg obișnuia să țină la curent comunitatea românească cu ultimele informații din țară și străinătate.

Peste ani, odată cu normalizarea relațiilor României cu statele occidentale, Germania fiind prima cu care a reluat legăturile la nivel de ambasadă, în 1967, regimul de la București a devenit interesat de Biblioteca de la Freiburg în sensul influențării membrilor acesteia pentru a difuza opinii favorabile regimului totalitar. Au fost consemnate mai multe încercări, așa cum transpar acestea din dosarele fostei Securități. Chiar Virgil Mihăilescu a fost ținta acestora, succesul fiind parțial, după ce a încuviințat ca biblioteca să primească după 1970 publicații și cărți din țară. Un compromis pe care Mihăilescu l-a acceptat pentru a ușura traiul fratelui său, rămas în România, acesta fiind bolnav și înaintat în vârstă. Atât Virgil Mihăilescu, cât și Biblioteca românească din Freiburg s-au *bucurat*, așa cum am arătat, de supravegherea permanentă a Securității.

Biblioteca românească din Freiburg a avut nevoie, pe măsura creșterii donațiilor de carte și de alte bunuri culturale (obiecte de artă, tablouri, țesături, reproduceri fotografice), de un spațiu mai mare. Între 1949 și 1956 a ocupat spațiul unui

apartament închiriat într-o vilă, însă proprietarul a fost nevoit să ceară mutarea pentru a nu pune în pericol structura de rezistență a clădirii, iar între 1956 și 1964, Biblioteca a fost mutată la o altă adresă din orașul german, într-o proprietate a Prințului Nicolae, fratele Regelui Carol al II-lea. Acesta a cerut însă mutarea bibliotecii în alt sediu din motive personale. La 9 octombrie 1970, după nenumărate stăruințe, Biblioteca a cumpărat un loc pe măsură, cu spații largi, adecvate și sală de conferință, tot în Freiburg, grație ajutorului oferit de statul german care a donat 200 de mii de mărci, exilații români au contribuit cu 85 de mii de mărci germane, iar restul de 140.000 a fost completat printr-un împrumut contractat de instituție. Inaugurarea a avut loc în 1972. Biblioteca românească din Freiburg se află și acum în aceeași clădire din centrul vechi al orașului și are 5 niveluri (parter, 2 etaje, subsol și mansardă), în minunata regiune Pădurea Neagră, de unde izvorăște Dunărea.

Biblioteca românească de la Freiburg a editat anual un catalog general al lucrărilor pe care le deține, un buletin bibliografic al exilului și a încercat reeditarea operelor de importanță ale culturii române. Până în anul 1985 a mai beneficiat de susținere materială din partea statului federal german. Odată cu răcirea relațiilor dintre cele două țări și apariția unei noi conduceri a Bibliotecii, activitatea a cunoscut un recul.

A urmat apoi o perioadă cu probleme, mai ales financiare, și clădirea a intrat în proprietatea unei asociații private. S-au căutat diferite soluții, unele disperate, inclusiv prin colaborarea cu Ministerul de Externe al României, care a afirmat că nu poate investi într-un obiectiv privat. Urmașii fondatorilor bibliotecii nemaiputând susține existența bibliotecii, au refuzat să vândă clădirea și fondul de carte și au făcut o solicitare, în anul 2022, către Universitatea din Freiburg și Universitatea

Alexandru Ioan Cuza din Iași (UAIC): să împartă 50 – 50 fondul de carte și responsabilitatea de a ține în viață biblioteca. Universitarii din Freiburg au refuzat, iar solicitarea a revenit integral către Iași. Însă cei de la UAIC au înaintat o altă variantă: jumătatea care ar fi revenit Universității din Freiburg să fie preluată de către Academia Română, Filiala Iași, astfel ca proprietatea și fondul de carte să fie gestionate integral de la Iași.

Voința fondatorilor a fost ca părțile care preiau biblioteca să o țină în viață și să contribuie la valorificarea patrimoniului. Inițial, UAIC, Academia Română și Primăria Municipiului Iași au trimis un memoriu la Ministerul de Externe al României, la prim-ministru și la președintele României, pentru ca statul român să preia acest obiectiv și să-l transforme într-un punct de referință al prezenței românești la Freiburg. Însă prof. dr. Tudorel Toader a afirmat că nu au fost primite reacții încurajatoare din acest punct de vedere, iar astfel s-a ajuns la concluzia să fie preluată biblioteca pe persoană juridică de către universitate, printr-un contract de donație de la urmașii membrilor fondatori. Dincolo de inventarierea fondului de carte și deschiderea acestuia și mai mult către comunitatea de cercetători din România, intențiile UAIC pe termen mediu sunt chiar de a gândi o formă de a avea o extensiune acolo pentru studenții români sau pentru străinii care vor dori să urmeze cursurile UAIC. Dar momentan se va dezvolta un nucleu de cercetare în jurul manuscriselor și fondului de carte disponibil la sediul bibliotecii.

Surse:

- *Biblioteca românească de la Freiburg*. Radio Romania-Actualitati.ro;
- *Biblioteca Română din Freiburg – izvor de cultură românească în Occident și loc al memoriei exilului românesc*. Institutul Cultural Român;
- *Biblioteca Română din Freiburg este o comoară* – interviu cu Neagu Djuvara. dilemaveche.ro;
- *O bibliotecă din Germania, preluată de UAIC și Academia Română*. Cătălin Hopulele, Ziarul de Iași;
- *Unică în Europa – Biblioteca Română de la Freiburg – va fi prezentată într-o expoziție la București*. Epoch Times România.

Leonard NECULAE,
redactor

Recomandări de lectură

Vara în care mama a avut ochii verzi,
Tatiana Țîbuleac, editura Cartier Popular,
Chișinău, 2022

Tatiana Țîbuleac s-a născut în anul 1978, la Chișinău, Republica Moldova. Licențiată a Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a USM, devine cunoscută publicului larg în 1995, când inițiază rubrica *Povești adevărate* în cotidianul *Flux*. Începând cu 1999, face parte din echipa ProTv Chișinău, în calitate de reporter, editor și prezentatoare de știri, apoi se stabilește la Paris, unde în prezent lucrează în domeniul audiovizualului.

Editorial, debutează cu *Fabule moderne*, în anul 2014, urmând apoi *Vara în care mama a avut ochii verzi*, în 2017, carte distinsă cu Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, Premiul revistei *Observator cultural* și Premiul *Observator Lyceum*. Romanul a fost

tradus în franceză, spaniolă, norvegiană, germană și poloneză. Cel de-al doilea roman al autoarei, *Grădina de sticlă* (2018), a fost și el premiat și tradus, de asemenea, în mai multe limbi.

Vara în care mama a avut ochii verzi este o carte intensă, în ciuda faptului că acțiunea nu abundă, dialogul lipsește, iar numărul paginilor nu este unul impresionant. Însă, această carte catalogată roman impresionează profund prin modul în care reușește să surprindă conștiința umană și transformările acesteia. Povestea debutează cu imaginea unui adolescent care suferă de o boală psihică și care își concentrează întreaga ură asupra mamei sale, ruptura dintre cei doi petrecându-se în copilăria protagonistului. *În acea dimineață, o uram mai mult ca oricând, mama împlinise treizeci și nouă de ani. Era mică și grasă, proastă și urâtă. Era cea mai inutilă mamă din câte au existat vreodată. O priveam de la geam cum stă la poarta școlii ca o cerșetoare. Aș fi ucis-o cu jumătate de gând.* Stilul agresiv, frust, argotic atrage atenția, iar cititorul este prins în vârtejul gândurilor lui Aleksy. Viața întregii familii s-a schimbat odată cu moartea Mikăi, sora de care personajului-narator îi este dor. După tragedie, mama se retrage în sine, uitând de fiul aflat în viață, tatăl îi părăsește pentru o altă femeie, singura care îi este aproape lui Aleksy fiind bunica. Furia se strânge treptat în sufletul copilului de numai opt ani și atinge cote de neimaginat în adolescență. Acceptă totuși să petreacă o vară într-un sat din nordul Franței, alături de mama sa muribundă. Și acolo, sub soarele verii, liniștea se așază treptat în relația dintre cei doi, care, în ciuda iminenței morții, pare să renască. Cei doi merg la piața de vechituri, mănâncă popcorn și beau bere, se duc la mare ori stau lungiți în hamacul din grădină. Și totul începe să se petreacă din suflet, nicidecum din milă sau dintr-o responsabilitate de care nu se

pot debarasa. Limbajul textului se transformă și el, căpătând nuanțe lirice, totul subordonându-se ochilor mamei, metafora centrală a cărții. Dacă la început, Aleksy consideră că *mama avea niște ochi verzi atât de frumoși, încât părea o greșeală să îi irosești pe o față dospită ca a ei și că ochii mamei erau o greșeală*, pe parcurs descoperă că *ochii mamei erau poveștile mele nespuse*, iar în final că *ochii mamei erau muguri în așteptare*, mai presus de urât și moarte găsindu-se iubirea, speranța și împăcarea.

Povestea lui Aleksy și a mamei sale, dincolo de implicațiile psihologice, este povestea tipică a relației dintre adolescenții revoltați și familie, care de cele mai multe ori au timpul necesar pentru a repara lucrurile în voie. Personajele Tatianeî Țibuleac concentrează întregul proces al iertării și vindecării într-o singură vară, cu episoade firave de fericire situate între crizele depresive și psihotice ale tânărului și manifestările violente ale cancerului de care suferă mama.

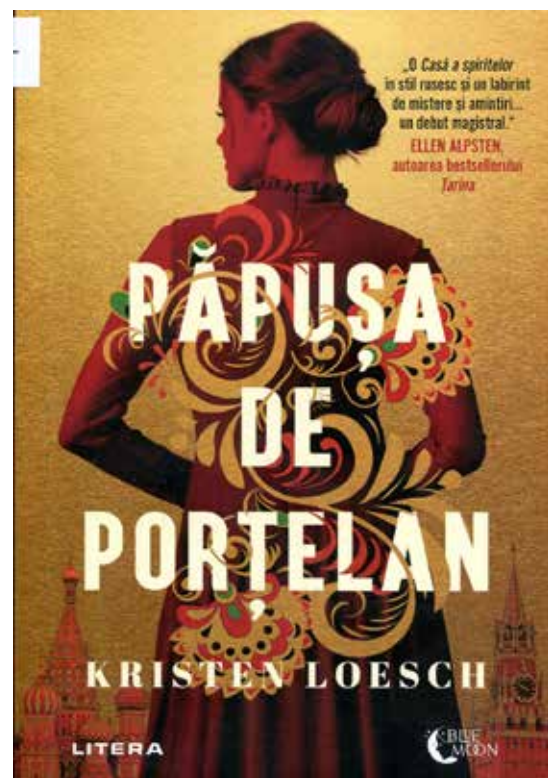
Cartea este o radiografie profundă a celor mai sincere sentimente. Ea contrariază, uimește, îndeamnă la reflecție, stârnind admirația cititorului pentru scriitoarea care reușește în atât de puține rânduri să transmită atât de mult.

Cu «Vara în care mama a avut ochii verzi», Tatiana Țibuleac scrie una dintre cele mai răscolitoare povești din literatura română contemporană. Despre cum lipsa de iubire poate să lase oamenii singuri și nenorociți. (Liviu Vasiliu)

***Păpușa de porțelan*, Kristen Loesch, editura Litera, București, 2023**

Kristen Loesch a crescut în San Francisco. E licențiată în istorie și are un masterat în studii slave, la Universitatea Cambridge. Romanul ei istoric de debut, *Păpușa de porțelan*, a figurat pe lista scurtă a nominalizărilor la Caledonia Novel Award și pe lista lungă pentru Bath Novel Award.

Cartea spune povestea a trei generații de femei, care pleacă de la prăbușirea Rusiei Imperiale și

trece prin toate schimbările politice și sociale, ajungând până la instabilitatea provocată de căderea blocului comunist de la începutul anilor '90.

Antonina, o tânără rusoaică aristocrată, de o frumusețe răvășitoare, datorită căreia i se spune Kukolka (păpușă), este căsătorită cu Dimitri, un nobil care îi oferă o viață îndestulată. Aceasta însă se îndrăgostește de un tânăr revoluționar bolșevic, Valentin Andreiev, fascinată fiind de discursurile pline de patimă pe care acesta le adresează mulțimii. Ignorându-și originile și neținând cont de sfaturile celor din jur, Tonia îl alege pe Valentin, dar destinul nu este tocmai de partea lor. Contextul istoric îi desparte și îi aduce împreună pe cei doi de mai multe ori. Cititorul va trece așadar, alături de personaje, prin Revoluția Rusă de la 1917, apoi prin Blocada Leningradului din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și va afla detalii despre epurările petrecute în lagărele lui Stalin. Vremurile nu sunt tocmai propice poveștilor de iubire, iar experiențele prin care trec personajele își pun amprenta asupra psihicului acestora, transformându-i și forțându-i să ia decizii la care în alte contexte nu s-ar fi gândit.

Povestea celor doi și implicațiile acestora le află mai târziu Rosie, o tânără venită din Londra

la Moscova, la începutul anilor '90, pentru a afla detalii legate de asasinarea tatălui și surorii sale din urmă cu mai mulți ani. Destinul familiei sale se împletește însă cu personaje din trecut, cărora Rosie, Raisa pe numele său adevărat, dorește să le afle secretele și să le reconstruiască viața, punând cap la cap informațiile pe care le află. Alături de ea sunt un bătrân scriitor, Aleksei Ivanov, care obișnuiește să prezinte publicului cartea sa de memorii, *Ultimul bolșevic* și Lev, garda de corp, care îi va fi Raisei sprijin necondiționat și mai mult chiar de atât.

Pe parcursul romanului, cititorul va face numeroase incursiuni în trecut și va reveni în prezent, unde îl așteaptă câteva răsturnări de situații ce îi va da peste cap eventualele scheme făcute cu privire la finalul cărții. Stilul narativ atrage în mod deosebit atenția, remarcându-se frazele cadențate, care încarcă parcă cu mai mult mister poveștile relatate. O tehnică specială folosită de autoare o reprezintă inserarea în roman a unor povești cu tentă de basm, pline de simboluri, a căror descifrare reprezintă o adevărată provocare pentru cititor. Acesta, la o lectură atentă, va regăsi în paginile poveștilor relatate, simboluri fie ale personajelor cărții și destinului acestora, fie ale personalităților istorice care și-au pus amprenta asupra Rusiei și oamenilor ei de-a lungul timpului.

Scris în stilul marelui roman rusesc... «Păpușa de porțelan» este un adevărat triumf, deopotrivă dinamic și antrenant... Până la sfârșit, nimeni nu este cu desăvârșire inocent și nimeni nu iese nevătămat din această poveste de dragoste plină de trădări și de consecințe profunde ale geloziei intime, în vremuri de mari tulburări populare.

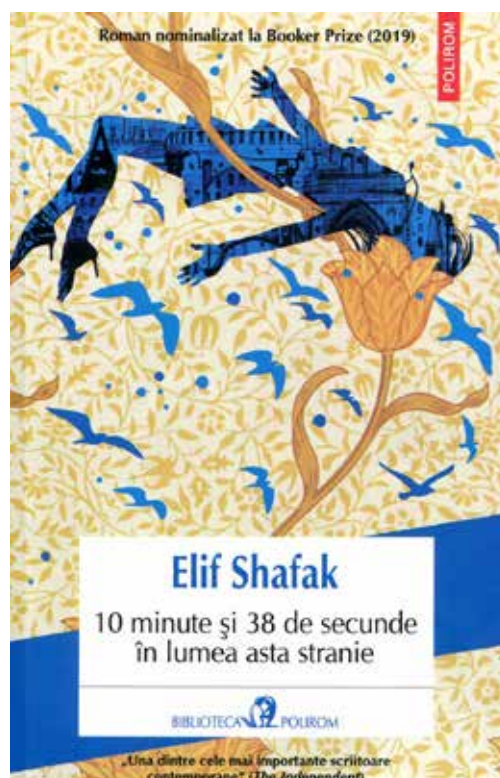
(Melissa Fu)

***10 minute și 38 de secunde în lumea asta stranie*, Elif Shafak, editura Polirom, Iași, 2022**

Elif Shafak este una dintre cele mai premiate romanciere contemporane. A publicat 19

cărți, dintre care 12 de ficțiune, printre care și romanul *Insula copacilor pierduți*, nominalizat la Costa Novel Award, RSL Ondaatje Prize și Women's Prize. *10 minute și 38 de secunde în lumea asta stranie* a fost nominalizat la Booker Prize și la RSL Ondaatje Prize și a fost votat ca Blackwell's Book of the Year. *Cele patruzeci de legi ale iubirii* a fost ales de BBC în Topul celor 100 de Romane care au Modelat Lumea Noastră.

Ucenicul arhitectului a fost selectat să inaugureze clubul de lectură al ducesei de Cornwall, The Reading Room.

Shafak are un doctorat în științe politice și a predat la diverse universități din Turcia, SUA și Marea Britanie, printre care St Anne's College, Oxford University, a cărei membră onorifică este. Are și un doctorat în litere obținut la Bard College. Shafak este membră și vicepreședintă a Royal Society of Literature și a fost aleasă în Topul BBC al celor 100 Cele mai Influyente Femei. A fost membră a Weforum Global Agenda Council on Creative Economy și membră fondatoare a ECFR (European Council of Foreign Relations).

10 minute și 38 de secunde în lumea asta stranie începe, în mod surprinzător, cu scena în care trupul prostituatei Leila Tequila este aruncat

într-o pubelă din Istanbul, după ce a fost ucisă. Pornind de la premisa că timp de 10 minute și 38 de secunde după moarte creierul uman funcționează încă pe baza amintirilor, cititorul pornește într-o călătorie în trecutul personajului principal, fiecare minut scurs marcând câte o etapă importantă din existența Leilei. Aflăm astfel detalii despre nașterea ei, despre familie - cu precădere despre cele două mame ale fetei -, despre cutumele religioase care ghidează viața tatălui și despre drama prin care trece Leila începând cu vârsta de 6 ani până când hotărăște să plece de acasă. În urma deciziei, ajunge la Istanbul, unde, din păcate, soarta îi este potrivnică în continuare, iar Leila ajunge fără voia ei să practice prostituția.

Ca și în celelalte romane ale sale, autoarea iese în evidență prin capacitatea de a surprinde esența Istanbulului, orașul devenind el însuși un adevărat personaj al cărții, care guvernează viețile celor ce îl populează. Povestea curge în continuare, episoadele oscilând între prezentul povestirii și trecut, iar noi aflăm detalii despre noua familie a Leilei, cea pe care și-o alege singură de data asta și care este formată din cinci prieteni, fiecare dintre ei având propria istorie tristă, fiind cu toții vulnerabili, dar, în același timp, extrem de puternici împreună.

Nalan, Sinan, Jameelah, Zaynab și Humeyra au ca scop să îi ofere Leilei o înmormântare decentă și să o îngroape altundeva decât în Cimitirul celor Singuri, un loc de veci pentru cei damnați, care nu își găsesc locul în societate și nici iertarea și înțelegerea acesteia. *În numai câteva luni, fără vreo placă comemorativă sau vreo piatră funerară, mormântul femeii o să se piardă de tot în peisaj. În mai puțin de zece ani, nimeni nu o să mai găsească locul în care se odihnește, o să devină un număr din Cimitirul celor Singuri. Aproape oricine dintre cei îngropați în Cimitirul celor Singuri era, într-un fel sau altul, un paria. Mulți fuseseră ocoliți de familie sau de oamenii din sat sau de societate în general. Cocainomani, alcoolici, cartofoari, infractori mărunți, vagabonzi, fugari, scursuri, cetățeni dispăruți, bolnavi mintal, epave, mame*

necăsătorite, prostituate, pești, travestiți, bolnavi de SIDA... Nedoriți. Toți cei considerați de societate niște paria. Lepre culturale. Începe astfel o cursă contracronometru, în care cei cinci își riscă propria libertate din dorința ca măcar pe lumea cealaltă Leilei să i se facă dreptate.

Romanul este unul extrem de complex, autoarea abordând numeroase teme, fără să aglomereze inutil, atrăgând atenția asupra multor aspecte ale societății orientale, pornind de la abuzul în familie și destrămarea acesteia, continuând cu nedreptatea unor tradiții sau reguli religioase, cu ilegalitatea care guvernează în Istanbul, evenimente sociale și politice, ajungând până la prietenie, iubire, spirit de sacrificiu, diversitate socială, rasială și de gen și, nu în ultimul rând, condiția femeii alături de a celor mulți, umili și necunoscuți.

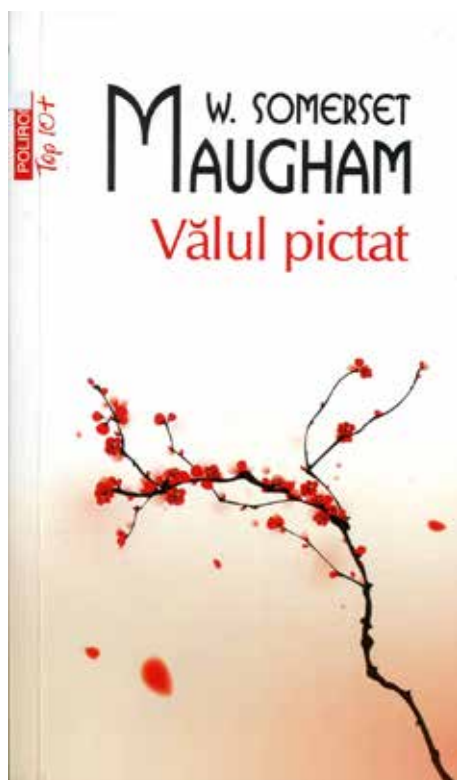
Un roman luxuriant, senzual... Unul ce le împrumută o voce oamenilor pe care nu-i vedem, pe care ne ferim să-i atingem, celor abuzați și distruși, țesând cântecele lor dureroase într-o pânză minunată. (Financial Times)

Shafak scrie cu viziune, curaj și compasiune... un portret uluitor al unui oraș, al unei societăți, al unei mici comunități și al unui singur suflet. (The New York Times Book Review)

Un roman răscolitor, emoționant, magistral scris - și cu o galerie extraordinară de personaje care surprind diversitatea Turciei moderne. O capodoperă. (Peter Frankopan)

Vălul pictat, W. Somerset Maugham, editura Polirom, Iași, 2011

Romancier, dramaturg și autor de proză scurtă, W. Somerset Maugham este unul dintre cei mai cunoscuți autori britanici ai secolului XX. Se naște la Paris în 1874, însă la vârsta de zece ani rămâne orfan și se mută în Anglia. Studiază literatura și filosofia, apoi medicina la Londra. În timpul Revoluției Ruse, întreprinde acțiuni de spionaj în Rusia pentru British Intelligence, experiență pe care o redă în povestirile sale de

mai târziu. În literatură, debutează cu romanul *Liza din Lamberth*, în 1897, însă succesul îl cunoaște inițial ca dramaturg. În 1915, *Robie* îl impune rapid și ca romancier, urmat fiind de *Luna și doi bani jumătate*, în 1917, probabil cea mai faimoasă carte a sa.

Publică *Vălul pictat* în 1925, apoi numeroase alte romane și povestiri, multe dintre ele ecranizate. Scriitorul moare în anul 1965 la Nisa.

Cartea de față spune povestea maturizării unei tinere femei, Kitty Fane, care în urma unui adulter este forțată de soțul ei să îl însoțească într-o zonă atinsă de holeră din China, unde, după experiențele trăite, ajunge să vadă viața altfel și să își schimbe principiile și prioritățile.

Provenind dintr-o familie britanică de condiție medie, dar cu aspirații de ascensiune socială, alimentate mai ales de mamă, Kitty crește într-o lume superficială, unde frumusețea sa o scoate în evidență și îi oferă încredere în fața bărbaților care o curtează. Niciunul însă nu este pe placul tinerei, iar aceasta ajunge nemăritată la o vârstă considerată înaintată pentru acele vremuri, motiv pentru care acceptă să se căsătorească cu Walter Fane, un bacteriolog celebru. În ciuda faptului că bărbatul nu ezită să își arate dragostea față de soția sa, aceasta, cu frivolitatea care o

caracterizează, nu apreciază afecțiunea lui Walter, ci masculinitatea arogantă, însă plină de farmec a lui Charlie Townsend, care îi devine amant.

Atunci când Kitty este surprinsă de soțul ei înșelându-l, aceasta speră că își va găsi în sfârșit libertatea și că va putea să își continue viața alături de bărbatul de care e îndrăgostită. Lucrurile nu vor sta însă așa cum își dorește protagonista, deoarece Walter o va lua cu el într-o zonă devastată de holeră din China colonială, unde medicul încearcă să combată teribila maladie. Vom călători și noi alături de tânăra femeie și vom descoperi aspecte dure ale vieții, dar și modul în care Kitty se va maturiza, descoperindu-se pe sine.

Romanul a fost ecranizat de două ori, în 1934, cu Greta Garbo în rolul lui Kitty Fane și în 2006, cu Naomi Watts și Edward Norton în rolurile principale, film care a câștigat un Glob de Aur și a avut un succes deosebit, atât de public, cât și de critică.

Război și dragoste, Julie Berry, editura CorinTeens, București, 2021

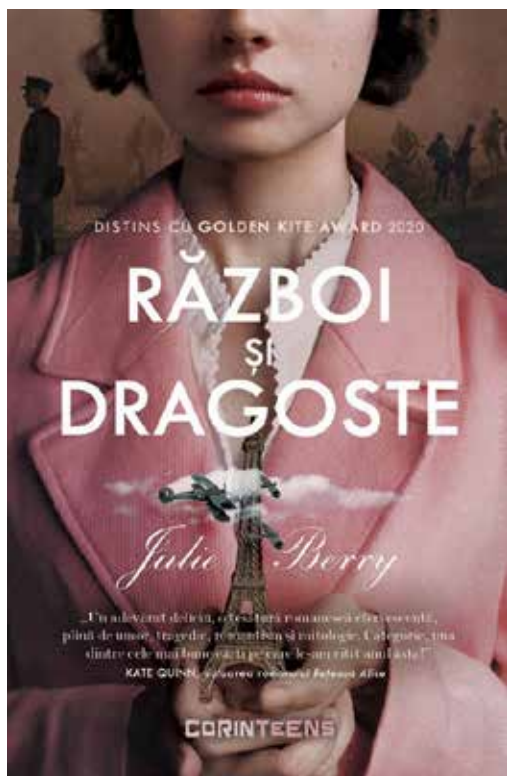
Julie Berry s-a născut în 1974, în statul New York. Este licențiată în comunicare și deține un masterat în arte la colegiul Vermont. A urmat un curs de scriere pentru copii și tineri adulți și a publicat primul ei roman în anul 2009. Este autoarea bestsellerului *The Passion of Dolssa*, recompensat în 2017 cu Printz Honor, a romanului *All the Truth That's in Me*, precum și a numeroase romane pentru copii și cărți ilustrate.

Romanul *Dragoste și război* a fost distins în anul 2020 cu Golden Kite Award și abordează într-un mod inedit tema Primului Război Mondial, fiind *un adevărat deliciu, o țesătură romanească efervescentă, plină de umor, tragedie, romantism și mitologie*. (Kate Quinn, scriitoare)

Într-o cameră de hotel din Manhattan, în anul 1942, zeița Afrodita este surprinsă de soțul ei Hefaistos în timp ce îl înșală cu fratele lui, atrăgătorul Atlas. Într-un proces ad-hoc, pus la cale de zeul înșelat, Afroditei i se oferă ocazia

să se disculpe și alege să spună povestea a două cupluri, a căror iubire ia naștere în timpul nefast al Primului Război Mondial. Facem trecerea astfel de la registrul amuzant al situației în care se află cei trei zei, completat de replicile comice ale acestora, la registrul romantic. Suntem transferați în 1917 și îi cunoaștem din perspectiva Afroditiei pe Hazel și James, la o serată londoneză, unde fata dă un recital de pian, iar zeița iubirii, prezentă și ea, face tot posibilul ca cei doi să se remarce unul pe celălalt. James este însă pe cale de a se înrola și nu are la dispoziție decât trei zile alături de tânăra fată, timp însă suficient ca cei doi să se apropie și să se îndrăgostească. Schimbăm iarăși registrul și în scenă intră Ares, mărețul zeu al războiului, care intervine cu partea lui din povestea celor doi.

Cam în aceeași perioadă ajunge în tranșee și Aubrey Edwards, un tânăr muzician talentat de culoare, care face parte dintr-un regiment american, format exclusiv din soldați afro-americani, trimiși în Europa să ajute la încheierea Marelui Război. În Franța, acesta o întâlnește pe Colette Fournier, o cântăreață belgiană căreia războiul i-a luat tot, iar jovialul Aubrey se îndrăgostește profund de tânăra fată, ignorând toate obstacolele care le stau în cale.

Aceleași perspective ne încântă și în cazul celor doi, fiindcă Afrodita și Ares, ajutați de Apollo, zeul artelor, și de Hades, zeul morții, se întrec în relatări care completează scenă cu scenă povestea celor două cupluri, scopul fiind acela de a demonstra că puterea iubirii nu va fi niciodată egalată de cea a războiului, deși cele două se împletesc dintotdeauna.

Parcurgem astfel paginile cărții și suspinăm alături de Afrodita la primele săruturi ale tinerilor protagoniști, dorindu-ne o viață ferită de griji pentru ei, strângem din dinți la încercările grele prin care trec personajele pe front alături de Apollo, ne revoltăm în fața nedreptăților suferite de persoanele de culoare, ne bucurăm de fericirea pe care muzica le-o inspiră și așteptăm scenele relatate de Apollo, ne rugăm ca Hades să se îndure de soarta celor patru tineri sau zâmbim detașat, relaxându-ne, când asistăm la cearta savuroasă a zeilor olimpici, și toate acestea într-un singur roman.

Julie Berry a dat naștere unei cărți bine structurate, savuroase, care, în ciuda romantismului și lejerității din unele secvențe, atinge probleme grave și bine documentate, care nu trebuie trecute cu vederea, așa cum demonstrează autoarea la finalul romanului.

O poveste de iubire de neuitat, olimpică ca formă, omenească în fond și cu o proză atât de lirică, încât trebuie să fie de inspirație divină.

(Kirkus Reviews)

***Fata cea bună*, Mary Kubica, editura Herg Benet, București, 2017**

Mary Kubica este autoarea a cinci romane, devenite în foarte scurt timp de la apariție bestsellere internaționale, cu peste un milion de exemplare vândute. Este licențiată în istorie și literatură americană la Miami University din Oxford, Ohio.

Cu un talent deosebit în construirea unor thrillere de calitate, Mary Kubica își atrage cititorii prin suspansul inserat în scrierile sale, dar și prin situațiile de viață pe care le abordează.

Fata cea bună spune povestea mai multor personaje ale căror vieți se intersectează odată cu dispariția fiicei mai mici a familiei Dennett. Structurat pe două planuri temporale, *înainte* și *după*, romanul este narat din trei perspective, cea a lui Eve, mama Miei Dennett, cea a detectivului Gabe Hoffman și cea a lui Colin Thatcher.

Mia Dennett, o tânără de douăzeci și cinci de ani, dispare, iar familia alertează poliția, în ciuda faptului că tatăl, judecătorul Jason Dennett, nu crede în faptul că fiicei sale rebele i s-a întâmplat cu adevărat ceva. Planurile se schimbă și o urmărim pe Mia, care este într-adevăr sechestrată de un tânăr ce fusese angajat de cineva să facă acest lucru, iar de aici înainte povestea celor doi captează atenția cititorului. Dintr-un impuls pe care inițial nici el nu îl înțelege, Colin refuză să predea fata celor care probabil ar fi cerut răscumpărare pentru ea și, pentru a-i proteja viața, o duce într-o cabană, departe de lume, unde vor învăța amândoi să supraviețuiască și să se descopere treptat, dezvăluindu-și unul altuia straturile cele mai adânci ale sufletului.

Din momentul dispariției, detectivul Hoffman și Eve nu vor înceta să spere și să acționeze pentru a o găsi pe Mia, însă adevărul care stă în spatele a

tot ceea ce se întâmplă va bulversa viețile tuturor.

Un thriller captivant și tensionat, *Fata cea bună* este un roman care ne arată că în familiile perfecte nimic nu este ceea ce pare la prima vedere.

Un roller coaster întortocheat. Fanii romanului «Fata dispărută» vor adora la fel de mult și această poveste! (Lisa Gardner)

Acest debut excelent se citește pe nerăsuflăte și este de recomandat fără rezerve! (Library Journal)

Un thriller care îi va face pe cititori să se întrebe ce se întâmplă cu adevărat până la ultimele pagini. (Booklist)

***Casa de lângă lac*, Kate Morton,
editura Humanitas, București, 2017**

Kate Morton s-a născut în 1976 la Berri, în sudul Australiei. A studiat arta dramatică la Trinity College din Londra, a urmat cursuri de literatură engleză la University of Queensland, pe care le-a absolvit ca șefă de promoție, apoi și-a continuat studiile cu o lucrare de master ce a avut ca temă tragedia în literatura epocii victoriene.

În literatură a debutat cu romanul *Casa de la Riverton*, care a fost publicat în Australia în 2006, apoi au urmat numeroase alte titluri, toate cu un succes enorm la public: *Grădina uitată*, *Orele îndepărtate*, *Păzitoarea tainei*, *Fiica ceasornicarului*, *Întoarcerea acasă*.

Casa de lângă lac a apărut în anul 2015 și s-a aflat în topurile de vânzări în Australia, SUA, marea Britanie și Canada. Romanul atrage atenția prin misterul pe care îl întreține încă de la primele pagini și până la final, când firele intrigii se deslușesc. Fiind construit pe două planuri narrative, trecut și prezent, *Casa de lângă lac* prezintă povestea dispariției unui băiețel în vârstă de doar câteva luni, care s-a petrecut într-o vară calduroasă a anului 1933, iar pentru rezolvarea misterului autoarea alege să ne prezinte în etape povestea familiei Edvane și a domeniului Loeanneth.

Îi cunoaștem așadar pe soții Eleanor și Anthony, pe cele trei fiice ale lor, Deborah, Alice

și Clemmie, atât de diferite ca personalitate, dar și pe cei apropiați lor și evenimentele care au marcat existența acestei familii. Autoarea prezintă detalii puțin câte puțin, cu o lentoare care nu face altceva decât să mărească suspansul. Cartea se deschide cu imaginea unei fete care ascunde ceva noaptea, într-o pădure, considerând că dovezile nu ar trebui să iasă niciodată la iveală, mai ales că nu au fost prezentate la timp poliției, apoi pășim pe mirificul domeniu din Cornwall, alături de adolescența Alice, care se pregătește, împreună cu ceilalți membri ai familiei, de tradiționala petrecere ținută la Locanneth încă din tinerețea bunicilor ei.

Pe aceeași Alice o întâlnim însă și ani mai târziu, la Londra, ea fiind o scriitoare octogenară, ale cărei romane cu intrigă polițistă se bucură de un succes enorm. La povestea ei de viață și la misterul care a învăluit dintotdeauna dispariția fratelui mai mic al lui Alice, Theo Edvane, ajungem de asemenea și prin intermediul lui Sadie Sparrow, care, în 2003, merge într-o vacanță forțată în Cornwall, unde bunicul său se mutase de curând. Tânăra este angajată a Poliției Metropolitane și tocmai i s-a sugerat să își ia o pauză prelungită de la slujba sa deoarece făcuse câteva declarații în presă cu privire la cazul la

care lucra fără să ceară acordul șefilor. În vacanță însă, Sadie găsește întâmplător casa de lângă lac a familiei Edvane, părăsită în grabă atunci când micuțul Theo a dispărut fără urmă în timpul petrecerii din 23 iunie 1933. Sadie redeschide ancheta mănătată doar de instinctele sale de detectiv și de neputința ei de a lăsa lucrurile nerezolvate. Se deschid astfel numeroase piste, care se închid prin răsturnări de situație, urmând alte dovezi, scenarii și detalii din viața familiei greu încercate, care țin cititorul aproape și extrem de implicat în poveste. Meritul autoarei, pe lângă manevrarea impecabilă a intrigii polițiste, este acela că reușește să transmită foarte mult, personajele sale fiind oameni cu trăiri intense, cu experiențe de viață marcante, cu personalități distincte, iar unele dintre ele cu o extraordinară capacitate de a relaționa.

Casa de lângă lac este un roman-puzzle, o poveste surprinzătoare, emoționantă, plină de suspans, care îmbină secrete de familie, sentimente înăbușite, locuri feerice și personaje de o forță copleșitoare, așa cum aflăm din descrierea cărții.

Secretele familiei Cabrelli, Adriana Trigiani, editura Leda Bazzar, București, 2023

Adriana Trigiani este autoare de bestselleruri New York Times, având în palmares douăzeci de opere de ficțiune și nonficțiune, care au fost publicate în peste 38 de limbi. Este un dramaturg premiat, scenaristă, producătoare de televiziune și regizoare de film.

Secretele familiei Cabrelli este un roman fascinant, plin de căldura specifică Italiei, de parfumul Marsiliei, dar și de mirajul sobru al frumoasei Scoții. Autoarea ne poartă prin poveștile a trei generații de artizani toscani prin intermediul Mateldei, o bătrână aflată la finalul vieții, care consideră că poveștile sunt cele care țin familia laolaltă, motiv pentru care hotărăște să îi dezvăluie treptat nepotei sale Anina povestea Domenicăi Cabrelli, mama sa, începând cu vremurile când aceasta era doar o copilă plină de

viață, care își petrecea timpul alături de prietenul său Silvio pe plajele mirificului Villaregio.

Caracterul puternic al Domenicăi este vizibil încă de atunci, dar și noblețea acesteia, ea fiind singura din micuțul oraș care îi este apropiată băiatului pe care toți îl consideră doar un bastard, nefiind în stare sau nedorind să cunoască cu adevărat puștiul care ar fi făcut orice pentru a se integra în comunitate și care de altfel nu greșise cu nimic.

Amintirile Mateldei cuprind apoi tinerețea mamei sale. Asistentă devotată meseriei, Domenica se implică în viețile celor pe care îi tratează, ceea ce nu îi aduce doar recunoștință, ci și un tratament nedorit din partea bisericii, care consideră necesară înlăturarea ei, motiv pentru care, în pragul celui de-Al Doilea Război Mondial, tânăra este trimisă la o mănăstire din Marsilia, iar ulterior în Scoția. Dorul de familie și de locurile natale, grija față de cei dragi sunt foarte bine surprinse în paginile cărții, iar Italia, cu tot ce are ea mai frumos, devine o prezență permanentă, cu plajele ei, cu gastronomia renumită, cu clima blândă, cafeaua și modul special de a o prepara, cu micile afaceri artizanale, cu sărbătorile ei și mai ales cu oamenii pentru care familia și prietenii înseamnă atât de mult.

În spitalul din Marsilia, unde Domenica lucrează ca asistentă medicală, tânăra îl întâlnește pe fermecătorul căpitan scoțian John Lawrie McVicar, tatăl pe care Matelda nu a apucat să îl cunoască, iar noi trăim alături de personaje frumoasa lor poveste de iubire.

Glasgow devine primejdios în vremea conflagrației, căci italo-scoțienii, sau britalienii, cum li se mai spune, sunt arestați și deportați fără motiv, iar autoarea inserează foarte bine în poveste aspecte din istorie, ceea ce aduce încă un plus cărții sale.

Mulți ani mai târziu, Matelda și nepoata acesteia, Anina, meditează asupra lucrurilor pentru care merită cu adevărat să lupte. Timpul Mateldei pe această lume se apropie de final, însă povestea ei se intersectează și se țese laolaltă cu poveștile femeilor dinaintea sa și a celor care vor urma, plasate întotdeauna în centrul familiei, care are nevoie de fiecare persoană în parte pentru a supraviețui timpului.

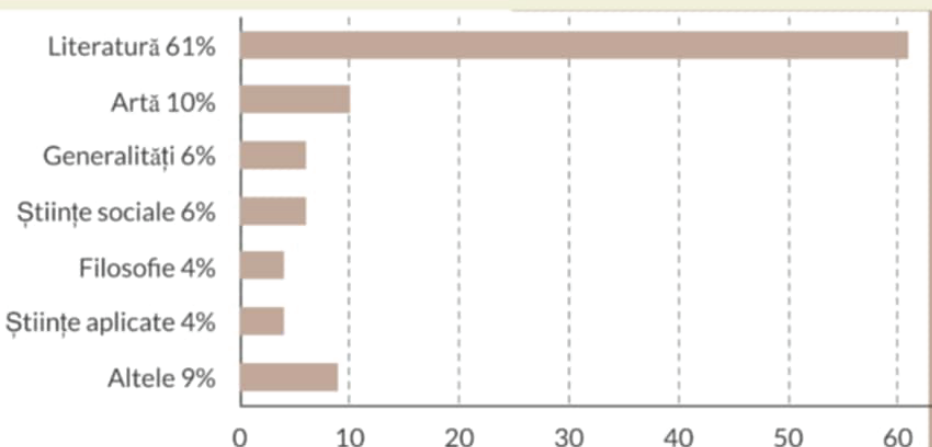
Trigiani scrie despre frumusețea Italiei, greutățile pe care le aduce cu sine războiul, gustul savuros al rețetelor culinare transmise din generație în generație și despre dragostea de neclintit care-i animă pe membrii aceleiași familii. (Library Journal)

Aceste volume se află în colecțiile Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila. Disponibilitatea titlurilor poate fi consultată în catalogul electronic al bibliotecii – <https://toread.bjbraila.ro/opac>.

Roxana NEAGU,
corector

Statistică Semestrul I Biblioteca Panait Istrati Brăila

O colecție de peste 320.000 de titluri

Top domenii împrumutate

Utilizare Intensă

Biblioteca este un loc popular, cu mulți vizitatori și utilizatori activi zilnic.

31.316 vizite cu 31.411 împrumuturi documente

Evenimente Diverse

Organizăm multe evenimente interesante pentru copii și adulți.

737 ateliere cu 12.121 participanți

La pas cu tehnologia

Întotdeauna am ținut pasul cu tehnologia:

- Ateliere de robotică
- Kit-uri robotică și kit-uri LEGO
- Imprimantă 3D multicoloră
- Imprimante 3D
- CNC
- Cutter plotter
- Gravator laser
- Scaner de carte automat

Recomandare de lectură

Biblioteca de la miezul noptii - Matt Haig

Caseta redacțională
EX Libris nr. 23/2025:
Redactor: Leonard NECULAE
Secretar de redacție și Corectură: Roxana NEAGU
Infografic: Dana CIUTACU
Tehnoredactare computerizată
Laurian ONOFREI
Revistă editată și multiplicată
de Biblioteca Județeană PANAIT ISTRATI Brăila

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ *PANAIT ISTRATI* BRĂILA

www.bjbraila.ro · e-mail: bjpi@bjbraila.ro

*„Cine nu cunoaște Brăila, cine nu o iubește (așa cum o iubim noi brăilenii: ca pe un om),
va găsi probabil exagerată emoția cu care vorbim de obicei despre orașul nostru.”*

Mihail Sebastian

ISSN 2285 – 9721
ISSN-L 2285 – 9721

